

สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานกิจการนักเรียน
โรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 35

ว่าที่ร้อยตรีกรมลศิษฐ์ ชลมนัสสรณ์

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

กรกฎาคม 2562

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยพะเยา

สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานกิจการนักเรียน โรงเรียนจักรคำ
คณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35

ว่าที่ร้อยตรีกรมลศิษฐ์ ชลมนัสสรณ์

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

กรกฎาคม 2562

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยพะเยา

CURRENT SITUATION AND DESIRABLE CONDITION OF STUDENT AFFAIRS ADMINISTRATION
CHAK KHAM KHANATHON LAMPHUN PROVINCE UNDER THE OFFICE OF
THE SECONDARY EDUCATION REGION ZONE 35

Acting Sub Lieutenant KAMOLSIT CHONMANATSORN

An Independent Study in Partial Fulfillment of Requirements
for the Master of Education in Educational Administration

July 2019

Copyright of University of Phayao

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

เรื่อง

สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานกิจการนักเรียน โรงเรียนจักรคำ
คณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35

ของ

ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ของมหาวิทยาลัยพะเยา

..... อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

(ดร. วัชรระ จตุพร)

..... คณบดีวิทยาลัยการศึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร. สมบัติ นพรัถ)

เรื่อง:	สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานกิจการนักเรียน โรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35
ผู้ศึกษาค้นคว้า:	ว่าที่ร้อยตรี กมลศิษฐ์ ชลมนัสสรณ์, การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง: กศ.ม. (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยพะเยา, 2562
อาจารย์ที่ปรึกษา:	ดร. วัชระ จตุพร
คำสำคัญ	สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์, การบริหารงานกิจการนักเรียน

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 2) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะ แนวทางในการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน จำนวน 160 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (m) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (s) ค่าความต้องการจำเป็น (PNI_{Modified}) ผลการศึกษา พบว่า 1. สภาพปัจจุบันของการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 โดยภาพรวม อยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับ ได้แก่ ด้านส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชน และด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามลำดับ 2. สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 โดยภาพรวม อยู่ในระดับบากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ย มากที่สุด 3 ลำดับ ได้แก่ ด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชน ด้านส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมนักเรียน และด้านส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ตามลำดับ 3. ผลการวิเคราะห์จัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 ในภาพรวม ด้านที่มีค่าความต้องการจำเป็นมากที่สุด คือ ด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชน รองลงมา คือ ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และด้านส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ตามลำดับ

Title: CURRENT SITUATION AND DESIRABLE CONDITION OF STUDENT AFFAIRS ADMINISTRATION
CHAK KHAM KHANATHON LAMPHUN PROVINCE UNDER THE OFFICE OF
THE SECONDARY EDUCATION REGION ZONE 35

Author: Acting Sub Lieutenant Kamolsit Chonmanatsorn, Independent Study: M.Ed. (Educational
Administration), University of Phayao, 2019

Advisor: Dr. Watchara Jatuporn

Keyword Current conditions and desirable conditions, Student affairs administration

ABSTRACT

The Status Quo and expected condition of Student affairs administration at Cham Kham Khanathon School Lamphun Province under the Office of the Secondary Education Region Zone 35. to study the current conditions and desirable conditions of student affairs administration at Chakkamkhanathorn School, Lamphun Province, under the Office of Secondary Educational Service Area 35. and to study suggestions Guidelines for student affairs administration, Jakkamkhanathorn School, Lamphun Province, under the Office of Secondary Educational Service Area 35. The population of this research was 160 administrators and teachers of Chakkamkhanathorn School, Lamphun Province. Tools used in this research is a 5 level rating scale questionnaire. Statistics used in data analysis were percentage, mean (m), standard deviation (s), (PNI Modified). The study indicated that 1. Current condition of student affairs administration of Chakkamkhanathorn School, Lamphun Province, Office of Secondary Educational Service Area 35, overall is at a low level. When considering each aspect, it was found that. The side that has the highest average 3 sequences include Promoting morality, ethics in the network of parents and community services And the student care system, respectively. 2. Desirable condition of student affairs administration, Chakkamkhanathorn School, Lamphun Province, under the Office of Secondary Educational Service Area 35, in the overall level at the highest level. When considering each aspect, it was found that. The side that has the highest average 3 sequences include The network of parents and community services Promoting discipline and student behavior And the promotion of democracy in schools, respectively. 3. Analysis results prioritize the need To be used as a guideline for student affairs administration, Chakkamkhanathorn School, Lamphun Province, under the Office of Secondary Educational Service Area 35 in the overall The most valuable requirement is the network of parents and community services, followed by the system for helping students. And the promotion of morality and ethics respectively.

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีด้วยความอนุเคราะห์จาก ดร.วิษระ จตุพร อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ตรวจสอบ ตลอดจนตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่ ทุกขั้นตอน จนการวิจัยสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ โอกาสนี้ ขอขอบพระคุณ นายสกล ทะแกลัวพันธ์ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนบุญวาทย์วิทยาลัย จังหวัดลำปาง นายกนที บุญมากาศ ผู้อำนวยการโรงเรียนเชี่ยวชาญ โรงเรียนสวนบุญโญปถัมภ์ ลำพูน และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนทร คล้ายอ่ำ อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ตรวจสอบ ตรวจสอบ และแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จนทำให้การวิจัยในครั้งนี้สมบูรณ์และมีคุณค่า ขอขอบพระคุณ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูล ตลอดจนผู้บริหารและข้าราชการครู โรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และจัดเก็บข้อมูล คุณค่าและคุณประโยชน์อันพึงมีจากการศึกษาค้นคว้าฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณ บิดา มารดา และคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ และให้กำลังใจมาโดยตลอดเป็นอย่างดี

กมลศิษฐ์ ชลมนัสสรณ์

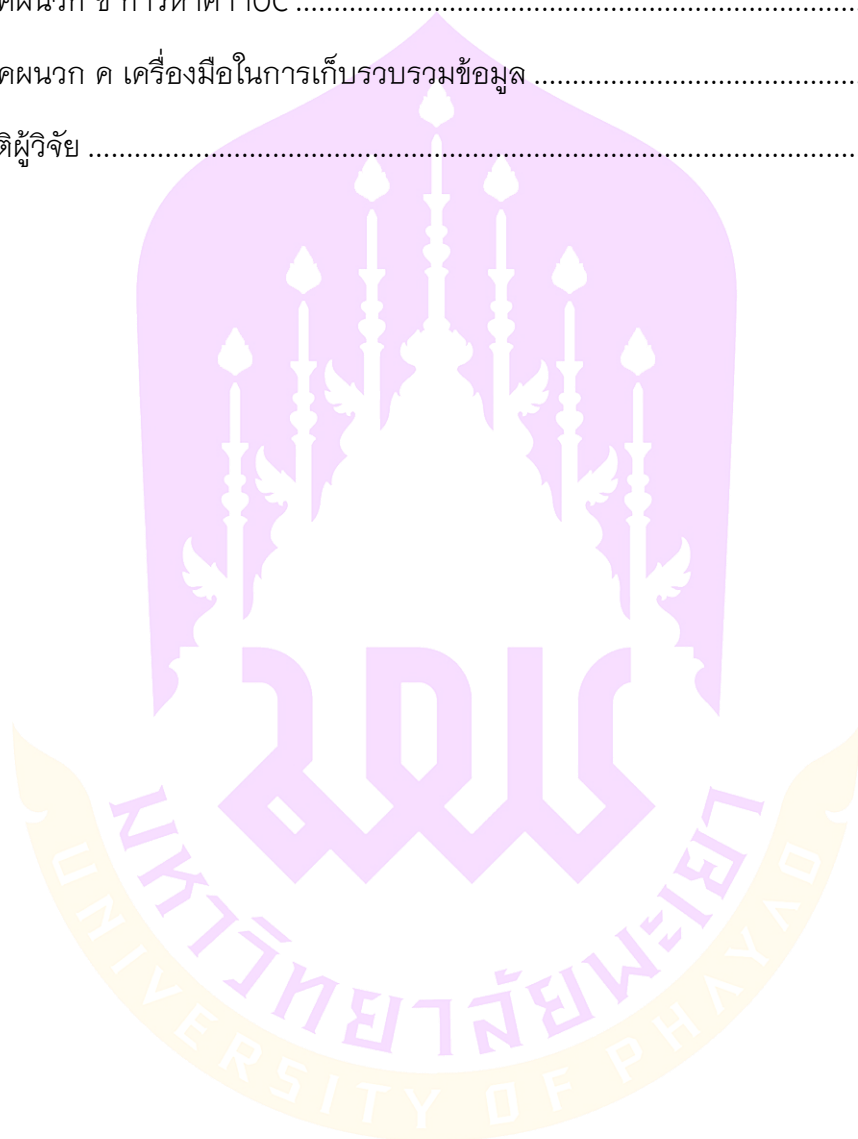
สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามในการวิจัย	4
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
นิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
สภาพทั่วไปของโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน.....	8
กระบวนการการบริหารงานกิจการนักเรียน ด้วยวงจรคุณภาพ PDCA.....	11
ขอบข่ายการบริหารงานกิจการนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน....	22
ความจำเป็นและความต้องการความสำคัญในการบริหารงานกิจการนักเรียน	30
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	32
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	38
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	39

ประชากร.....	39
เครื่องมือการวิจัย	39
การเก็บรวบรวมข้อมูล	42
การวิเคราะห์ข้อมูล	42
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	45
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และตำแหน่งปัจจุบัน.....	46
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานกิจการ นักเรียนโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 35	47
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์จัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการบริหารงาน กิจการนักเรียนโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35.....	66
ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น กับแนวทาง ในการบริหารงานกิจการ นักเรียนโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 35	76
ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะแนวทางจากแบบสอบถามปลายเปิดโดยผู้บริหาร สถานศึกษา ข้าราชการครูเพื่อใช้เป็นแนวทางของการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนจักร คำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35	78
บทที่ 5 บทสรุป.....	86
คำถามในการวิจัย	86
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	86
วิธีดำเนินการวิจัย.....	87
สรุปผลการวิจัย	87
อภิปรายผลการวิจัย.....	96
ข้อเสนอแนะ.....	100

บรรณานุกรม	104
ภาคผนวก	107
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ.....	108
ภาคผนวก ข การหาค่า IOC	109
ภาคผนวก ค เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล	116
ประวัติผู้วิจัย	129

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 แสดงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และตำแหน่งปัจจุบัน	46
ตาราง 2 แสดงค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานกิจการนักเรียน โดยภาพรวม.....	48
ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานกิจการนักเรียน ด้านส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม.....	49
ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานกิจการนักเรียน ด้านส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน	52
ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานกิจการนักเรียน ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	55
ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานกิจการนักเรียน ด้านส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมนักเรียน.....	59
ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานกิจการนักเรียน ด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชน	62
ตาราง 8 แสดงลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็นในการบริหารงานกิจการนักเรียน โรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 ในภาพรวม.....	66
ตาราง 9 แสดงลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็นในการบริหารงานกิจการนักเรียน โรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 ในภาพรวม.....	66
ตาราง 10 แสดงลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็นในการบริหารงานกิจการนักเรียน โรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 ในภาพรวม.....	68

ตาราง 11 แสดงลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็นในการบริหารงานกิจการนักเรียน โรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 ในภาพรวม.....	70
ตาราง 12 แสดงลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็นในการบริหารงานกิจการนักเรียน โรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 ในภาพรวม.....	72
ตาราง 13 แสดงลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็นในการบริหารงานกิจการนักเรียน โรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 ในภาพรวม.....	74
ตาราง 14 แสดงข้อเสนอแนะแนวทางของการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35.....	78

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพ 1 กรอบความคิดในการวิจัย.....	38
----------------------------------	----

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาคน การศึกษาเป็นเครื่องมือและกระบวนการต่อเนื่องที่ช่วยให้มนุษย์มีความเจริญงอกงามปรับตัวได้ ดำเนินชีวิตที่ดี มีความเปลี่ยนแปลงในทางที่พึงประสงค์ ตลอดจนช่วยให้มนุษย์เรียนรู้ได้ คิดได้ ทำได้ แก้ปัญหาได้ โรงเรียนเป็นหน่วยงานหนึ่งของกระทรวงศึกษาธิการ ที่มีหน้าที่จัดการเรียนการสอนให้แก่เยาวชนซึ่งจัดการศึกษาในโรงเรียนที่จัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความสำคัญยิ่งเพราะมีความมุ่งหมายให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาในระดับนี้เป็นอย่างดีจะมีพื้นฐานความรู้ในด้านวิชาการ และวิชาชีพเพียงพอที่จะใช้ในการประกอบอาชีพเป็นแรงงานระดับกลางได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือการศึกษาเพื่อเป็นแรงงานระดับสูงต่อไป บุคคลเหล่านี้จะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าและพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองจึงนับว่ามีความสำคัญหรือเป็นหัวใจของระบบการศึกษา โรงเรียนที่จัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย จึงเป็นสถาบันทางการศึกษาที่จะวางรากฐานความคิดและความประพฤติของวัยรุ่นปลูกฝังคุณธรรมให้แก่พลเมืองของชาติ ซึ่งวราภรณ์ บุญดอก (2559, หน้า 2) ได้แบ่งงานในการบริหารงานกิจการโรงเรียน ประกอบด้วยงานด้านควบคุมดูแลความประพฤติและระเบียบวินัยของนักเรียน งานด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน งานบริการด้านสุขภาพ งานบริการด้านการรักษาความปลอดภัย งานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ความสำคัญของการบริหารงานกิจการนักเรียน นับว่าเป็นงานที่สำคัญอย่างหนึ่ง ที่สนับสนุนการเรียนการสอนในชั้นเรียนและเป็นการผ่อนคลายความตึงเครียดของนักเรียน ทั้งยังเป็นการให้ครูอาจารย์มีโอกาสรู้จักนักเรียนมากขึ้น จนสามารถให้การช่วยเหลือหรือแก้ปัญหาต่าง ๆ ของนักเรียนเพื่อให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่ดี เก่ง และมีความสุขและสามารถดำรงชีวิตได้อย่างเป็นสุขตามวิถีไทย สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ วราภรณ์ บุญดอก (2559, หน้า 2) ที่กล่าวไว้ว่า การบริหารงานกิจการนักเรียนเป็นงานที่สำคัญอย่างหนึ่งของผู้บริหารการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารหน้าที่จะต้องดำเนินงานทุกอย่างภายในโรงเรียนเพื่อให้กิจกรรมนักเรียนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้โดยยึดหลักการว่า โรงเรียนพยายามให้เด็ก ที่อยู่ในวัยเรียนทุกคนได้มีโอกาส

มาเป็นนักเรียน อย่างเสมอภาคและยุติธรรม เพราะการศึกษาช่วยให้เด็กเติบโตขึ้นเป็นพลเมืองที่ดีของชาติการศึกษาช่วยให้บุคคลมีความรอบรู้

การบริหารงานกิจการนักเรียน ส่งผลต่อการสนับสนุนการเรียนการสอน ทั้งยังเป็นการให้ครูมีโอกาสรู้จักนักเรียนมากขึ้น เป็นการช่วยพัฒนาบุคคลให้รู้จักใช้ความสามารถของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพและช่วยให้ประสบผลสำเร็จในการดำเนินชีวิตซึ่งจะเห็นได้ว่า การบริหารงานกิจการนักเรียนมีความสำคัญมากเพราะเกี่ยวข้องกับการพัฒนาตนเองของคนให้เจริญเติบโตสมบูรณ์ดีพร้อมทั้งด้านอารมณ์ สังคม และจิตใจ การบริหารงานวิชาการเป็นการพัฒนาในด้านสติปัญญา และกระทำในห้องเรียน ส่วนการบริหารงานกิจการนักเรียนเป็นกระบวนการ พัฒนาผู้เรียนนอกห้องเรียนปกติ สามารถช่วยพัฒนาผู้เรียนทั้งในด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น อย่างมีความสุข สอดคล้องกับความมุ่งหมายและหลักการของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 สภาการศึกษาแห่งชาติ, 2545

การบริหารงานกิจการนักเรียน สมพร โพธิ์กำเนิด (2557, หน้า 2) มีหน้าที่รับผิดชอบด้านการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อสนองความต้องการของผู้เรียน เน้นฝึกฝนความรู้ทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ ตลอดจนปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ปลูกจิตสำนึกและค่านิยมที่ดี ซึ่งหนึ่งในการพัฒนาผู้เรียน คือกระบวนการพัฒนาผู้เรียน ในส่วนของการบริหารงานกิจการนักเรียนของสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการพัฒนาโดยใช้กิจกรรมงานกิจการนักเรียน ทั้งด้านงานกิจกรรมนักเรียน งานครูที่ปรึกษา งานส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมนักเรียน งานส่งเสริมประชาธิปไตย งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน งานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม งานเครือข่ายผู้ปกครองบริการชุมชน สถานศึกษาได้มีการจัดทำกิจกรรมต่าง ๆ ภายในสถานศึกษา ที่มีความแตกต่างกันไปตามบริบทของผู้เรียน

การบริหารงานกิจการนักเรียนของ โรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 (อ้างถึงใน รายงานผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา จาก สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพสถานศึกษา (องค์การมหาชน) สมศ. โรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน รอบ 3 ปี 2554) ในส่วนการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน กลุ่มงานบริหารงานกิจการนักเรียน โรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน ควรใช้รูปแบบกระบวนการมาใช้ในการบริหารงาน ระหว่างผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ครูที่ปรึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน ควรส่งเสริมการพัฒนากำหนดกลยุทธ์และแนวทางการปฏิบัติตามกลยุทธ์การบริหารงานส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมนักเรียน รวมถึงการ

ส่งเสริมควรการสร้างความร่วมมือด้านงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมแก่นักเรียนอย่างเป็นรูปธรรม อีกทั้งควรสร้างความต่อเนื่องในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทั้งองค์กรภายในและภายนอกในการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และการดำเนินการประชาสัมพันธ์ส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน การบริหารงานเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชน รวมถึงควรส่งเสริมการสร้างการมีส่วนร่วมกับชุมชน ควรใช้กระบวนการในการประเมินผลการดำเนินงานบริหารงานกิจการนักเรียนเพื่อนำผลการประเมินไปกำหนดกลยุทธ์ในการทำงานอย่างเป็นระบบ

จากความสำเร็จและปัญหาดังกล่าวข้างต้น ซึ่งให้เห็นว่าการบริหารจัดการงานกิจการนักเรียนอย่างเป็นระบบ มีความสำคัญต่อกระบวนการพัฒนาผู้เรียน หากมี แนวทาง และลำดับของความต้องการความจำเป็น มาใช้เพื่อเป็นแนวในการพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียนอย่างเป็นระบบ อาจนำมาซึ่งแนวทางในการลดปัญหาที่จะเกิดขึ้นกับนักเรียนของโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 ปัญหาในการบริหารงานกิจการนักเรียนทุกด้าน จะแก้ไขได้โดยต้องอาศัยผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วนทำงานอย่างเป็นระบบ มีการวางแผนการบริหารงาน (Plan) มีการลงมือปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม (Do) สามารถทำการตรวจสอบได้ โปร่งใส น่าเชื่อถือ (Check) สามารถนำผลการประเมินจากการปฏิบัตินำไปสู่การวางแผน แก้ไข ปรับปรุง พัฒนา (Action) อย่างมีประสิทธิภาพในการบริหารงานกิจการนักเรียนอย่างเป็นระบบ ด้วยวงจรคุณภาพ PDCA และนำลำดับความสำคัญ ความต้องการความจำเป็น ในแต่ละด้านมาใช้ในการบริหารงานกิจการนักเรียน โรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน จึงทำให้ผู้วิจัย มีความสนใจ ที่จะศึกษาวิจัยเรื่องสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 เพื่อเป็นแนวทางในการสนับสนุนและส่งเสริมให้โรงเรียน ได้ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนโดยยึดหลักทางการบริหารเชิงคุณภาพ โดยใช้กระบวนการบริหารงานวงจรคุณภาพ PDCA และเพื่อเป็นข้อมูลสำหรับนำเอาความต้องการความจำเป็น มาใช้เป็นแนวทางพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียน พัฒนานักเรียนให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจอารมณ์ สังคม สติปัญญา มีความรู้และมีคุณธรรม จริยธรรม สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพเป็นไปตามความต้องการของสังคม อันส่งผลต่อการพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพสูงสุดต่อไป

คำถามในการวิจัย

1. สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 เป็นอย่างไร
2. ความต้องการความจำเป็นของการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 เป็นอย่างไร
3. ข้อเสนอแนะ แนวทางในของการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 ควรเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35
2. เพื่อศึกษาความต้องการความจำเป็นของการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะ แนวทางในของการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35

ขอบเขตของการวิจัย

เพื่อให้การดำเนินงานวิจัยเรื่อง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 มีความเหมาะสม ผู้วิจัยจึงกำหนดขอบเขตในการทำวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยได้ศึกษาเนื้อหาต่อไปนี้ คือ การบริหารงานกิจการนักเรียน 5 ด้าน ประกอบด้วย

- 1.1 ด้านส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม
- 1.2 ด้านส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน
- 1.3 ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- 1.4 ด้านส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมนักเรียน
- 1.5 ด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชน

2. ขอบเขตด้านประชากร

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้ประชากรทั้งหมดในการศึกษา ได้แก่

- 2.1 ผู้อำนวยการโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน จำนวน 1 คน
  - 2.2 รองผู้อำนวยการโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน จำนวน 5 คน
  - 2.3 ข้าราชการครูโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน จำนวน 154 คน
- รวมจำนวนทั้งหมด 160 คน

นิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ

1. สภาพปัจจุบันการบริหารงานกิจการนักเรียน หมายถึง การดำเนินงานการบริหารงานกิจการนักเรียนในปัจจุบันของโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ด้านส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมนักเรียน ด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชน

2. สภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานกิจการนักเรียน หมายถึง ความพึงประสงค์ในการดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ด้านส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมนักเรียน ด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการ

3. การบริหารงานกิจการนักเรียนตามกระบวนการบริหารงานวงจรคุณภาพ PDCA หมายถึง กระบวนการดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน ตามขั้นตอน ซึ่งประกอบด้วย

3.1 การวางแผน (P – Plan) หมายถึง การกำหนดกลยุทธ์ แนวทางเป้าหมาย วิธีการเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจน การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาการศึกษาด้วยการวิธีการวิเคราะห์ กระบวนการให้บรรลุเป้าหมายการบริหารงานกิจการนักเรียน

3.2 การปฏิบัติตามแผน (D – Do) หมายถึง การปฏิบัติตามแผนงานการบริหารกิจการนักเรียนให้บรรลุเป้าหมาย ที่กำหนดไว้ การช่วยเหลือ ดูแล ส่งเสริม สนับสนุน ทรัพยากรด้านงบประมาณ การกระบวนการนิเทศ ติดตาม การประเมินผล การให้ความรู้ เผยแพร่องค์ความรู้ การจัดประชุมชี้แจงครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง การมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันเป็นที่พึงประสงค์ของสังคม การมีส่วนร่วม การเข้ามามีบทบาทของผู้ปกครอง ในฐานะการสร้างความร่วมมือ

3.3 การตรวจสอบประเมินผล (C –Check) หมายถึง การกำหนดวัตถุประสงค์ กำหนดตัวชี้วัด กำหนดเกณฑ์มาตรฐานและเครื่องมือในการประเมินผล การติดตาม ประเมินผล ข้อมูลของกิจกรรม โครงการอย่างต่อเนื่อง การมอบหมายแต่งตั้งคณะกรรมการในการติดตาม ประเมินผล รวบรวมข้อมูลผลการดำเนินงานของการบริหารกิจการนักเรียนที่สอดคล้องกับตัวบ่งชี้

3.4 การปรับปรุงงาน (A – Act) หมายถึง การดำเนินงานอย่างมีขั้นตอน พร้อมด้วยวิธีการ การทำงานที่ชัดเจน การเปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมดำเนินการวิเคราะห์ จุดเด่น – จุดด้อย เพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการนำผลจากการดำเนินงานการบริหาร กิจการนักเรียนประเมินมาใช้เป็นแนวทางการปรับปรุงเพื่อพัฒนางานให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น การติดตามผล การปรับปรุงงาน การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ สร้างข้อมูลเป็นระบบสารสนเทศ อย่างมีประสิทธิภาพ

4. ขอบข่ายงานกิจการนักเรียน หมายถึง การดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียน จักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน ตามขอบข่ายงานกิจการนักเรียน ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่

4.1 ด้านส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม หมายถึง หลักการ แนวทางในการ ดำเนินงานกิจการนักเรียนด้านส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม มุ่งเน้นให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติ ตนเพื่อให้บรรลุความสำเร็จ มีชีวิตที่มีคุณค่า มีคุณธรรม แล้วแสดงออกทางกายในลักษณะที่ดี งาม อันเป็นที่พึงประสงค์ของสังคม

4.2 ด้านส่งเสริมประชาธิปไตย หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ประชาธิปไตยใน โรงเรียน ของนักเรียน การส่งเสริมให้นักเรียนได้ตระหนักถึงความสำคัญของระบอบ ประชาธิปไตยซึ่งเป็นพื้นฐานสำหรับการนำไปใช้สังคมและชุมชนเป็นการเตรียมความพร้อม ผู้เรียนให้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดีในอนาคต

4.3 ด้านระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง กระบวนการดำเนินงานดูแล และช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอน พร้อมด้วยวิธีการและเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจน

4.4 ด้านส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมนักเรียน หมายถึง กระบวนการดำเนินงาน ด้านส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมของนักเรียน ความมีวินัยในตนเอง ความสามารถของนักเรียน ในการควบคุม ตนเองทั้งทางด้านอารมณ์และพฤติกรรมให้ปฏิบัติตนไปในทิศทางที่เหมาะสม

4.5 ด้านเครือข่ายผู้ปกครอง หมายถึง กระบวนการดำเนินงานด้านการมีส่วนร่วม การเข้ามามี บทบาท ของผู้ปกครองในฐานะการสร้างความร่วมมือ แนวร่วม หรือการมีส่วนร่วม ในการพัฒนาการศึกษา

5. ความต้องการความจำเป็น หมายถึง การแสดงลำดับความต้องการความจำเป็น การบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน ตามขอบข่ายงาน กิจการนักเรียน ทั้ง 5 ด้าน

6. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 หมายถึง หน่วยงานทางการศึกษา ที่มีเขตพื้นที่รับผิดชอบดูแล 2 จังหวัด คือ จังหวัดลำปาง และจังหวัดลำพูน อยู่ภายใต้ การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. โรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน ได้ทราบถึงสภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของการบริหารงานกิจการนักเรียน รวมถึงแนวทางในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรค เพื่อให้มีความเหมาะสมกับการบริหารงานกิจการนักเรียนที่ตรงกับความต้องการ และเป็นไปได้ ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนสามารถนำไปวางแผนกำหนดเป็นนโยบายในการพัฒนาการจัดการบริหารงานกิจการนักเรียนภายในโรงเรียนได้

2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 มีข้อเสนอแนะแนวทางในการ แก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานกิจการนักเรียน เพื่อที่จะสามารถนำไปปรับให้ เหมาะสมกับการบริหารงานกิจการนักเรียนที่ตรงกับความต้องการ มีความเหมาะสม และเป็นไปได้ สามารถนำไปวางแผน กำหนดเป็นนโยบายในการพัฒนาการจัดการ ของกลุ่มงาน ส่งเสริมการจัดการศึกษา

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานกิจการนักเรียน โรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 ผู้วิจัยได้ทบทวนเอกสาร รายงานและรวบรวมแนวคิด ข้อมูล และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ เพื่อประกอบการศึกษาวิจัย โดยแบ่งหัวข้อการวิจัยได้ ดังนี้

1. สภาพทั่วไปของโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน
2. กระบวนการการบริหารงานกิจการนักเรียน ด้วยวงจรคุณภาพ PDCA
  - 2.1 การวางแผน (P – Plan)
  - 2.2 การปฏิบัติตามแผน (D – Do)
  - 2.3 การประเมินผล (C – Check)
  - 2.4 การปรับปรุงและพัฒนางาน (A – Act)
3. ขอบข่ายการบริหารงานกิจการนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน
  - 3.1 ความหมายของการบริหารงานกิจการนักเรียน
  - 3.2 ปัจจัยการบริหารกิจการนักเรียนแบบวงจรคุณภาพ PDCA
  - 3.3 ขอบข่ายงานกิจการนักเรียน
4. ความจำเป็นและความต้องการความสำคัญในการบริหารงานกิจการนักเรียน
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
6. กรอบแนวคิดในการวิจัย

สภาพทั่วไปของโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน

โรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน ตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2447 เดิมตั้งอยู่ที่วัดพระธาตุ
หริภุญชัย ตรงบริเวณคณะสะดือเมืองตอนนั้นมีชื่อว่า “โรงเรียนวิทยาคม” ตั้งอยู่ได้ประมาณ 17
– 18 ปี ปรากฏว่าอาคารเรียนทรุดโทรม บริเวณคับแคบเจ้าผู้ครองนครลำพูน คือ พลตรีมหา
อำมาตย์โทเจ้าจักรคำขจรศักดิ์จึงได้พระราชทานที่ดินติดถนนสายลำพูน – ป่าซาง บ้านสันดอน
รวม อำเภอเมืองลำพูน ซึ่งเป็นที่ตั้งโรงเรียนสวนบุญโญปถัมภ์ ลำพูน ในปัจจุบันนี้ พร้อมกับ
ประทานเงินอีกจำนวน 4,000 บาท และได้รับงบประมาณทางราชการอีก 3,500 บาท จึงย้าย

โรงเรียนมาสร้างใหม่ ณ สถานที่ดังกล่าว เปิดการสอน ณ ที่แห่งนี้เมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม 2466 โดยได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว พระราชทานนามให้ว่า “โรงเรียนจักรคำคณาทร” ตามพระนามของเจ้าผู้ครองนครจนถึงปัจจุบัน ต่อมาทางราชการเห็นว่าบริเวณโรงเรียนแห่งนี้คับแคบขยายไม่ได้ จึงย้ายมาสร้างที่บ้านหนองเส้ง ถนนเจริญราษฎร์ โดยจับจองที่ดินข้างขอแบ่งซื้อจากราษฎรข้างรวมทั้งได้รับความกรุณาจากพลตรีมหาอำมาตย์โทเจ้าจักรคำขจรศักดิ์ เจ้าวรทัศน์ ณ ลำพูน คุณบรรจง-คุณพิกุล นวชัย บริจาคที่ดินสมทบอีกรวมเนื้อที่ 37 ไร่ 3 งาน 17.08 ตารางวา เมื่อเริ่มสร้างครั้งแรกมีอาคารไม้ 2 ชั้น เพียงหลังเดียว และได้ย้ายนักเรียนมาเรียน ณ สถานที่แห่งใหม่นี้ เมื่อวันที่ 12 มิถุนายน 2484 ซึ่งโรงเรียนได้ถือเอาวันที่ 12 มิถุนายนของทุกปี เป็นวันสถาปนาโรงเรียนสืบมา ต่อมาโรงเรียนได้รับการแต่งตั้งเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาชายประจำจังหวัด ในนาม “โรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน” และในปี พ.ศ. 2542 โรงเรียนได้ปรับเปลี่ยนจากโรงเรียนชายประจำจังหวัด เป็นโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนทั้งนักเรียนชายและนักเรียนหญิง ตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ

โรงเรียนได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องมีชื่อเสียงเป็นที่ยกย่องและยอมรับของประชาชนทั่วไป ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ทั้งนี้ด้วยความสามารถของ ผู้บริหารโรงเรียน ด้วยความร่วมมือร่วมใจของครู นักเรียน สมาคมผู้ปกครองและครู สมาคมศิษย์เก่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

โรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน ตั้งอยู่เลขที่ 426 ถนนเจริญราษฎร์ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน 51000 โทรศัพท์ 053 - 525746 โทรสาร 053 - 525747 มีเนื้อที่ 37 ไร่ 3 งาน 17.80 ตารางวา อยู่ในเขตเทศบาลเมืองลำพูน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35

เปิดสอนตั้งแต่ระดับ มัธยมศึกษาตอนต้น ถึง ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ปัจจุบันปีการศึกษา 2561 เปิดสอนตั้งแต่ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - มัธยมศึกษาปีที่ 6

ห้องเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3	จำนวน	36 ห้อง
ห้องเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6	จำนวน	42 ห้อง
นักเรียน	จำนวน	3,214 คน
ครู	จำนวน	160 คน
นักการภารโรง	จำนวน	3 คน

บุคลากรอัตราจ้าง จำนวน 66 คน

ตราประจำโรงเรียน

รูปจักร เป็นเครื่องหมายประจำตระกูล ณ ลำพูน โดยเจ้าจักรคำขจรศักดิ์ ได้อนุญาตให้ใช้ตราประจำตระกูลเป็นเครื่องหมายของโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน มีทั้งหมด 15 แฉก หมุนทวนเข็มนาฬิกา

สีประจำโรงเรียน น้ำเงิน – เหลือง

ต้นไม้ประจำโรงเรียน ต้นสน

ปรัชญาการศึกษา การศึกษาเพื่อพัฒนาชีวิตและสังคม

คำขวัญของโรงเรียน สุวิชาโน ภวักโหตุ ผู้รู้ดีเป็นผู้เจริญ

อักษรย่อ จ.ค. เป็นอักษรย่อจากพระนามของเจ้าจักรคำขจรศักดิ์เจ้าผู้ครองนครลำพูนองค์สุดท้าย

สภาพชุมชนโดยรวม

1. สภาพชุมชนบริเวณรอบโรงเรียนมีลักษณะชุมชนในเมืองมีตึกอาคาร บ้าน รอบ ๆ บริเวณโรงเรียน มีประชากรประมาณ 15,500 คน

บริเวณใกล้เคียงโดยรอบโรงเรียน ได้แก่

ชุมชนหนองเล็ง

ชุมชนไก่อแก้ว

ชุมชนสันป่ายางหลวง

ชุมชนช่างฆ้อง

วัดที่ใกล้กับโรงเรียนและมีการประสานสัมพันธ์วัดกับโรงเรียนมาโดยตลอด ได้แก่

วัดไก่อแก้ว

วัดหนองเล็ง

วัดช่างฆ้อง

วัดสันป่ายางหลวง

วัดสวนดอก

อาชีพหลักของคนในชุมชนคือ ค้าขาย, ประกอบอาชีพส่วนตัว เนื่องจากสภาพแวดล้อมอำนวย คนในชุมชนส่วนใหญ่นับถือศาสนา พุทธ ประเพณี/ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นที่เป็นที่รู้จักโดยทั่วไปคือ ประเพณีสงกรานต์พระธาตุหริภุญชัย, วันวิสาขบูชา, ลอยกระทง, แห่เทียนเข้าพรรษา, ประเพณีถวายสลากภัต

2. ผู้ปกครองส่วนใหญ่จบการศึกษาสูงสุดระดับ ม.3 อาชีพหลักคือ เกษตรกรรม (คิดเป็นร้อยละ 70) ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ (คิดเป็นร้อยละ 99.7) รายได้ของครอบครัวเฉลี่ย 20,000 บาทต่อปี จำนวนสมาชิกในครอบครัวเฉลี่ย 4 คน ต่อครอบครัว
3. ปัจจัยที่เป็นโอกาสเอื้อให้โรงเรียนดำเนินงานตามพันธกิจได้ดี ได้แก่
  - 3.1 ชุมชน, ผู้ปกครองให้ความศรัทธา ให้ความเชื่อถือต่อโรงเรียน
  - 3.2 ผู้บริหารมีความรอบรู้ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล
  - 3.3 ครูมีความรู้ความสามารถให้การจัดการเรียนการสอน
  - 3.4 มีการกระจายอำนาจการบริหารจัดการ
  - 3.5 โรงเรียนได้รับการจัดสรรงบประมาณในด้านปัจจัยพื้นฐานทำให้โรงเรียนสามารถดำเนินงานได้ตามวัตถุประสงค์ของนักเรียน
  - 3.6 คณะกรรมการสถานศึกษาได้เข้ามามีส่วนร่วมคิดร่วมทำในการจัดการศึกษา
4. ปัจจัยที่เป็นข้อจำกัด/เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานตามพันธกิจของโรงเรียน ได้แก่
  - 4.1 การเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่รวดเร็ว ทำให้เกิดค่านิยมที่ไม่พึงประสงค์
  - 4.2 ผลกระทบจากการปฏิรูปการศึกษาทำให้ครูลาออกและเกษียณ เป็นเหตุให้อัตรากำลังครู:นักเรียนไม่เป็นไปตามเกณฑ์

กระบวนการการบริหารงานกิจการนักเรียน ด้วยวงจรคุณภาพ PDCA

ในการศึกษาเกี่ยวกับการบริหารกิจการนักเรียน นั้นได้มีนักทฤษฎี นักวิชาการได้ให้รายละเอียดไว้หลากหลายดังนี้

ชนิกานต์ เขียนสูตร (2552) ได้นำเสนอเกี่ยวกับวงจรคุณภาพ PDCA ไว้ว่าเริ่มขึ้นเป็นครั้งแรกโดยนักสถิติ วอลเตอร์ ชิวฮาร์ต (Walier Shewhart) ซึ่งได้พัฒนาจากการควบคุมกระบวนการเชิงสถิติในสหรัฐอเมริกาเมื่อทศวรรษ 1930 ที่รู้จักกันในชื่อวงจร ชิวฮาร์ต จนกระทั่งราว ทศวรรษที่ 1950 ได้มีการเผยแพร่อย่างกว้างขวางโดย เอ็ดเวิร์ดส์ เดมมิ่ง จึงเรียกวงจรนี้ว่า วงจรเดมมิ่งเมื่อเริ่มแรกเน้นถึงความสัมพันธ์ 4 ฝ่าย ในการดำเนินธุรกิจเพื่อให้ได้มาซึ่งคุณภาพและความพึงพอใจของลูกค้าได้แก่ ฝ่ายออกแบบ ฝ่ายผลิต ฝ่ายขาย ฝ่ายวิจัย ความสัมพันธ์ของทั้ง 4 ฝ่าย นั้นจะต้องดำเนินไปอย่างต่อเนื่องเพื่อยกระดับคุณภาพของสินค้าตามความต้องการของลูกค้าที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาต่อมาแนวคิดเกี่ยวกับวงจรเดมมิ่ง ได้ถูกดัดแปลงให้เข้ากับวงจรการบริหารซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนการวางแผน ขั้นตอนการปฏิบัติ ขั้นตอนการตรวจสอบ และขั้นตอนการดำเนินการให้เหมาะ วงจรเดมมิ่ง ได้พัฒนาไปในทิศทางที่มุ่งมวลขึ้นในประเทศญี่ปุ่นซึ่งได้ให้ความสำคัญกับพื้นฐานการบริหารงาน 2 อย่าง คือ การ

สื่อสาร และความร่วมมือร่วมใจจากทุกคนในหน่วยงาน วงจร เดมมิ่ง (Deming Cycle) หรือวงจรคุณภาพ หรือวัฏจักรแห่งการบริหารคุณภาพ ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน (Plan – P)

ขั้นตอนที่ 2 การปฏิบัติตามแผน (Do – D)

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบ (Check – C)

ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุง (ACT – A)

ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน (Plan) การวางแผนงานจะช่วยพัฒนาความคิดต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่รูปแบบที่เป็นจริงขึ้นมาโดยละเอียดให้พร้อมในการเริ่มต้นลงมือปฏิบัติ

ขั้นตอนที่ 2 การปฏิบัติ (DO) ประกอบด้วยการทำงาน 3 ระยะ คือ

1. การวางแผนการกำหนดการ

การแยกแยะกิจกรรมต่าง ๆ ที่ต้องการกระทำ

กำหนดเวลาที่ต้องใช้ในกิจกรรมแต่ละอย่าง

การจัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ

2. การจัดแบบเมทริกซ์ (Matrix Management) การจัดแบบนี้ สามารถช่วยดึงเอาผู้เชี่ยวชาญหลายแขนงจากแหล่งต่าง ๆ มาได้และเป็นวิธีช่วยประสานงานระหว่างฝ่ายต่าง ๆ

3. การพัฒนาขีดความสามารถในการทำงานของผู้ร่วมงาน

ให้ผู้ร่วมงานเข้าใจถึงงานทั้งหมดและทราบเหตุผลที่ต้องกระทำ

ให้ผู้ร่วมงานพร้อมในการใช้ดุลพินิจที่เหมาะสม

พัฒนาจิตใจให้รักการร่วมมือกัน

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบ (Check) ทำให้รู้สภาพการของงานที่เป็นอยู่เปรียบเทียบกับสิ่งที่วางแผนซึ่งประกอบด้วยกระบวนการดังนี้

1. กำหนดวัตถุประสงค์ของการตรวจสอบ

2. รวบรวมข้อมูล

3. พิจารณากระบวนการทำงานเป็นตอนๆ เพื่อแสดงจำนวนและคุณภาพของผลงานที่ได้รับแต่ละขั้นตอนเปรียบเทียบกับที่ได้วางแผนไว้

4. การรายงาน จัดแสดงผลการประเมินรวมทั้งมาตรการป้องกันความผิดพลาดหรือความล้มเหลว โดยรายงานเป็นทางการอย่างสมบูรณ์ และรายงานแบบย่ออย่างไม่เป็นทางการ

ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงแก้ไข (Act) ผลของการตรวจสอบหากพบว่าเกิดความบกพร่องขึ้นทำให้งานที่ได้ไม่ตรงเป้าหมายหรือผลงานไม่ได้มาตรฐาน ให้ปฏิบัติตามแก้ไขปัญหตามลักษณะที่ค้นพบ ดังนี้

1. ถ้าผลงานเบี่ยงเบนไปจากเป้าหมาย ต้องแก้ไขที่ต้นเหตุ
2. ถ้าพบความผิดปกติใด ๆ ให้สอบสวนค้นหาสาเหตุแล้วทำการป้องกัน เพื่อมิให้ความผิดปกตินั้นเกิดขึ้นซ้ำอีกในการแก้ปัญหาเพื่อให้ผลงานได้มาตรฐานอาจใช้มาตรการดังต่อไปนี้

2.1 การย่นย่อ

2.2 การปรับปรุงระบบหรือวิธีการทำงาน

2.3 การประชุมเกี่ยวกับกระบวนการทำงาน

สรุปได้ว่า กระบวนการการบริหารงาน แบบวงจรคุณภาพ PDCA ประกอบด้วย 4 ขั้น คือ ขั้นที่ 1 การวางแผน Planning ขั้นที่ 2 การปฏิบัติตาม Doing ขั้นที่ 3 การประเมินผล Checking ขั้นที่ 4 การปรับปรุงและพัฒนา Action โดยที่ลักษณะของบริหารงานแบบวงจรคุณภาพ PDCA เป็นการดำเนินกิจกรรมที่มีรูปแบบการพัฒนาแบบต่อเนื่องเพื่อให้เกิดการยกระดับมาตรฐานให้สูงขึ้นอยู่เสมอ

1. การวางแผน Planning

ความหมายของการวางแผน นักวิชาการด้านการบริหารได้ให้ความหมายของการวางแผนไว้อย่างหลากหลายดังนี้

ฮันส์ และคูนส์ (Heinz and Kootz, 1993 : 717 อ้างถึงใน นงลักษณ์ ใจฉลาด, 2555 หน้า 24) กล่าวว่า การวางแผนคือการเลือกภารกิจวัตถุประสงค์และกลยุทธ์นโยบาย กระบวนการก่อนการตัดสินใจลงมือปฏิบัติเพื่อที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ การวางแผนคือ กิจกรรมหรืองานที่จะต้องทำกำหนดวัตถุประสงค์ นโยบายและวิธีปฏิบัติที่ดีไว้ล่วงหน้าเพื่อเป็นแนวทางสำหรับดำเนินการให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

โหมฉาย กาศโอสถ (2554, หน้า 57) ได้กล่าวไว้ว่า การวางแผนเป็นกระบวนการในการกำหนดวัตถุประสงค์ขององค์กร หรือคณะทำงานที่สำคัญเริ่มจากภารกิจจุดมุ่งหมาย และแผนซึ่งเป็นหรือค่าชดใช้ต่าง ๆ การตัดสินใจถึงสิ่งที่จะทำในอนาคต ด้วยวิธีทางที่ดีที่สุด และยังเป็นการตัดสินใจล่วงหน้าของผู้บริหารว่าจะทำอะไร เมื่อไหร่และใครเป็นผู้ทำ โดยกำหนดวัตถุประสงค์ นโยบาย โครงการ และวิธีปฏิบัติงานเพื่อที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ประมวล วิลาจันท์ (2555, หน้า 124) ได้กล่าวไว้ว่า การวางแผน เป็นการกำหนดเป้าหมายด้วยการวิเคราะห์ วิธีการและกระบวนการให้บรรลุเป้าหมายการบริหารงานกิจการนักเรียน การศึกษาสภาพการบริหาร การกำหนดวัตถุประสงค์การบริหาร การกำหนดทิศทางบริหาร การกำหนดกลยุทธ์การบริหาร และกำหนดแผนปฏิบัติการของการบริหารงาน

ในส่วนของงานกิจการนักเรียนเพื่อเป็นการเตรียมการไว้ล่วงหน้าในการทำงานให้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุงานในส่วนนี้ของสถานศึกษา

สรุปได้ว่า การวางแผนเป็นกระบวนการที่สำคัญในการดำเนินงานขององค์การโดยมีการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมาย การกำหนดกลยุทธ์การบริหาร การตัดสินใจตลอดจนกระบวนการต่าง ๆ ในการดำเนินงานเพื่อให้การบริหารงานขององค์การบรรลุวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานการบริหารงานกิจการนักเรียน

กระบวนการวางแผน

ความหมายของกระบวนการวางแผน ตามแนวคิดของนักวิชาการต่าง ๆ

กระบวนการวางแผนหรือขั้นตอนการวางแผนนั้นมีความสำคัญกับองค์การทั้งในสภาพแวดล้อมที่ง่ายและมั่นคงกระบวนการวางแผนเป็นการปรับการทำงานอย่างมีขั้นตอน โดยการทบทวนจุดมุ่งหมาย บริหารเวลาให้เหมาะสมอยู่ตลอดเวลา สร้างให้ผู้บริหารสนใจผลลัพธ์ที่ ตรงกับวัตถุประสงค์ กระบวนการวางแผนจึงเป็นการกำหนดแนวทางเลือกสำหรับปฏิบัติการ ล่วงหน้า เชื่อมโยงกับบทบาทหน้าที่ทางการบริหารที่ว่าด้วยการควบคุม เพื่อที่จะบรรลุจุดมุ่งหมาย ใช้เป็นกลไกป้องกันกลับ นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่จำเป็น เพื่อให้องค์การเกิดการเรียนรู้ นักวิชาการและนักบริหารด้านรัฐประศาสนศาสตร์หลายท่านได้กำหนดขั้นตอนการวางแผนไว้หลากหลาย ทั้งที่มีลักษณะคล้ายกันและแตกต่างกัน บางท่านก็จะให้ความสำคัญเฉพาะ ขั้นตอนการจัดทำแผน บางท่านก็ให้ความสำคัญทั้งขั้นตอนการจัดทำแผน การดำเนินงานตามแผน หรือการนำแผนไปปฏิบัติ และการประเมินผลแผน ซึ่งในที่นี่จะขอเสนอแนวคิดของนักวิชาการบางท่านดังนี้

ได้อธิบายถึงกระบวนการวางแผนไว้ 12 ขั้นตอน ดังนี้

1. การเลือกวัตถุประสงค์ (Choose Objectives) เนื่องจากวัตถุประสงค์เป็นจุดหมายปลายทางของการวางแผน ถ้ามีจุดหมายปลายทางที่แน่นอนชัดเจน การกระทำหรือวิธีการกระทำก็อาจจะยุ่งยากมีใช้น้อย ยกตัวอย่างคือ “ถ้าท่านไม่รู้ว่าท่านจะไปไหน ท่านก็ไม่อาจเลือกวิธีการและ ทิศทางของการเดินทางได้อย่างถูกต้องเหมาะสม”

2. การสื่อสารวัตถุประสงค์ให้ผู้อื่นทราบ (Communicate Objectives) หมายความว่าผู้ร่วมงาน ทุกคนในองค์การควรทราบวัตถุประสงค์ร่วมกันตั้งแต่วัตถุประสงค์ระดับสูงขององค์การลงไปถึง วัตถุประสงค์ของแต่ละหน่วยงานและควรให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์ด้วย

3. การกำหนดข้อสันนิษฐานหรือการพยากรณ์ (Forecasting) หมายถึง การประเมินหรือการคาดการณ์สถานการณ์ในอนาคต ซึ่งสามารถใช้วิธีการหลาย ๆ ประการ เช่น เทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique) การหาค่าเฉลี่ยเคลื่อนที่ (Moving Average) เป็นต้น

4. การสำรวจทรัพยากร (Survey Resources) เป็นการตรวจสอบเพื่อให้แน่ใจว่าการทำให้เกิดผลตามวัตถุประสงค์นั้นมีความเป็นไปได้เพียงใด มีทรัพยากรและปัจจัยอื่น ๆ ที่จำเป็นในการทำงานตามแผนให้สำเร็จเพียงใด ทั้งนี้เพื่อป้องกันการวางแผนแบบสร้างวิมานในอากาศโดยไม่มี ปัจจัยที่จะทำให้บรรลุผลสำเร็จได้

5. การกำหนดนโยบาย (Establish Policies) เป็นการกำหนดแนวทางในการตัดสินใจอย่างกว้าง ๆ สำหรับให้คนในองค์กรยึดเป็นหลักในการปฏิบัติงานร่วมกัน

6. การระบุทางเลือก (Identify Alternatives) หมายถึง ระบุวิธีการหรือหนทางที่จะนำไปปฏิบัติให้บรรลุผลสำเร็จอย่างน้อย 2 ทางเลือกและควรเป็นทางเลือกที่มีความเป็นไปได้

7. เปรียบเทียบทางเลือก (Compare Alternatives) เป็นการประเมินทางเลือกทั้งหลายที่มีอยู่เพื่อดูความเป็นไปได้ในการนำแผนไปปฏิบัติและดูว่าจะเกิดผลกระทบอะไรบ้างถ้าเลือกทางเลือกนั้น

8. การเลือกแนวทางการกระทำ (Choose a Course of Action) เมื่อประเมินทางเลือกและเปรียบเทียบ ทางเลือกแล้ว จะต้องตัดสินใจเลือกทางเลือกที่เหมาะสม ไม่ควรลังเลให้เสียเวลาถ้าไม่จำเป็น

9. การสร้างแนวปฏิบัติและกฎเกณฑ์ (Create Procedures and Rules) เป็นการเขียนรายละเอียด ของการกระทำโดยมีนโยบายเป็นกรอบ บอกถึงขั้นตอนการกระทำเป็นลำดับที่ละขั้นตั้งแต่ต้นไปจนจบเป็นกระบวนการ

10. การกำหนดงบประมาณ (Establish Budgets) งบประมาณถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จ ซึ่งต้องระบุลักษณะของงบประมาณให้ชัดเจน โดยเขียนเป็นแผนทางการเงินหรือแผนงบประมาณ

11. การกำหนดตารางเวลา (Establish Time Tables) เป็นการกำหนดตารางเวลาในการปฏิบัติงานโดยใช้เทคนิคการวางแผนและการควบคุมงาน เช่น Gantt Chart ,PERT,CPM เป็นต้น

12. การตัดสินใจเรื่องมาตรฐาน (Decide on Standard) มีการกำหนดมาตรฐานเพื่อวัดการปฏิบัติงานตามแผน เมื่อมีแผนแล้วก็ต้องมีการควบคุมให้ปฏิบัติตามแผนและมีการประเมินผล แผนเป็นขั้นตอนสุดท้าย

กระบวนการวางแผนตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ต้องมีความเข้าใจถึงความต้องการในการวางแผน หมายถึงผู้มีหน้าที่ในการตัดสินใจว่า ควรจะมีการวางแผนในเรื่องต่าง ๆ หรือไม่จะต้องใช้ดุลยพินิจที่มีหลักการและเหตุผล และข้อมูล ประกอบการพิจารณาพอสมควร โดยควรจะใช้หลักเกณฑ์กำหนดความต้องการมาเป็นสิ่ง ประกอบการพิจารณา

2. ต้องกำหนดวัตถุประสงค์ของแผนงานให้ชัดเจน การกำหนดวัตถุประสงค์จะต้องชัดเจน เข้าใจง่าย ไม่ซับซ้อน สามารถวัดได้และนำไปปฏิบัติได้ และต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์หลัก และนโยบายหลักของหน่วยงานด้วย

3. การเตรียมหัวข้อกว้าง ๆ (Broad Outline) ของแผนเพื่อเสนอผู้บังคับบัญชา เมื่อกำหนดวัตถุประสงค์แล้ว ผู้วางแผนจะต้องกำหนดขอบข่ายหลักการกว้าง ๆ ของแผน เช่น เน้นความจำเป็นที่ต้องมีแผนผลที่คาดว่าจะได้รับวิธีดำเนินงานบุคลากร ฯลฯ เมื่อเสนอขออนุมัติแล้วจึงดำเนินการวางแผนอย่างละเอียดต่อไป การปฏิบัติเช่นนี้ก็เพื่อป้องกันการสูญเสียทรัพยากรในการวางแผนโดยที่ไม่ได้รับการอนุมัติ

4. การขออนุมัติข้อเสนอของแผน เมื่อเตรียมข้อเสนอของแผนเสร็จแล้วก็จะนำเสนอต่อ ผู้บังคับบัญชาตามลำดับขั้นขึ้นไปเพื่ออนุมัติ ขั้นตอนนี้สำคัญมาก ถ้าข้อเสนอของแผนขาดเหตุผล ขาดข้อมูล หรือข้อมูลไม่ชัดเจน ขาดการศึกษาปัญหาข้อเท็จจริงการอนุมัติอาจมีปัญหาได้ ดังนั้น ผู้เตรียมข้อเสนอแผนจะต้องมีความละเอียดรอบคอบ และยึดหลักเหตุผล

5. การกำหนดตัวบุคคลผู้วางแผนและผู้รับผิดชอบ เมื่อข้อเสนอของแผนได้รับการอนุมัติแล้ว ผู้วางแผนจะต้องกำหนดตัวบุคคลผู้รับผิดชอบ โดยมอบอำนาจหน้าที่ให้เป็นสัดส่วนตามหลักการของการบริหาร

6. การกำหนดหัวข้ออย่างแน่นอนของแผน ในขั้นนี้จะต้องกำหนดรายละเอียดเพื่อเป็นหลักปฏิบัติงานประจำวัน (day-to-day work) ว่าจะปฏิบัติอะไรบ้างในแต่ละวัน และทำความเข้าใจ กับแต่ละฝ่ายที่รับผิดชอบ เพื่อป้องกันการทำงานซ้ำซ้อนหรือหรือก้าวก่ายกัน

7. การติดต่อกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นขั้นตอนที่ผู้นำแผนไปปฏิบัติจะต้องติดต่อกับบุคคลหรือหน่วยงานอื่นเพื่อขอข้อมูลที่ต้องการมาใช้ในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ

8. การหาข้อมูลและตัวเลขที่จำเป็นการรวบรวมข้อมูลในขั้นนี้ หมายถึงการรวบรวมข้อมูลดิบและข้อมูลที่จัดทำแล้ว ซึ่งมีวิธีการ เช่น การสัมภาษณ์ การถาม การอ่านรายงาน และการบันทึกต่าง ๆ ซึ่งผู้วางแผนจะต้องใช้เครื่องมือที่แม่นยำและเชื่อถือได้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งจากแหล่งข้อมูลปฐมภูมิและแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ

9. การประเมินข้อมูล เมื่อรวบรวมข้อมูลได้แล้ว ผู้วางแผนจะต้องประเมินข้อมูลที่เก็บมาว่าเพียงพอหรือไม่ ถูกต้องหรือไม่ ครบถ้วนหรือไม่ ถ้าข้อมูลยังบกพร่องก็กลับไปเก็บข้อมูลเพิ่มเติม หากข้อมูลครบถ้วนก็จะอ่านข้อมูลแปลข้อมูลและประเมินข้อมูลต่อไป

10. การสรุปและเตรียมแผนชั่วคราว เป็นการเลือกแนวทางปฏิบัติที่มีความเป็นไปได้ เช่น แผนการจัดซื้อจะต้องพิจารณาส่วนย่อยลงไปว่าจะซื้อจากแหล่งไหนมาได้บ้างในจำนวนหลายแหล่ง แล้วเลือกเอาแหล่งที่เหมาะสมที่สุดในการพิจารณาเลือกซื้อดังกล่าว

11. นำเอาส่วนของแผนที่กำหนดไว้มารวมกันเป็นแผนชั่วคราว (Tentative Plan) เป็นขั้นการจัดทำแผนชั่วคราวเพื่อเตรียมทำแผนถาวรขั้นต่อไป

12. การเตรียมขั้นสุดท้าย เมื่อได้ทำการทดสอบแผนเป็นที่พอใจแล้ว ผู้วางแผนก็เตรียมกำหนดขั้นสุดท้ายได้เลย ถ้าแผนนั้นประกอบด้วยแผนย่อย โครงการหรือส่วนประกอบก็ควรรวมเป็นแผนเดียวกัน

13. การทดสอบและปรับปรุงแผน ถ้าแผนมีลักษณะซับซ้อนและมีความสำคัญมากผู้วางแผนอาจทำการทดสอบแผนอีกครั้งเพื่อความแน่ใจในความถูกต้องและเพื่อให้แผนมีความสมบูรณ์ หากพบปัญหาจะได้หาทางแก้ไขได้ถูกต้อง การทดสอบแผนในขั้นนี้เพื่อแน่ใจว่าผู้อื่นเข้าใจแผน ตรงกัน และให้แผนมีความสมบูรณ์ถูกต้องมากยิ่งขึ้น

14. การขออนุมัติแผน เป็นขั้นตอนเสนอผู้มีอำนาจหรือผู้บังคับบัญชาพิจารณาอนุมัติแผนเมื่อแผนได้รับการอนุมัติแล้วจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

ขั้นตอนในการวางแผน ควบคู่กับกระบวนการวางแผนไว้ 8 ขั้นตอน ดังนี้

1. การรับรู้โอกาสหรือการแสวงหาโอกาส (Being Aware of Opportunities) โดยเน้นไปที่การตลาดการแข่งขันความต้องการของลูกค้า จุดแข็งขององค์การ จุดอ่อนขององค์การ

2. การกำหนดวัตถุประสงค์หรือเป้าประสงค์ (Setting Objectives or Goals) โดยระบุให้ ชัดเจนว่าเราต้องการอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร

3. การพิจารณาถึงสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับการวางแผน (Considering Planning Premises) เช่น มีสิ่งแวดล้อมใดเกี่ยวข้องในการวางแผนบ้าง ทั้งสิ่งแวดล้อมภายใน และสิ่งแวดล้อมภายนอก

4. การกำหนดทางเลือก (Identifying Alternatives) เป็นการกำหนดทางเลือกที่ดีที่สุดที่จะนำไปปฏิบัติให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

5. การเปรียบเทียบทางเลือกหรือการประเมินทางเลือก (Comparing Alternatives or Evaluating Alternatives) โดยเน้นทางเลือกที่เหมาะสมที่สุด เพื่อนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ และต้องเป็น ทางเลือกที่เสียค่าใช้จ่าย (Cost) น้อยแต่ให้ผลประโยชน์ (Benefit) สูงสุด

6. การเลือกทางเลือก (Choosing an Alternative) คือการเลือกทางเลือกเพียงทางเลือกเดียว ที่เหมาะสมที่สุดในการนำไปปฏิบัติ

7. การกำหนดสิ่งสนับสนุนแผน (Formulating Supporting Plans) เช่น วัสดุอุปกรณ์ บุคลากร งบประมาณ เป็นต้น

8. การกำหนดแผนงบประมาณ (Numberizing plans by Budgeting) โดยกำหนดรายรับ รายจ่าย และแผนการใช้จ่ายเงินให้ชัดเจน

กระบวนการวางแผนมีดังนี้

1. การสร้างสมมติฐานเกี่ยวกับอนาคต นักวางแผนจะต้องพิจารณาอย่างลึกซึ้งซึ่งต้องวิเคราะห์ ถึงความพร้อมขององค์การ ต้องคำนึงถึงปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในองค์การ เพื่อเป็นข้อมูลในการกำหนดวัตถุประสงค์ในการวางแผนต่อไป

2. การกำหนดวัตถุประสงค์ หลังจากได้พิจารณาข้อมูลต่าง ๆ อย่างละเอียดรอบคอบแล้ว นักวางแผนจะต้องกำหนดวัตถุประสงค์ขององค์การอย่างกว้าง ๆ ว่าจะมีทิศทางอย่างไร

3. การพัฒนากลยุทธ์การดำเนินงานขององค์การจะบรรลุตามวัตถุประสงค์หรือไม่เพียงใดนั้น ผู้ดำเนินการจะต้องมีกลยุทธ์หรือยุทธศาสตร์ (Strategy) หรือวิธีการที่เหมาะสม ซึ่งนักวางแผนจะต้อง กำหนดกลยุทธ์ให้เหมาะสมตามลักษณะของงานและสภาพแวดล้อมขององค์การ

4. การกำหนดเป้าหมายระยะปานกลาง เนื่องจากการกำหนดวัตถุประสงค์เป็นการกำหนดอย่างกว้าง ๆ ทำให้นำไปปฏิบัติได้ยาก จึงต้องมีการกำหนดนโยบายโดยระบุระยะเวลา และผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เพราะจะช่วยให้ผู้ปฏิบัติมองเห็นทิศทางในการทำงานชัดเจน และเวลาที่ระบุไว้ยังช่วยเป็นแรงกระตุ้นให้การทำงานสำเร็จตามเป้าหมายอีกด้วย

5. การกำหนดแผนปฏิบัติงาน ต้องกำหนดไว้ละเอียดเพื่อสนับสนุนให้การปฏิบัติงานบรรลุ วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้โดยต้องระบุเกี่ยวกับทรัพยากรที่ใช้ บุคคลที่รับผิดชอบ ระยะเวลา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผลลัพธ์ที่ต้องการ

6. การปฏิบัติตามแผนหรือการใช้แผน เป็นขั้นตอนนำแผนนั้นไปปฏิบัติให้บรรลุตาม วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ กล่าวคือทุกส่วนของแผนจะต้องเคลื่อนไหว ไม่หยุดนิ่งและต้องอาศัย ปัจจัยต่าง ๆ สนับสนุนมาก เช่น งบประมาณ บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ การมีส่วนร่วม เป็นต้น

7. กลไกของข้อมูลย้อนกลับ เมื่อมีการนำแผนไปปฏิบัติแล้วจะต้องมีการติดตามและ ประเมินผลการปฏิบัติโดยเทียบกับมาตรฐานที่กำหนดไว้ถ้าผลที่เกิดขึ้นไม่เป็นไปตาม มาตรฐาน

ที่กำหนดก็จะต้องพิจารณาจากข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) ว่าบทพร่องในขั้นตอนใดเพื่อจะได้มาหาปรับปรุงแก้ไขแผนหรืออาจยกเลิกแผนไปถ้าจำเป็น

โฉมฉาย กาศโอสถ (2554, หน้า 61) ได้สรุปไว้ว่ากระบวนการวางแผนมีความสำคัญในการพัฒนาสถานศึกษาและจะต้องปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้แผนมีความทันสมัยเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาอยู่ตลอดเวลาขั้นตอนการวางแผนจึงประกอบด้วย ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมการ ขั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูล ขั้นตอนที่ 3 การกำหนดแผนงานและโครงการขั้นตอนที่ 4 การปฏิบัติตามแผน และขั้นตอนที่ 5 การประเมินผล

สรุปได้ว่า ในการวางแผนดำเนินการพัฒนาสถานศึกษาจะประกอบด้วยหลายขั้นตอนประกอบด้วยขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับงานกิจการนักเรียน 2 การวางแผนงานเกี่ยวกับงานกิจกรรมนักเรียน 3 การวางแผนงานโครงการงานกิจกรรมนักเรียน 4 การกำหนดกลยุทธ์การปฏิบัติตามแผนงานกิจการนักเรียน 5 การกำหนดมาตรการการปฏิบัติงานตามกลยุทธ์งานกิจการนักเรียน มาใช้ในการบริหารงานกิจการนักเรียน

2. การปฏิบัติตามแผน Doing

ความหมายของการปฏิบัติตามแผน

โฉมฉาย กาศโอสถ (2554, หน้า 62) ได้สรุปไว้ว่า การปฏิบัติตามแผน หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับการมอบหมายงานการประสานงาน การเบิกจ่ายงบประมาณ การใช้จ่ายงบประมาณ การควบคุมงานที่กำหนดไว้ในแผนเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนด

ประมวล วิลาگانต์ (2554, หน้า 62) ได้กล่าวสรุปไว้ว่า การปฏิบัติตามแผน หมายถึงการปฏิบัติตามแผนให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ประกอบด้วยการประสานงาน การจัดประชุมชี้แจงรายละเอียดของวัตถุประสงค์ เป้าหมายกลยุทธ์ รวมถึงแผนปฏิบัติการปฏิบัติงานต่อผู้เกี่ยวข้อง การปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายการบริหารงานกิจการนักเรียนในสถานศึกษา

สรุปได้ว่า ในการดำเนินงานปฏิบัติตามแผนให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดผู้เกี่ยวข้องจะต้องเข้าใจ และตระหนักถึงวัตถุประสงค์ตลอดจนการมีการดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ให้เป็นไปตามลักษณะงาน ช่วงเวลาและความรับผิดชอบของแต่ละส่วน โดยผู้บริหารอาจจะต้องนิเทศ แนะนำ กำกับ ติดตาม หากพบปัญหาอุปสรรคอะไรก็คอยแนะนำช่วยเหลือให้งานทั้งปวงได้เป็นไปตามที่ตั้งความหวังไว้ มาใช้ในการบริหารงานกิจการนักเรียน

กระบวนการปฏิบัติตามแผน

ความหมายของกระบวนการปฏิบัติตามแผน

กระบวนการของการปฏิบัติตามแผน โหมฉาย กาศโอสถ (2554, หน้า 62) คือ การลงมือปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตามทางเลือกที่ได้กำหนดไว้ในขั้นตอนการวางแผน ในขั้นนี้ต้องตรวจสอบระหว่างการปฏิบัติด้วยว่าได้ดำเนินไปในทิศทางที่ตั้งใจหรือไม่ พร้อมกับสื่อสารให้ผู้ที่เกี่ยวข้องรับทราบด้วย กระบวนการปฏิบัติตามแผนต้องมีการปฏิบัติตามขั้นตอนในแผนงานที่ได้เขียนไว้อย่างเป็นระบบและมีความต่อเนื่อง ประกอบด้วย

1. ศึกษาขั้นตอนการปฏิบัติงานและวิธีการตามแผนงานที่กำหนด
2. ลงมือปฏิบัติตามขั้นตอนที่กำหนดไว้
3. รวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการตัดสินใจ

โหมฉาย กาศโอสถ (2554, หน้า 63) ได้สรุปไว้ว่า กระบวนการผลิตตามแผนต้องมีการปฏิบัติตามขั้นตอนในแผนงานอย่างเป็นระบบและมีความตรงความต่อเนื่องตลอดเวลา ประกอบด้วย ขั้นตอนการบริหารด้านการปฏิบัติตามแผน 5 ขั้นตอน ดังนี้ 1 การศึกษาขั้นตอนการปฏิบัติงาน 2 ลงมือปฏิบัติตามขั้นตอนและวิธีการที่กำหนดไว้ 3 การส่งเสริมสนับสนุนการปฏิบัติตามแผน 4 กำกับติดตามทั้งระดับรายบุคคลและรายกลุ่ม 5 รวบรวมข้อมูลปฏิบัติตามแผน

สรุปได้ว่า กระบวนการปฏิบัติตามแผนต้องมีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบและมีความต่อเนื่องสอดคล้องกัน ที่สำคัญในกระบวนการปฏิบัติตามแผนที่สำคัญประกอบด้วย 1 มีการประชุมชี้แจงเพื่อทำความเข้าใจการปฏิบัติงาน ตามแผนและโครงการงานกิจการนักเรียน 2 มีการศึกษาขั้นตอนการปฏิบัติงานตามแผนงานบริการนักเรียน 3 มีการปฏิบัติงานตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในแผนงานกิจการนักเรียน 4 มีการนิเทศให้ความรู้และสร้างขวัญกำลังใจ ตามแผนและโครงการงานกิจการนักเรียน 5 มีการส่งเสริมสนับสนุนทรัพยากรการปฏิบัติงานตามแผนและโครงการงานกิจการนักเรียน มาใช้ในการบริหารงานกิจการนักเรียน

3. การประเมินผล (Checking)

ความหมายของการประเมินผล

ความหมายของการประเมินผลการปฏิบัติงาน การประเมินผลการปฏิบัติงานนับเป็นเครื่องมือหรือองค์ประกอบหนึ่งในกระบวนการบริหาร ทรัพยากรมนุษย์ที่องค์ประกอบต่าง ๆ มีความเชื่อมโยงและเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ทั้งนี้ยังมี ความสัมพันธ์สอดคล้องกับแผนงานขององค์กร ซึ่งการประเมินผลการปฏิบัติงานนั้นมีส่วนสำคัญ ที่จะช่วยให้การบริหารทรัพยากรบุคคลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ศิริพร เพชรมณี, (2551, หน้า 54) เพื่อให้พนักงานมีขีดความสามารถที่จะปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในการพิจารณาความหมายของ การประเมินผลการปฏิบัติงานนั้น ได้มีนักวิชาการให้ความหมาย ไว้ดังนี้

พินิตา งามประเสริฐ (2553, หน้า 12) ให้ความหมาย การประเมินผลการปฏิบัติงาน หมายถึง กระบวนการประเมินค่าพฤติกรรมของบุคคลผู้ปฏิบัติงานในด้านต่าง ๆ บนพื้นฐานของความเป็นระบบ และมีมาตรฐานแบบเดียวกัน มีเกณฑ์การประเมินที่มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติ

สุสดี รุมาคม (2551, หน้า 89) กล่าวว่า การประเมินผลการปฏิบัติงาน คือ กระบวนการที่ดำเนินไปอย่าง ต่อเนื่องในการประเมินและบริหารพฤติกรรมและผลที่ได้จากการปฏิบัติงาน

โหมฉาย กาศโฮสถ (2554, หน้า 67) ได้สรุปไว้ว่าการประเมินผลการปฏิบัติงาน หมายถึง กระบวนการพิจารณาเพื่อตัดสินคุณค่าของผู้ปฏิบัติงาน ทั้งในระดับบุคคล และระดับกลุ่ม ซึ่งพิจารณาจากศักยภาพคุณลักษณะต่าง ๆ พฤติกรรมและผลการปฏิบัติงานที่ได้ว่า บรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนด ไว้มากน้อยเพียงใดโดยอาศัยพื้นฐาน ของความเป็นระบบความ มีมาตรฐานเดียวกัน และให้ความเป็นธรรมโดยทั่วกัน

สรุปได้ว่า การประเมินผลการปฏิบัติงานเป็นกระบวนการที่ช่วยให้การบริหารงาน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพบรรลุวัตถุประสงค์ตามความมุ่งหมาย โดยอาศัยพื้นฐานของความ เป็นธรรม มาใช้ในการบริหารงานกิจการนักเรียน

4. การปรับปรุงและพัฒนางาน

ความหมายของการปรับปรุงและพัฒนางาน

เดมมิ่ง (Demming, 1995 อ้างถึงใน สมพร โพธิ์กำเนิด, 2559, หน้า 35) ได้เสนอ วิธีการดำเนินการของกลุ่มควบคุมคุณภาพซึ่งถือเป็นหน้าที่ของผู้บริหารในการพัฒนา ประสิทธิภาพของ และคุณภาพของการดำเนินงาน ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือวางแผนปฏิบัติการ ตรวจสอบ การปรับปรุงการดำเนินงานกิจกรรม PDCA อย่างเป็นระบบให้ครบวงจร และได้ให้ความหมาย ในขั้นตอนของการปรับปรุงงานว่าเป็นการพิจารณาผลที่ได้จากการตรวจสอบซึ่งมี อยู่ 2 กรณี คือ ผลที่เกิดขึ้นเป็นไปตามแผนที่วางไว้ไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้หากเป็นกรณีแรก ก็ให้นำแนวทางหรือกระบวนการปฏิบัตินั้นมาจัดทำเป็นมาตรฐานพร้อมทั้งหาวิธีการที่ดี ยิ่งขึ้นไปอีก

โหมฉาย กาศโฮสถ (2554, หน้า 70) ได้กล่าวว่าการปรับปรุงงานหมายถึงการ ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงวิธีการปฏิบัติงานโดยประเมินจากการตรวจสอบการทำงานที่เป็น ข้อบกพร่องให้เป็นไปตามมาตรฐาน

ประมวล วิลาจันท์ (2555, หน้า 124) ได้กล่าวไว้ว่าการนำผลการประเมินมาใช้เป็น แนวทางในการปรับปรุงวิธีการดำเนินงานในครั้งต่อไปให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น ประกอบด้วย การจัด ประชุมวิเคราะห์ผลการดำเนินงานร่วมกันของผู้เกี่ยวข้องเพื่อแสวงหาวิธีดำเนินงานให้เหมาะสม

กว่าเดิม และเลือกแนวทางการดำเนินงานที่เหมาะสม เพื่อนำไปเป็นแนวทางการบริหารกิจการนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สรุปได้ว่า การปรับปรุงงานหมายถึงการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง วิธีการปฏิบัติงาน โดยประเมินผลจากการตรวจสอบการทำงาน ที่เป็นข้อบกพร่องและทำการแก้ไข ให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้และควรหาวิธีการพัฒนาปฏิบัติงานให้ได้มาตรฐานที่ดียิ่งขึ้นไป

นงลักษณ์ ใจฉลาด (2555, หน้า 82) ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารงานกิจการนักเรียนแบบวงจรคุณภาพ PDCA หมายถึง การบริหารงานกิจการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน ที่ไม่ใช้การเรียนการสอนในชั้นเรียน โดยใช้กระบวนการบริหารงานแบบมีขั้นตอน คือ 1 การวางแผน (Plan – P) 2 การปฏิบัติตามแผน (Do – D) 3 การตรวจสอบ (Check – C) 4 การปรับปรุง (ACT – A) ซึ่งเป็นภารกิจที่ผู้บริหารโรงเรียนต้องดำเนินการ โดยครอบคลุมงานพัฒนาบุคลิกภาพ งานกิจกรรมสร้างเสริมลักษณะนิสัย สวัสดิการ และบริการนักเรียน งานด้านปกครอง ระเบียบวินัย เพื่อให้ นักเรียนได้มีโอกาสพัฒนา ด้านอารมณ์ สังคมและจิตใจ มีคุณธรรมจริยธรรม สามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ดีทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน เหมาะสมที่จะออกไปสู่สังคมและไปประกอบอาชีพได้อย่างมีคุณภาพ

ประมวล วิลาจันทร์ (2555, หน้า 30) ให้ความหมายไว้ว่าการบริหารกิจการนักเรียนแบบวงจรคุณภาพ PDCA หมายถึง การดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน ทั้งในและนอกสถานศึกษาที่ไม่ใช้การสอนในชั้นเรียนปกติ ตั้งแต่การสรรหาเข้ามาเรียน การพัฒนาผู้เรียนด้านต่าง ๆ การบริการ การให้คำปรึกษา การให้ความช่วยเหลือปัจจัยทางการศึกษา จนสำเร็จการศึกษา และการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา โดยใช้กระบวนการ PDCA เป็นแนวทางในการบริหารงานกิจการนักเรียน

สรุปได้ว่า การบริหารกิจการนักเรียน แบบวงจรคุณภาพ PDCA เป็นการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน ในสถานศึกษาทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา โดยใช้กระบวนการ PDCA เป็นแนวทางในการดำเนินการบริหารงานกิจการนักเรียน เพื่อมุ่งหวังให้ผู้เรียนเป็นผู้มีความรู้ มีทักษะ ประสิทธิภาพ เป็นบุคคลที่ดีมีคุณธรรม มีจิตสาธารณะ รวมถึงสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ขอบข่ายการบริหารงานกิจการนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. ความหมายของการบริหารงานกิจการนักเรียน

การบริหารกิจการนักเรียนเป็นปัจจัยสำคัญของการบริหารโรงเรียนประการหนึ่ง เนื่องจากเป็นกระบวนการอันต่อเนื่องและสานสัมพันธ์ร่วมกันของฝ่ายบริหาร ด้วยเป็นงานที่

ผู้บริหารของโรงเรียนจำเป็นต้องรับผิดชอบร่วมกันเพราะเกี่ยวข้องกับนักเรียนตั้งแต่เริ่มเข้าศึกษาในโรงเรียนจนออกจากโรงเรียนเลยทีเดียว ดังนั้นโดยปกติแล้วโรงเรียนประถมศึกษา กับมัธยมศึกษาจึงมักจะกำหนดให้งานที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนนี้อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของอาจารย์ฝ่ายปกครอง หรือรองผู้อำนวยการ เป็นต้น ทำหน้าที่ดูแลและรับผิดชอบตั้งแต่การปกครองนักเรียน การแนะนำนักเรียนตลอดจนการจัดกิจกรรมนักเรียนให้เป็นไปตามนโยบายของโรงเรียน โดยมีผู้บริหารสูงสุดของโรงเรียนหรือสถานศึกษาทำหน้าที่ควบคุมและบริหารงานกิจการนักเรียนให้บรรลุยังสัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมาย พร้อมทั้งพยายามสร้างสรรค์ สืบสาน และส่งเสริมทุกวิถีทางเพื่อให้นักเรียนมีประสิทธิภาพสามารถสร้างภูมิคุ้มกันตนเองให้มีคุณภาพและสมรรถภาพที่เป็นประโยชน์แก่สังคมส่วนรวมได้มากยิ่งขึ้น (มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2557, เว็บไซต์ อ้างถึงใน ดิเรก วรชัยสวัสดิ์. 2557, หน้า 36) มีผู้ให้ความหมายของการบริหารงานกิจการนักเรียนไว้ดังนี้

นาวิ กวีธาทรัพย์ (2553, หน้า 13 อ้างถึงใน ดิเรก วรชัยสวัสดิ์. 2557, หน้า 36) การบริหารงานกิจการนักเรียน หมายถึง การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับตัวนักเรียนเพื่อเสริมสร้างทักษะและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้เรียนให้บรรลุจุดหมายตามที่หลักสูตรกำหนด เพื่อพัฒนาเยาวชนให้เป็นคนที่มีคุณธรรมจริยธรรมและเป็นคนดีของสังคมต่อไป

สโตป (Stoop, 1975, p. 331 อ้างถึงใน ดิเรก วรชัยสวัสดิ์. 2557, หน้า 36) อธิบายความหมายของการบริหารกิจการนักเรียนว่า เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการต่าง ๆ แก่นักเรียน ซึ่งมีใช้กิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียนตามปกติ เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนในห้องเรียน และเป็นการผ่อนคลายความตึงเครียดของนักเรียน ทั้งยังส่งเสริมให้ครูผู้สอนได้รู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลดีขึ้น จนสามารถให้ความช่วยเหลือนักเรียนได้มากขึ้น

เนล (Niel, 1987, p.235 อ้างถึงใน ดิเรก วรชัยสวัสดิ์. 2557, หน้า 36) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารกิจการนักเรียนเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือให้เด็กปรับตัวเข้ากับโรงเรียน เพื่อน อาจารย์ และเป็นกิจกรรมซึ่งฝึกนิสัยความรับผิดชอบ ให้เกิดความพร้อมที่จะออกไปสู่โลกของงานอาชีพ

แคมป์เบล และคณะ (Campbell & others, 1977, pp.149 –150 อ้างถึงใน ดิเรก วรชัยสวัสดิ์, 2557, หน้า 36) กล่าวว่า การบริหารกิจการนักเรียน หมายถึง การจัดบริการด้านต่าง ๆ ให้แก่นักเรียนเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนในชั้นเรียนให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

สรุปได้ว่า การบริหารกิจการนักเรียน หมายถึง การจัดดำเนินการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน โดยไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนในห้องเรียน ทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน เริ่มตั้งแต่ก่อนที่นักเรียนจะเข้าเรียน ระหว่างอยู่ในโรงเรียน กระทั่งออกจากโรงเรียน

การบริหารกิจการนักเรียนจึงเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนโดยเฉพาะ รวมทั้งเป็นภารกิจอันเป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่จะต้องดำเนินการ เพื่อให้กิจการนักเรียนดำเนินไปได้ด้วยดีมีประสิทธิภาพ ด้วยการจัดการบริหารที่ดีและเหมาะสม ซึ่งจะสรรค์สร้างลักษณะนิสัยที่ดีในการอยู่ร่วมกันกับคนอื่น และสามารถสร้างสรรค์ประโยชน์ให้กับโรงเรียนได้อีกด้วย ดังนั้นหากโรงเรียนสามารถจัดการบริหารกิจการนักเรียนได้ดี มีสัมฤทธิ์ผลที่ทัดเทียมกับงานด้านอื่น ๆ ของโรงเรียนแล้ว ย่อมจะก่อให้เกิดประสิทธิภาพขึ้นในโรงเรียนอย่างแน่นอน เนื่องจากงานบริหารกิจการนักเรียนมีประโยชน์ต่อโครงการบริหารโรงเรียนหลายประการ (มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2557, เว็บไซต์) ดังนี้

1. ช่วยส่งเสริมความถนัดและพัฒนาสมรรถภาพของนักเรียนให้มีความพร้อมที่จะใช้ชีวิตที่ดี เก่ง และมีความสุข ในสังคมส่วนรวม
2. ช่วยแก้ปัญหาให้นักเรียนขาดแคลนทุนทรัพย์ในการศึกษาเล่าเรียน
3. สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างครูกับนักเรียนอย่างถูกต้องตามวัฒนธรรมอันดีงาม
4. ช่วยส่งเสริมและใส่ใจในสุขภาพนักเรียนอย่างทั่วถึง
5. ช่วยสร้างสรรค์มารยาทอันดีงามในสังคม และเทิดทูนวัฒนธรรมอันดีงามของชาติ
6. ส่งเสริมและพัฒนาบุคลิกภาพของนักเรียน ตลอดจนส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้เทคนิคในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมได้เป็นอย่างดีและมีคุณภาพ
7. กิจกรรมนักเรียนเป็นสื่อกลาง ในการประชาสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน
8. เสริมสร้างคุณภาพของนักเรียน เน้นให้เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย พร้อมที่จะสามารถพัฒนาสติปัญญาและความรู้อย่างต่อเนื่อง

2. ปัจจัยการบริหารกิจการนักเรียนแบบวงจรคุณภาพ PDCA

นงลักษณ์ ใจฉลาด (2555, หน้า 12 อ้างถึงใน สมพร โพธิ์กำเนิด, 2559, หน้า 41) ปัจจัยที่สำคัญในการพัฒนานักเรียนแบบวงจรคุณภาพ PDCA ประกอบด้วยปัจจัยภายในหน่วยงาน หมายถึง ปัจจัยในหน่วยงานที่เอื้อต่อความสำเร็จของการบริหารและการพัฒนานักเรียนการพัฒนานักเรียน โดยใช้กระบวนการ แบบวงจรคุณภาพ PDCA มีดังนี้

1. ปัจจัยด้านสถาบันและสถานศึกษา โดยเฉพาะของผู้บริหารเป็นปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผล ได้แก่ เห็นความสำคัญเพื่ออนาคต และมีวิสัยทัศน์มีการทำงานเป็นกลุ่ม การบริหารงานอย่างเป็นระบบ คิดค้นคว้าวิจัยบริการวิชาการเป็นแหล่งอบรมเฉพาะความรู้การ

พัฒนาสถาบันให้สามารถจัดการศึกษาให้ผู้เรียนได้ตลอดชีวิต ให้ความสนใจ อำนวยความสะดวก และมีครูผู้สอนที่มีคุณภาพ

2. หลักสูตรฐานสมรรถนะแผนการจัดการเรียนการสอนวิธีการเรียนการสอน วิธีการจัดกิจกรรมนักเรียน

3. งบประมาณ เพื่อใช้ในการจัดหาวัสดุเครื่องมือและอุปกรณ์ สื่อการสอน งบประมาณในการนำนักเรียนไปศึกษาดูงาน

4. อาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ในสถานศึกษาที่ดี ได้แก่ บรรยากาศที่ดีมีความสงบ ปลอดภัยสะอาดและร่มรื่น จะเป็นสิ่งส่งเสริมการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

5. นักเรียนควรมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน เข้าใจวัตถุประสงค์ มีความกระตือรือร้น มุ่งมั่นจะเรียนรู้โดยเฉพาะคุณภาพของนักเรียนที่เข้ามาเรียน มีคุณภาพดีจะทำให้การพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนประสบผลสัมฤทธิ์ทุกด้าน และนำสิ่งที่ได้จากการเรียนรู้มาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

6. นวัตกรรม และเทคโนโลยีสารสนเทศที่ดี

7. ความเป็นประชาธิปไตยในหน่วยงาน ความกล้าตัดสินใจ การประสานงานในองค์กร ทิศทางขององค์กร การควบคุมการบริหาร ความอดทนต่อความขัดแย้ง การสนับสนุนทางการบริหารระบบการให้ผลตอบแทน แต่วิธีการบริหารจัดการที่เป็นระบบการบริหารในรูปของคณะกรรมการและปัจจัยภายนอกหน่วยงาน หมายถึง ปัจจัยที่อยู่นอกเหนือการควบคุมของสถานศึกษา

สรุปได้ว่า ปัจจัยในการบริหารงานกิจการนักเรียนแบบวงจรคุณภาพ PDCA ให้บรรลุวัตถุประสงค์ ประกอบด้วย 1 ปัจจัยด้านสถานศึกษา ได้แก่ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ และมีความตั้งใจมีความรับผิดชอบในงานที่ปฏิบัติ 2 ปัจจัยด้านโครงสร้างหลักสูตรที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ ตามวัตถุประสงค์การสอนตอบสนอง ต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยมีการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ 3 ปัจจัยด้านงบประมาณ ในการจัดการเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ที่เพียงพอ 4 ปัจจัยด้านสถานที่ เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ อาคารสถานที่สภาพแวดล้อม และสิ่งอำนวยความสะดวกต่อการดำเนินกิจกรรมของผู้เรียน 5 ปัจจัยด้านผู้เรียน ประกอบด้วย ความรู้พื้นฐานเดิม ความสนใจทัศนคติต่อการเรียนความใฝ่รู้ อันส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 6 ปัจจัยด้านการบริหารจัดการเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์

3. ขอบข่ายงานกิจการนักเรียน

การบริหารกิจการนักเรียนจัดเป็นงานที่ประกอบด้วยปัจจัยหลายประการที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนนับตั้งแต่เริ่มเข้าเรียน อันได้แก่ งานทะเบียนและประวัตินักเรียน งานปกครองและการควบคุมความประพฤติ งานบริหารอื่น ๆ ที่โรงเรียนควรจัดทำ รวมไปถึงกิจกรรมต่าง ๆ ที่พึงมีจึงได้มีผู้กำหนดขอบข่ายงานบริหารกิจการนักเรียนไว้ต่าง ๆ ดังนี้

ขอบข่ายงานกิจการนักเรียน สถานศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง การดำเนินงานสนับสนุนของโรงเรียน ที่มีบทบาทหน้าที่จัดระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัย ภาคภูมิใจ ในความเป็นชาติไทย เกิดการเรียนรู้ระบอบประชาธิปไตยผ่านกระบวนการและกิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียน การประสานงานความร่วมมือกับเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชน รวมถึงขาด การส่งเสริมการสร้างการมีส่วนร่วมกับชุมชน การประเมินผลการดำเนินงานบริหารงานกิจการ นักเรียนเพื่อนำผลการประเมินไปกำหนดกลยุทธ์ในการทำงานอย่างเป็นระบบ มีความ จงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์ มีจิตสาธารณะ และใช้ชีวิตอย่าง พอเพียง ตามระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542 5 ด้าน ประกอบด้วย

3.1 ด้านส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม การดำเนินงานตั้งแต่ผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชนที่มีส่วนร่วมในการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมแก่นักเรียน คุณธรรม และจริยธรรม หมายถึง แนวทางประพฤติปฏิบัติเพื่อให้บรรลุสภาพ ชีวิตที่มีคุณค่า มีคุณธรรม แล้วแสดงออกทางกายในลักษณะที่ดีงาม อันเป็นที่พึงประสงค์ของสังคม

3.2 ด้านส่งเสริมประชาธิปไตย กระบวนการเรียนรู้ประชาธิปไตยในโรงเรียน ของ นักเรียน จะเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนได้ตระหนักถึงความสำคัญของระบอบประชาธิปไตยซึ่งเป็นพื้นฐานสำหรับการนำไปใช้สังคมและชุมชนเป็นการเตรียมความพร้อมผู้เรียนให้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดีในอนาคตเป็นการสร้างลักษณะนิสัยให้เด็กได้รู้จักระเบียบ ข้อบังคับ กฎเกณฑ์และ กติกาของสังคม ตลอดจนรู้จักรับผิดชอบหน้าที่ของตน ที่มงาน รับผิดชอบชุมชน และสังคมได้ อย่างเหมาะสม โดยโรงเรียนต้องนำรูปแบบประชาธิปไตยมาใช้ในโรงเรียน เพื่อพัฒนาเด็กให้มีความ เป็นประชาธิปไตย รู้จักปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามภาระหน้าที่ และมีวิถีชีวิตตามหลัก ประชาธิปไตย สามารถดำรงตนให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข โดยมีรูปแบบการจัดกิจกรรม ส่งเสริมวิถีชีวิตประชาธิปไตยของนักเรียน ที่เหมาะสมในสถานศึกษา ต้องอาศัยองค์ประกอบ หลาย ๆ อย่างเพื่อให้กิจกรรมนำไปสู่การพัฒนาส่งเสริมนักเรียนให้มีความรู้เกี่ยวกับ ประชาธิปไตย ให้ผู้เรียนมีพฤติกรรม และคุณลักษณะเป็นประชาธิปไตยอย่างแท้จริง คือ

ปัญญาธรรม คารวะธรรม สามัคคีธรรม ตามความเหมาะสมกับวัย และระดับการศึกษาในการจัดกิจกรรมทั้งภายในห้องเรียน และนอกห้องเรียน

3.3 ด้านระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน กระบวนการดำเนินงานดูแลและช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอน พร้อมด้วยวิธีการและเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจนโดยมีผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินการ มีการประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับครูที่เกี่ยวข้อง หรือบุคคลภายนอก รวมทั้งการสนับสนุนส่งเสริมจากสถานศึกษา กระบวนการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เป็นระบบมียุทธศาสตร์

3.4 ด้านส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมนักเรียนความมีวินัยในตนเอง ความสามารถของนักเรียน ในการควบคุม ตนเองทั้งทางด้านอารมณ์และพฤติกรรมให้ปฏิบัติตนไปในทิศทางที่เหมาะสม โดยการปฏิบัตินั้น ไม่ได้เกิดจากกฎเกณฑ์ ข้อบังคับของโรงเรียนแต่เกิดจากการเห็นคุณค่าในสิ่งที่ทำและไม่ก่อให้เกิด ความเดือดร้อนต่อตนเอง ครูและโรงเรียน ทั้งต่อหน้าและลับหลัง

3.5 ด้านเครือข่ายผู้ปกครอง การเข้ามามีบทบาทของผู้ปกครอง ในฐานะการสร้างความร่วมมือ แนวร่วม และหรือการมีส่วนร่วม ร่วมในการพัฒนาการศึกษาตามรัฐ ธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 และ พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542 มาตรา 9 (6) การมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองท้องถิ่น องค์กรชุมชนองค์กรปกครองท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคม อื่น ซึ่งคำว่า “เครือข่าย” ได้นำมาใช้เป็น ลายลักษณ์อักษร เพื่อที่จะให้เกิด กลไก ความร่วมมือในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนร่วมกันระหว่าง ผู้ปกครองกับสถานศึกษา ได้ จัดหมวดหมู่ของงานบริหารกิจการนักเรียนไว้ 7 ประการ ดังนี้

1. การสร้างและรักษาทะเบียนบัญชีนักเรียน
2. การปฐมนิเทศนักเรียน
3. การจัดการบริการแนะแนวและให้คำปรึกษาหารือ
4. การจัดบริการด้านสุขภาพอนามัยของนักเรียน
5. การจัดดูแลเครื่องใช้ประจำตัวนักเรียน
6. การจัดกระบวนการตรวจสอบความเจริญเติบโตทางร่างกายของนักเรียน
7. การจัดให้มีการปฏิบัติงานด้านความผิดปกติของนักเรียน

การบริหารกิจการนักเรียนว่าควรจะประกอบด้วยองค์ประกอบต่าง ๆ ได้แก่ การศึกษาจิตวิทยาเด็ก การบริการแนะแนวและที่ปรึกษา การทดสอบความถนัดความสามารถ การแก้ไขข้อบกพร่องทางการพูดและการฟังการบริการด้านสุขภาพอนามัย การจัดการศึกษา

พิเศษแก่ผู้ที่บกพร่องทางกาย ทางจิตใจอารมณ์ และการส่งเสริมเด็กที่มีพรสวรรค์เป็นพิเศษ ขอบข่ายของการบริหารกิจการนักเรียนว่าควรมีพื้นฐานอยู่บนความเชื่อมั่น 4 ประการ ดังนี้

1. ความเชื่อมั่นและคุณค่าในความเป็นมนุษย์ ซึ่งถือเป็นสิ่งสำคัญที่สุดที่จะช่วยให้นักเรียน แต่ละคนได้พัฒนาถึงขีดความสามารถของแต่ละคน

2. ความเชื่อมั่นในความเสมอภาค ด้านความคิดและความรู้สึกในการทำงาน หรือทำกิจกรรม ซึ่งไม่สามารถที่จะแยกออกจากกันได้ งานด้านกิจการนักเรียนควรให้ความสนใจในคุณค่าของความเป็นคนอย่างเสมอเหมือนทุกคน

3. มีความเชื่อว่า โลกนี้มีไว้สำหรับทุกคน มีสังคมและชีวิตครอบครัวสำหรับเขาและมนุษย์จะต้องมีอาชีพต้องทำ จึงเป็นหน้าที่ของงานกิจการนักเรียนในการที่จะช่วย นักเรียน โดยเฉพาะวัยรุ่นให้เขาสามารถปรับตัวและช่วยตนเองได้ เมื่อเขาเหล่านั้นเจริญเติบโตและพัฒนาบุคลิกภาพของเขาได้อย่างเต็มความสามารถ

4. มีความเชื่อว่า หากบุคคลมีประสบการณ์จะทำให้เขาเป็นคนทันสมัย ทันท่วงทีต่อเหตุการณ์เสมอ

ไอแซกสัน (Isakson, 1946) (มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2557, เว็บไซต์ ดิเรก วรชัย สวัสดิ์. 2557, หน้า 40) ได้กล่าวถึงขอบข่ายงานบริหารกิจการนักเรียนว่าควรประกอบด้วย การบริหารงานด้านสุขภาพอนามัย งานทะเบียนนักเรียน การจัดสอนซ่อมเสริม การจัดชั้นพิเศษสำหรับเด็กนักเรียนที่พิการทางร่างกายและสมอง การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร และการจัดบริการแนะแนว เป็นต้น]

กาญจนา ศรีกาฬสินธุ์ (อ้างถึงใน ดิเรก วรชัยสวัสดิ์. 2557, หน้า 41) ได้กำหนดขอบข่ายของการบริหารงานกิจการนักเรียนว่าประกอบด้วยงานต่อไปนี้

1. ด้านการปกครองและดำเนินการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามอำนาจหน้าที่ของผู้บริหารซึ่งประกอบด้วยงานต่อไปนี้

1.1 การล้ามนักเรียน

1.2 การรับนักเรียน

1.3 การแบ่งกลุ่ม

1.4 การประเมินผลและการเลื่อนชั้น

1.5 การรายงานผลการเรียน และพัฒนาการของนักเรียน

1.6 การจัดทำระเบียบนักเรียน

1.7 ระเบียบวินัย การรักษาระเบียบวินัยของนักเรียน

2. ด้านบริการและสวัสดิการ ด้านต่าง ๆ ประกอบด้วย

- 2.1 บริการแนะแนว
- 2.2 บริการวิชาการ
- 2.3 บริการรับส่งนักเรียน
- 2.4 บริการสุขภาพพลานามัย
- 2.5 บริการอาหารกลางวัน
- 2.6 บริการสหนาการ และพักผ่อนหย่อนใจ
- 2.7 บริการด้านความปลอดภัย
- 2.8 บริการด้านอื่น ๆ ตามความจำเป็นที่มี

3. ด้านกิจกรรมนักเรียน ประกอบด้วย

- 3.1 กิจกรรมเกี่ยวกับการชุมนุมต่าง ๆ ของโรงเรียน
- 3.2 สภานักเรียน
- 3.3 หนังสือพิมพ์นักเรียน

ตาราง ประเสริฐกุล (อ้างถึงใน ดิเรก วรชัยสวัสดิ์.2557,หน้า 42) กล่าวว่างานกิจการนักเรียนมีขอบข่าย ดังนี้

1. งานกิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมต่าง ๆ นอกเหนือจากกิจกรรมการเรียนการสอน โดยตรงเป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่จะพัฒนานักเรียนในทุก ๆ ด้าน เช่น กิจกรรมด้านวิชาการ กิจกรรมด้านศาสนา กิจกรรมด้านวัฒนธรรม กิจกรรมด้านกีฬา กิจกรรมด้านการบำเพ็ญประโยชน์ เป็นต้น

2. งานวินัย และปกครอง เป็นการสร้างวินัยให้เกิดขึ้นในตัวนักเรียนเพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อย มีความสงบสุขในการอยู่ร่วมกัน ประพฤติและปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมอันดีงามของชาติ เช่น การแต่งกายเรียบร้อยถูกระเบียบ เคารพกฎระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ

สรุปได้ว่า เมื่อประมวลแนวคิดของนักการศึกษาต่าง ๆ เข้าด้วยกันแล้ว ทำให้สามารถกำหนดขอบข่ายของงานบริหารกิจการนักเรียนได้ 5 ประการ คือ 1) การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม 2) การส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน 3) การส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 4) การจัดกิจกรรมส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมของนักเรียน 5) การให้ความร่วมมือจากเครือข่ายผู้ปกครองและชุมชน

ความจำเป็นและความต้องการความสำคัญในการบริหารงานกิจการนักเรียน

มีผู้กล่าวถึงความจำเป็นและความต้องการความสำคัญของการบริหารงานกิจการนักเรียน ดังนี้ การบริหารกิจการนักเรียนมีความสำคัญที่นอกเหนือไปจากการบริหารงานด้านอื่น ๆ (งานวิชาการ บุคคล ธุรการ และการเงิน) ประการหนึ่งก็คือ เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องราวของนักเรียนนับตั้งแต่นักเรียนได้เข้าสู่ระบบของโรงเรียนกระทั่งออกจากโรงเรียน งานบริหารกิจการนักเรียนจึงมีภารกิจที่ต้องรับผิดชอบจัดทำเกี่ยวกับตัวนักเรียนแต่ละคน อาทิ ดูแลปกครองและจัดบริการสิ่งต่าง ๆ ให้แก่นักเรียน รวมทั้งกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเสริมบทเรียนให้แก่นักเรียนอีกด้วย งานบริหารกิจการนักเรียนจึงมีความสำคัญ ดังสามารถจำแนกได้ ดิเรก วรชัยสวัสดิ์ (2557, หน้า 38) ดังนี้

1. มีความจำเป็นและความต้องการความสำคัญต่อตัวนักเรียน กล่าวคือ ช่วยให้นักเรียนได้มีโอกาสคลายเครียดจากการเรียนการสอนในห้องเรียนปกติ เนื่องจากหากนักเรียนมุ่งแต่เรียนและทำงานตามที่ครูมอบหมายอย่างจริงจังจนไม่มีเวลาหยุดพัก ย่อมทำให้หย่อนสมรรถภาพพัฒนา ไม่มีสมรรถภาพทัดเทียมกับผู้อื่นได้

2. มีความจำเป็นและความต้องการความสำคัญต่อผู้สอน เนื่องจากส่งเสริมให้ผู้สอนมีสัมพันธภาพอันดีแก่ผู้เรียนได้รู้จัก เข้าใจ และสามารถช่วยเหลือหรือแก้ไขปัญหาของผู้เรียนได้อย่างถูกต้องยิ่งขึ้น

3. มีความจำเป็นและความต้องการความสำคัญต่อผู้บริหารโรงเรียน ช่วยให้ผู้บริหารฯ ได้ข้อมูลที่ถูกต้องเกี่ยวกับตัวนักเรียน เพื่อนำมาศึกษาหรือใช้ประโยชน์กับนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน โรงเรียน หรือสถานศึกษาที่สูงขึ้นไป ซึ่งต้องการข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียน เป็นต้น

4. มีความจำเป็นและความต้องการความสำคัญต่องานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้วยช่วยให้ได้รับข้อมูลด้านความถนัด และความสนใจจากการสังเกต และบันทึกข้อมูลประจำวันในการร่วมทำกิจกรรมนักเรียนรายบุคคล เพื่อนำไปประกอบการให้คำปรึกษาแก่นักเรียนในการตัดสินใจวางแผนเลือกสายการเรียนให้เหมาะสมกับตนที่สุด

5. มีความจำเป็นและความต้องการความสำคัญต่อ นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ประเทศชาติ กล่าวคือ เสริมสร้างประชาชาติที่เพียบพร้อมไปด้วยคุณภาพ สมรรถภาพ และประสิทธิภาพ ในด้านปัญญา ศิลธรรม จรรยา มารยาท เพราะได้ส่งเสริมนักเรียนในด้านกิจกรรมต่าง ๆ ให้มีความรู้และประสบการณ์อยู่เนื่อง ๆ อันสรรค์สร้างให้นักเรียนเติบโตเป็นพลังสังคมของชาติต่อไป

สุจิตรา สังขรัตน์ (2550, หน้า 16 อ้างถึงใน ดิเรก วรชัยสวัสดิ์. 2557, หน้า 38) ได้ให้ความจำเป็นและความต้องการความสำคัญของการบริหารงานกิจการนักเรียนไว้ดังนี้

1. สังคมเป็นตัวกำหนดปรัชญาของการดำเนินชีวิต ซึ่งชีวิตมีความต้องการหลายอย่าง โดยมีโรงเรียนเป็นส่วนหนึ่งของสังคม มีสถาบันหลายแห่งเป็นตัวกำหนดความต้องการของบุคคลและยังกำหนดบทบาทของโรงเรียนด้วย สถาบันดังกล่าว ได้แก่ บ้าน ศาสนา รัฐบาล เป็นต้นโรงเรียนมีบทบาททั้งส่งเสริม และควบคุมบุคลากรซึ่งเป็นผู้สร้างหลักสูตร และกระบวนการเรียนที่นักเรียนจำเป็นต้องเรียน นักเรียนมิได้มาโรงเรียนเพื่อเรียนหนังสืออย่างเดียว แต่มาเรียนรู้เพื่อใช้ชีวิตอยู่ในสังคมที่ซับซ้อน และกิจกรรมนักเรียนเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยเหลือได้อย่างมาก

2. กระบวนการเรียนรู้มิได้เกิดขึ้นในห้องเรียนเท่านั้น นักเรียนต้องเรียนรู้หลายอย่างนอกห้องเรียน การบริหารกิจการนักเรียนส่วนใหญ่อยู่นอกห้องเรียน จึงมีส่วนช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้กว้างขวางขึ้น

3. มโนภาพของแต่ละบุคคลจะมีพลังงานมากน้อยแค่ไหนขึ้นอยู่กับสิ่งแวดล้อม พลังที่อยู่ในตัวบุคคลมีทั้งพลังกายและพลังความคิด พลังนี้หากใช้ไม่ถูกทางจะนำไปสู่การทำลายโรงเรียนจึงต้องพยายามควบคุมพลังนี้ โดยให้แสดงออกในทิศทางที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนและสังคม

4. เป้าหมายของการศึกษา คือ การให้เด็กมีความเจริญงอกงามทั้งกาย สติปัญญา สังคมและอารมณ์ เพื่อการเติบโตเป็นคนที่สมบูรณ์ เพื่อการเติบโตเป็นคนที่สมบูรณ์ การในห้องเรียนมีส่วนช่วยให้เด็กมีสติปัญญา ส่วนการศึกษานอกห้องเรียนมีส่วนช่วยต่อเติมให้เด็กทั้งทางกาย สังคมและอารมณ์ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของงานกิจกรรมนักเรียน

5. การให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการบริหารของโรงเรียนซึ่งเป็นอีกทางหนึ่งที่แสดงให้นักเรียนเห็นว่า เขามีส่วนร่วมในการเป็นเจ้าของโรงเรียน ดังนั้นเขาจะไม่ทำร้ายโรงเรียนและชื่อเสียงของโรงเรียน

6. การศึกษาในห้องเรียนเป็นการนำไปสู่อาชีพหลัก กิจกรรมหลาย ๆ อย่างเป็นการส่งเสริมอาชีพรอง ซึ่งมีคนไทยจำนวนมากไม่น้อยที่มีชื่อเสียง และประสบความสำเร็จด้วยอาชีพรอง

คอร์ตัน (Gorton) (สุจิตรา สังขรัตน์, 2550, หน้า 16 อ้างถึงใน ดิเรก วรชัยสวัสดิ์.2557, หน้า 39) กล่าวถึงความจำเป็นและความต้องการความสำคัญของกิจกรรมนักเรียนในประเด็นที่แตกต่างจากที่กล่าวมาแล้ว ดังนี้

1. เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้เรื่องการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
2. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนใช้ทักษะที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นประโยชน์และสร้างสรรค์
3. เพื่อพัฒนาความสนใจและทักษะอาชีพ
4. เพื่อความเข้าใจตนเอง และเข้าใจผู้อื่นอย่างถูกต้องมากขึ้น

นอกจากนี้ความมุ่งหมายที่สำคัญประการหนึ่งของกิจกรรมนักเรียน คือ การขยายโอกาสทางวิชาการให้นักเรียนมีประสบการณ์ที่แตกต่างไปจากประสบการณ์ในชั้นเรียน

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การบริหารงานกิจการนักเรียนมีความจำเป็นและความต้องการความสำคัญต่อตัวนักเรียน สังคมและประเทศชาติเพราะเป็นกิจกรรมที่ช่วยดูแลเอาใจใส่นักเรียนทั้งด้านร่างกายและจิตใจให้โอกาสนักเรียนได้พัฒนาอย่างเท่าเทียมกัน สร้างคุณภาพชีวิตเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข เป็นพลเมืองดีและเป็นการกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไป

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ชนิษฐา จำปาทอง (2559, หน้า 58) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารกิจการนักเรียนด้านความมีวินัยในตนเองของนักเรียนโรงเรียน บ้านใหม่พัฒนา อำเภอสังขละบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ตามองค์ประกอบด้านการแต่งกาย ด้านการทำความเคารพ และด้านการปฏิบัติตนในห้องเรียน ผลการวิจัยพบว่า ระดับการปฏิบัติตนด้านความมีวินัยในตนเองของนักเรียนโรงเรียนบ้านใหม่พัฒนา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ 1) ด้านการแต่งกาย (4.43) 2) ด้านการทำความเคารพ (4.16) และ 3) ด้านการปฏิบัติตนในห้องเรียน (4.03) 2. ระดับปัญหาการบริหารกิจการนักเรียนด้านความมีวินัยในตนเองของนักเรียนโรงเรียนบ้านใหม่พัฒนา โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับน้อย ทุกด้าน เรียงจากน้อยไปหามากได้ ดังนี้ 1) ด้านการแต่งกาย (1.55) 2) ด้านการทำความเคารพ (1.84) และ 3) ด้านการปฏิบัติตนในห้องเรียน (1.96)

มัลลิกา คูสีวิน (2559, หน้า 74) ได้ศึกษาแนวทางการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนบ้านป่าซางนาเงิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 พบว่า สภาพการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ งานกิจกรรมนักเรียน งานรักษาระเบียบวินัยของโรงเรียน งานบริการแนะแนว งานบริการอาหารกลางวัน และงานบริการสุขภาพและอนามัยนักเรียน มีระดับสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน สภาพปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน ในด้านบุคลากรพบว่าบุคลากรขาดความรู้ความสามารถเฉพาะด้านที่ตรงกับภาระงานแต่ละด้าน ผู้บริหารไม่ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมงานกิจการนักเรียน ด้านงบประมาณ พบว่า งบประมาณที่ใช้ดำเนินการมีไม่เพียงพอ ไม่มีการวางแผนและตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณที่ชัดเจน ด้านวัสดุอุปกรณ์ ไม่มีคุณภาพ และมีไม่เพียงพอต่อความต้องการใช้งาน ด้านการจัดการ พบว่า โรงเรียนไม่เปิดโอกาสให้ผู้มี

ส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการร่วมวางแผน การปฏิบัติ และการประเมินผลต่าง ๆ ขาดการประชาสัมพันธ์และการประสานงานเพื่อทำงานร่วมกันกับหน่วยงานอื่น ๆ แนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนบ้านป่าซางนาเงิน ในด้านการวางแผนควรให้ทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดแผนการดำเนินงาน การวางแผนการใช้งบประมาณ และควรออกหนังสือคำสั่งแต่งตั้งผู้ปฏิบัติงานให้ชัดเจน ด้านการปฏิบัติควรปฏิบัติตามแผนโดยเน้นให้เกิดผลกับนักเรียนมากที่สุด ผู้บริหารและครูต้องให้ความสำคัญและปฏิบัติตามหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ ควรมีการส่งบุคลากรเข้ารับการฝึกหรืออบรมเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถในงานกิจการนักเรียนให้ปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีคุณภาพ ควรประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อให้เข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน หรือร่วมสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงาน ด้านการควบคุม ควรจัดทำรายงานผลการดำเนินงานเสนอต่อผู้บริหารอย่างสม่ำเสมอ เพื่อตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน และควรสำรวจความพึงพอใจของนักเรียนและผู้ปกครองที่มีต่อการดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียน และด้านการปรับปรุงแก้ไข ควรนำผลจากการประเมินและผลการสำรวจ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ไปยัง คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง หรือหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมกันวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงและวางแผนการแก้ไขและพัฒนางานกิจการนักเรียนของโรงเรียนบ้านป่าซางนาเงินต่อไป

สนอง คล่องสมุทร (2558, หน้า 79) ได้ศึกษาเรื่อง ความคาดหวังของครูต่อการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพังงา พบว่า โดยภาพรวม มีความคาดหวังอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.85 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ลำดับที่ 1 คือ ด้านกิจกรรมแนะแนว รองลงมา คือ ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และด้านกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี เป็นอันดับสุดท้าย 3. ผลการเปรียบเทียบความคาดหวังของครูต่อการบริหารงานกิจการนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพังงา พบว่า ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคาดหวังของครูต่อการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพังงา ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนครูที่มีระดับการศึกษาประสบการณ์สอนระดับมัธยมศึกษา และระดับชั้นที่ปฏิบัติการสอนต่างกัน ความคาดหวังของครูต่อการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพังงา ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

เจนจิรา ชูประเสริฐ (2558, หน้า 67) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 36 (กลุ่มย่อยที่ 6 จังหวัดพะเยา) โดยได้ศึกษาตามองค์ประกอบด้านงาน

ปกครองนักเรียน ด้านงานกิจกรรมนักเรียนด้านงานแนะแนวและด้านงานบริการให้แก่นักเรียน ผลการศึกษาพบว่า 1. สภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 36 (กลุ่มย่อยที่ 6 จังหวัดพะเยา) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่ดำเนินการมากที่สุดคือด้านงานปกครองนักเรียน รองลงมาคือด้านงานกิจกรรมนักเรียนด้านงานแนะแนวและด้านงานบริการให้แก่นักเรียน ตามลำดับ 2. ปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 36 (กลุ่มย่อยที่ 6 จังหวัดพะเยา) โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อยที่สุดเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีปัญหามากที่สุดคือด้านงานปกครองนักเรียน รองลงมาคือด้านงานบริการให้แก่เรียนด้านงานกิจกรรมนักเรียนและด้านงานงานแนะแนวตามลำดับ 3. การเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 36 (กลุ่มย่อยที่ 6 จังหวัดพะเยา) ที่มีโรงเรียนขนาดต่างกันพบว่าสภาพและปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งภาพรวมและรายด้าน

ดิเรก วรชัยสวัสดิ์ (2557, หน้า 68) ได้ศึกษาการนำเสนอแนวทางการจัดการระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานกิจการนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ดังนี้ องค์ประกอบที่ 1 การเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับงานกิจการนักเรียน องค์ประกอบที่ 2 การประมวลผลข้อมูลเกี่ยวกับงานกิจการนักเรียน องค์ประกอบที่ 3 การนำเสนอและเผยแพร่ข้อมูลและสารสนเทศงานกิจการนักเรียน องค์ประกอบที่ 4 การจัดคลังข้อมูลงานกิจการนักเรียน องค์ประกอบที่ 5 การควบคุมระบบงานกิจการนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า 1. องค์ประกอบ 1 ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับงานกิจการนักเรียน ผลการวิจัยพบว่าแนวปฏิบัติมีค่าเฉลี่ยความเหมาะสม และค่าเฉลี่ยความเป็นไปได้ สูงกว่าเกณฑ์ค่าเฉลี่ย 3.50 ที่ตั้งไว้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ทั้ง 9 แนวปฏิบัติ โดยแนวปฏิบัติที่มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสม และค่าเฉลี่ยความเป็นไปได้ อยู่ในอันดับสูงสุด คือ สถานศึกษากำหนดวัตถุประสงค์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างชัดเจน เนื่องจากสถานศึกษามีการเก็บรวบรวมข้อมูลเฉพาะรายการที่จำเป็นต้องใช้ในการปฏิบัติงาน และบริหารงานซึ่งส่วนใหญ่เป็นไปตามภาระงานของสำนักงานเขตฯ ได้แก่ ข้อมูลสถิติทางการศึกษา ซึ่งเก็บรวบรวมจากสถานศึกษาถือเป็นแหล่งข้อมูลปฐมภูมิจึงเป็นบทบาทภาระหน้าที่ที่สำคัญไม่น้อยที่ครูในสถานศึกษาจะเป็นผู้สำรวจ จัดเก็บและรายงานข้อมูล และรายงานข้อมูลผ่านระบบฐานข้อมูลของสำนักงานเขตฯ (สำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1, 2554, หน้า 9) จึงไม่ได้เป็นเรื่องยากที่สถานศึกษาจะเก็บรวบรวมข้อมูลตามความจำเป็น และวัตถุประสงค์ในการใช้ข้อมูลในการบริหารจัดการของสถานศึกษาแต่ละแห่งดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีความคิดเห็นว่าแนวปฏิบัติมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ 2. องค์ประกอบ 2 ชั้นการประมวลผลเกี่ยวกับงานกิจการนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า แนวปฏิบัติมีค่าเฉลี่ยความเหมาะสม และค่าเฉลี่ยความเป็นไปได้ สูงกว่าเกณฑ์ค่าเฉลี่ย 3.50 ที่ตั้งไว้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ทั้ง 8 แนวปฏิบัติ โดยแนวปฏิบัติที่มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสม และค่าเฉลี่ยความเป็นไปได้ อยู่ในอันดับสูงสุด คือ สถานศึกษากำหนดขอบข่ายสารสนเทศที่ครอบคลุมภาระงานของงานกิจการนักเรียน เนื่องจาก สถานศึกษาแต่ละแห่งมีการกำหนดขอบข่ายงานกิจการนักเรียนซึ่งแล้วแต่สภาพการบริหารจัดการของสถานศึกษาแต่ละแห่งอยู่แล้ว นอกจากนี้ในปัจจุบัน มีการใช้เทคโนโลยี เช่น คอมพิวเตอร์ในการประมวลผลข้อมูล จึงสามารถประมวลผลได้อย่างรวดเร็ว ดังนั้นกำหนดขอบข่ายสารสนเทศที่ครอบคลุมภาระงานของงานกิจการนักเรียนจึงเป็นเรื่องที่มีความเหมาะสมและควรจะเป็นอยู่แล้ว 3. องค์ประกอบ 3 ชั้นการนำเสนอหรือเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศงานกิจการนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า แนวปฏิบัติมีความเหมาะสม และความเป็นไปได้ สูงกว่าเกณฑ์ค่าเฉลี่ย 3.50 ที่ตั้งไว้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ทั้ง 5 แนวปฏิบัติ โดยแนวปฏิบัติที่มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสม และค่าเฉลี่ยความเป็นไปได้ อยู่ในอันดับสูงสุด คือ ผู้รับผิดชอบจัดทำรายงานข้อมูลสารสนเทศแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทันทีตามเวลา เนื่องจาก ในปัจจุบันสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ได้กำหนดให้สถานศึกษาในสังกัดรายงานข้อมูลผ่านฐานข้อมูลที่สำนักงานฯ ได้พัฒนาขึ้นทำให้การรายงานข้อมูลสารสนเทศมีความรวดเร็ว และทันต่อเหตุการณ์ 4. องค์ประกอบ 4 ชั้นการจัดคลังข้อมูลงานกิจการนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า แนวปฏิบัติมีความเหมาะสม และความเป็นไปได้ สูงกว่าเกณฑ์ค่าเฉลี่ย 3.50 ที่ตั้งไว้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ทั้ง 7 แนวปฏิบัติ โดยแนวปฏิบัติที่มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสม และค่าเฉลี่ยความเป็นไปได้ อยู่ในอันดับสูงสุด คือ สถานศึกษาจัดตั้งข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับงานกิจการนักเรียนเพื่อให้บริการแก่ผู้ใช้ เนื่องจาก สถานศึกษาส่วนใหญ่มอบหมายงานด้านการจัดการคลังข้อมูลให้บุคลากรที่มีความรู้ทางด้านเทคโนโลยีโดยตรง หรือมีการส่งไปอบรมงานด้านนี้เพื่อให้บุคลากรเหล่านี้จัดการ และพัฒนาระบบคลังข้อมูลให้มีการนำข้อมูลมาใช้ได้ง่าย หรือสืบค้นข้อมูลได้ง่าย 5. องค์ประกอบ 5 ชั้นการควบคุมระบบงานกิจการนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า แนวปฏิบัติมีความเหมาะสม และความเป็นไปได้ สูงกว่าเกณฑ์ค่าเฉลี่ย 3.50 ที่ตั้งไว้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ทั้ง 6 แนวปฏิบัติ โดยแนวปฏิบัติที่มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสม และค่าเฉลี่ยความเป็นไปได้ อยู่ในอันดับสูงสุด คือ ผู้รับผิดชอบ

ปฏิบัติตามมาตรการป้องกันความเสียหายของข้อมูลงานกิจการนักเรียนอย่างเคร่งครัด เนื่องจาก ในปัจจุบันในด้านเทคนิควิธีการปฏิบัติด้านสารสนเทศมีการใช้คอมพิวเตอร์มาช่วยงานซึ่งในบางครั้งมีการผิดพลาดในด้านเทคนิคทำให้ข้อมูลที่สำคัญสูญหายไป ดังนั้นการควบคุมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ หรือแม้กระทั่งสารสนเทศที่เป็นเอกสารจึงต้องมีมาตรการป้องกันความเสียหาย ซึ่งเป็นเรื่องที่ต้องปฏิบัติตามได้ไม่ยากสำหรับผู้ที่ต้องการใช้ข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา

บุญทริกา ผ่าภูธร (2557, หน้า 85) ได้ศึกษาการศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียน ที่มีต่อการบริหารงานกิจการนักเรียน ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการศึกษาพบว่า 1. ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียน ที่มีต่อการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวม พบว่า ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียน ที่มีต่อการบริหารงานกิจการนักเรียน ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานกิจการนักเรียน อยู่ในระดับมาก ทั้งภาพรวมและรายด้าน 2. ผู้ปกครองทุกอาชีพ: รับจ้าง ค้าขาย รับราชการ และธุรกิจส่วนตัว มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อยู่ในระดับมาก 3. ผู้ปกครองได้เสนอแนะแนวทางแก้ปัญหาทางนกิจการนักเรียนที่สำคัญ ได้แก่ โรงเรียนควรเคร่งครัดกับกฎระเบียบวินัยของนักเรียนให้มากขึ้น ควรมีบุคลากรดูแลนักเรียนอย่างเหมาะสมเพียงพอ ควรเข้มงวดกับการป้องกันสารเสพติดในโรงเรียน

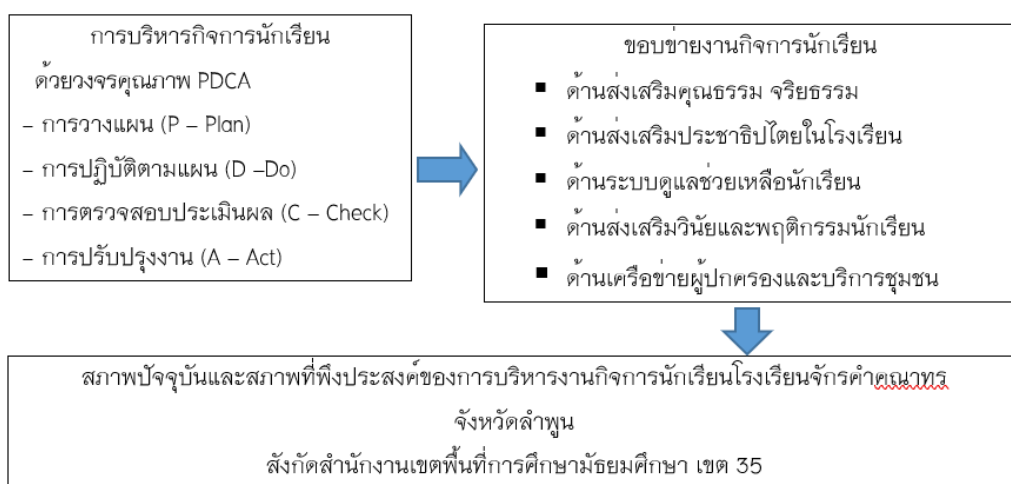
จิตรา พลศักดิ์ (2556, หน้า 86) ได้ศึกษาการดำเนินงานเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 (ขยายโอกาส) ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 โดยศึกษาใน 3 ด้าน คือ ด้านพฤติกรรมการณ์วินัย ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และด้านวินัยการแต่งกาย โดยมีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาการดำเนินงานเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 (ขยายโอกาส) ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 (ขยายโอกาส) ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก (μ 3.41) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก 2 ด้าน และปานกลาง 1 ด้าน เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยมากไปหา

น้อย ได้แก่ ด้านพฤติกรรมกรรมกรมีวินัย (μ 3.43) ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ (μ 3.42) และด้านวินัยการแต่งกาย (μ 3.40)

วาทยุทธ พุทธพรหม (2555, หน้า 84) ได้ศึกษาการพัฒนาระบบการบริหารงานกิจการนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ โดยศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ของระบบการบริหารงานกิจการนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ ผลการวิจัยสรุปได้ว่า 1) การบริหารงานกิจการนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์มีค่าเฉลี่ยของสภาพที่พึงประสงค์สูงกว่าสภาพปัจจุบันในทุกด้านและทุกประเด็น ค่าดัชนี PNImodified ของความต้องการจำเป็นในการพัฒนาระบบการบริหารงานกิจการนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์โดยภาพรวม ที่มีค่ามากที่สุด คือ ด้านการประเมินผล (PNImodified 0.85) รองลงไปคือด้านการวางแผน (PNImodified 0.66) และด้านการนำแผนสู่การปฏิบัติ (PNImodified 0.65) 2) ระบบการบริหารงานกิจการนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ ที่พัฒนาขึ้น คือ “ระบบการบริหารงานกิจการนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ที่เน้นEPI” มีลักษณะสำคัญ 3 ประการ คือ (1) เป็นนวัตกรรมในการจัดการกับการกระทำผิดและพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนที่เน้นการบริหารความสัมพันธ์ (2) เป็นการบริหารที่ให้ความสำคัญกับการประเมินผล เป็นอันดับแรกและให้ความสำคัญกับการวางแผนและการนำแผนสู่การปฏิบัติเป็นอันดับรองลงไปตามดัชนี PNImodified ของความต้องการจำเป็น (3) ผลลัพธ์ที่สำคัญของระบบมี 5 ประการ ดังนี้ (3.1) ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุขในห้องเรียน และโรงเรียนมีบรรยากาศที่อบอุ่น เป็นมิตรและปลอดภัย (3.2) ผู้เรียนได้รับความเป็นธรรมจากการดูแล ช่วยเหลือ ปกป้อง และคุ้มครองด้วยกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ (3.3) โรงเรียนมีนวัตกรรมในการจัดการกับการกระทำผิดและปัญหาพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของผู้เรียนโดยใช้กระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ ซึ่งส่งผลให้ปริมาณคดีความที่เข้าสู่ระบบการลงโทษตามระเบียบว่าด้วยการลงโทษนักเรียนหรือนักศึกษา พ.ศ.2548 และระเบียบของสถานศึกษา และอัตราการออกกลางคันของผู้เรียนลดลง (3.4) โรงเรียนมีวัฒนธรรมองค์กรที่ช่วยเหลือกลมกล่อมผู้เรียน และบุคลากรภายในสถานศึกษาให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามเป้าหมายและเจตนารมณ์ของหลักสูตร (3.5) โรงเรียนมีระบบการพัฒนา ส่งเสริมและการป้องกัน แก้ไขปัญหาพฤติกรรมของผู้เรียนโดยใช้วิธีการสร้างความสัมพันธ์เชิงบวก

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 เป็นตัวแปรในการศึกษาครั้งนี้ โดยศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 ดังภาพ 1

ภาพ 1 กรอบความคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นกิจการนักเรียน โรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษวิทยาปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานมัธยมศึกษา เขต 35 ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งวิธีการดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย ดังนี้

1. ประชากร
2. เครื่องมือการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากร

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้ ประชากรในการวิจัย ได้แก่ โรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่

1. ผู้อำนวยการโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน จำนวน 1 คน
  2. รองผู้อำนวยการโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน จำนวน 5 คน
  3. ข้าราชการครูโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน จำนวน 154 คน
- รวมจำนวนทั้งหมด 160 คน

เครื่องมือการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสอบถาม โดยดำเนินการสร้างแบบสอบถามจากการค้นคว้า ทบทวนเอกสาร รายงานและรวบรวมแนวคิด ข้อมูลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ศักยภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 ซึ่งแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานะสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน ตำแหน่ง มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check-list)

ตอนที่ 2 เป็นสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานกิจการนักเรียน โรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 ซึ่งประยุกต์ใช้กระบวนการบริหารงานเชิงระบบแบบวงจรคุณภาพ PDCA แบ่งออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้ 1. ด้านส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม 2. ด้านส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน 3. ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 4. ด้านส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมนักเรียน 5. ด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชน เป็นแบบสอบถามที่มีตัวเลือก เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ (เป็นแบบคำถามคู่ขนาน) ตามวิธีการของลิเคิร์ท ปรับปรุงมาจาก บุญชม ศรีสะอาด (2545, หน้า 102)

5 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารกิจการนักเรียน ของโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35

การสร้างเครื่องมือการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถามโดยมีขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสารตำรา แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการบริหารงานกิจการนักเรียน กระบวนการเชิงระบบแบบวงจรคุณภาพ PDCA ขอบข่ายงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 รวมทั้งศึกษาหลักการรูปแบบและวิธีการสร้างแบบสอบถาม

2. กำหนดขอบเขตในการสร้างแบบสอบถาม จากตัวแปรที่ศึกษา สร้างแบบสอบถามตามวัตถุประสงค์การวิจัยและกรอบแนวคิดที่ศึกษา กระบวนการบริหารงานกิจการนักเรียนแบบวงจรคุณภาพ PDCA และขอบข่ายงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน

3. นำร่างแบบสอบถามเสนอแก่อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระเพื่อตรวจสอบความถูกต้องความสมบูรณ์ความครอบคลุมเนื้อหา และปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

4. นำแบบสอบถามที่ผ่านความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบ ความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ประกอบด้วยบุคคลดังต่อไปนี้

4.1 นายสกล ทะแกลัวพันธ์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนบุญวาทย์วิทยาลัย จังหวัดลำปาง ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารงานสถานศึกษา

4.2 นายกนที บุญมากาศ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนส่วนบุญโญปถัมภ์ลำพูน ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารงานสถานศึกษา

4.3 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนทร คล้ายอ่ำ ตำแหน่ง รองคณบดีฝ่ายกิจการนิสิตวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัย

เพื่อตรวจสอบและหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Index of Congruence) หรือ ค่า IOC โดยให้ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน เป็นผู้พิจารณาให้คะแนนแต่ละข้อ ดังนี้

ให้คะแนน +1 แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ให้คะแนน 0 ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ให้คะแนน -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

5. จากนั้นนำคะแนนที่ได้จากผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ โดยใช้สูตรของ โรวีนลลีและแฮมเบิลตัน (Rowinelli and Hambleton, 1997) ดังนี้

$$IOC = (\sum R/N)$$

เมื่อ IOC แทน ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบและวัตถุประสงค์

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

6. พิจารณาคัดเลือกข้อที่มีค่า IOC ตั้งแต่ระดับ 0.5 ขึ้นไป นำมาปรับปรุงแก้ไข ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และนำไปเรียบเรียงจัดพิมพ์ต้นฉบับใหม่ที่สมบูรณ์อีกครั้งหนึ่ง ผลการตรวจสอบปรากฏว่า มีค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC รายข้อ อยู่ระหว่าง 0.67-1.00

7. นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้ (Try-out) กับ ผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนส่วนบุญโญปถัมภ์ ลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 ที่ปฏิบัติงาน จำนวน 30 คน

8. นำผลการทดลองเครื่องมือ มาวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือ โดยใช้สูตรค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha coefficient) มีค่าความเชื่อมั่น สภาพปัจจุบัน เท่ากับ 0.85 และสภาพที่พึงประสงค์ เท่ากับ 0.88

9. จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

10. นำแบบสอบถามฉบับจริงไปเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขออนุญาตจากวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน เพื่อขออนุญาตวิเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปแจกให้ผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการครู โรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 ในการศึกษาครั้งนี้ จำนวน 160 ชุด และเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

3. นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความเรียบร้อย และความสมบูรณ์ เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาได้กำหนดแนวทางการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของประชากรที่ศึกษา โดยสถิติที่ใช้ค่าแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานกิจการนักเรียน โรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35

โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย (μ) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ในแต่ละระดับดังนี้

4.51 – 5.00 หมายถึง มีระดับสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานกิจการนักเรียน มากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง มีระดับสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานกิจการนักเรียน มาก

2.51 – 3.50 หมายถึง มีระดับสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์การบริหารงาน
กิจการนักเรียน ปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง มีระดับสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์การบริหารงาน
กิจการนักเรียน น้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง มีระดับสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์การบริหารงาน
กิจการนักเรียน น้อยที่สุด

3. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามลักษณะปลายเปิด (Open-ended) ทำการ
วิเคราะห์เนื้อหาแต่ละประเด็นสำคัญๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา สรุปเป็นตารางและความเรียง
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
สถิติพื้นฐาน

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม SPSS for Windows คำนวณหาค่าเฉลี่ย (μ) และค่า
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ส่วนสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการ
วิเคราะห์และจัดลำดับความต้องการจำเป็นใช้สูตร Modified Priority Needs Index (PNI_{Modified})
ซึ่งเป็นดัชนีจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นที่ใช้หลักการประเมินความ
แตกต่างและสูตรการคำนวณมาจากค่าดัชนี PNI Modified โดยการหาค่าผลต่างระหว่าง
ค่าเฉลี่ยของสภาพที่พึงประสงค์ (I) กับค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบัน (D) แล้วหารด้วยค่าเฉลี่ยของ
สภาพปัจจุบัน (D) โดยใช้สูตรในการคำนวณ

$$PNI_{Modified} = (I - D) / D$$

เมื่อ PNI_{Modified} หมายถึง ดัชนีการจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น

I = Importance หมายถึง ค่าเฉลี่ย (μ) ของสภาพที่พึงประสงค์ คือ ระดับความต้องการ

D = Degree of Success หมายถึง ค่าเฉลี่ย (μ) ของสภาพปัจจุบัน

ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทาง การบริหาร
กิจการนักเรียนของโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 35 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามลักษณะปลายเปิด (Open-ended)
ทำการวิเคราะห์เนื้อหาแต่ละประเด็นสำคัญๆ ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการ และ
สรุปเป็นความเรียง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติพื้นฐาน

1. ค่าร้อยละ

2. ค่าเฉลี่ย (μ)

3. ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

4. ค่าความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified}$)

สถิติที่ใช้หาคุณภาพเครื่องมือ

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence : IOC) เพื่อวัดความเที่ยงตรง

ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธี

ของคร็อนบาค (Cronbach's Alpha coefficient)

สถิติที่ใช้หาคุณภาพเครื่องมือ

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence : IOC) เพื่อวัดความเที่ยงตรง

ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธี

ของคร็อนบาค (Cronbach's Alpha coefficient)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 โดยแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้ 1. ด้านส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม 2. ด้านส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน 3. ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 4. ด้านส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมนักเรียน 5. ด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชน ด้วยวงจรคุณภาพ PDCA ซึ่งผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และตำแหน่งปัจจุบัน

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์จัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์แนวทาง ในการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะแนวทาง ในการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา
ประสบการณ์ทำงาน และตำแหน่งปัจจุบัน

ตาราง 1 แสดงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) จำแนกตามเพศ อายุ
ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และตำแหน่งปัจจุบัน

ข้อมูลทั่วไป	ความถี่ (Frequency)	ค่าร้อยละ (Percentage)
เพศ		
ชาย	58	36.20
หญิง	102	63.80
รวม	160	100.00
อายุ		
20 – 29 ปี	25	15.63
30 – 39 ปี	42	26.24
40 – 49 ปี	37	23.13
50 – 60 ปี	56	35.00
รวม	160	100.00
ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	120	75.00
ปริญญาโท	40	25.00
รวม	160	100.00
ประสบการณ์ทำงาน		
1 – 10 ปี	25	15.63
11 – 20 ปี	42	26.24
21 – 30 ปี	37	23.13
30 ปีขึ้นไป	56	35.00
รวม	160	100.00

ตาราง 1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	ความถี่ (Frequency)	ค่าร้อยละ (Percentage)
ตำแหน่งปัจจุบัน		
ผู้บริหาร	6	3.80
ข้าราชการครู	154	96.20
รวม	160	100.00

จากตาราง 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 63.80 เพศชาย จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 36.20 ส่วนใหญ่มีอายุ 50 – 60 ปี จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 35.00 ด้านระดับการศึกษา ส่วนใหญ่ เป็นวุฒิปริญญาตรี จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 75.00 ด้านประสบการณ์ทำงาน ส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 30 ปีขึ้นไป จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 35.00 ด้านตำแหน่งปัจจุบัน ส่วนใหญ่เป็น ข้าราชการครู จำนวน 154 คน คิดเป็นร้อยละ 96.20 รองลงมาคือผู้บริหาร จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 3.80

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35

การวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 มีผลการวิเคราะห์ โดยภาพรวม และรายด้าน ทั้งหมด 5 ด้าน คือ 1. ด้านส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม 2. ด้านส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน 3. ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 4. ด้านส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมนักเรียน 5. ด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชน ด้วยกระบวนการบริหารงานแบบวงจรคุณภาพ PDCA ซึ่งทำการวิเคราะห์เป็นรายด้านและรายข้อ โดยหาค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ดังปรากฏในตาราง 2-7

ตาราง 2 แสดงค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานกิจการนักเรียน โดยภาพรวม

ข้อ	การบริหารงานกิจการนักเรียน โดยภาพรวม	N = 160		ระดับสภาพปัจจุบัน	N = 160		ระดับสภาพที่พึงประสงค์
		μ	σ		μ	σ	
1.	ด้านส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม	2.26	0.67	น้อย	4.52	0.62	มากที่สุด
2.	ด้านส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน	2.18	0.59	น้อย	4.54	0.57	มากที่สุด
3.	ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	2.24	0.62	น้อย	4.53	0.63	มากที่สุด
4.	ด้านส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมนักเรียน	2.21	0.58	น้อย	4.65	0.50	มากที่สุด
5.	ด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชน	2.26	0.63	น้อย	4.65	0.56	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย		2.23	0.62	น้อย	4.58	0.57	มากที่สุด

จากตาราง 2 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารงาน เขต 35 ในภาพรวม อยู่ในระดับน้อย (μ 2.23, σ 0.62) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ย (μ) มากที่สุดคือ ด้านส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม (μ 2.26, σ 0.67) และด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชน (μ 2.26, σ 0.63) รองลงมาคือ ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (μ 2.24, σ 0.62) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านส่งเสริมประชาธิปไตย กิจการนักเรียนโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในโรงเรียน (μ 2.18, σ 0.59)

เมื่อพิจารณาสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (μ 4.58, σ 0.57) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ย (μ) มากที่สุดคือ ด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชน (μ 4.65, σ 0.56) และด้านส่งเสริมวินัยและ

พฤติกรรมนักเรียน (μ 4.65, σ 0.50) รองลงมาคือ ด้านส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน (μ 4.54, σ 0.57) และด้านน้อยที่สุดคือด้านส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม (μ 4.52, σ 0.62)

ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานกิจการนักเรียน ด้านส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม

ข้อ	ด้านส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม	N = 160		ระดับสภาพปัจจุบัน	N = 160		ระดับสภาพที่พึงประสงค์
		μ	σ		μ	σ	
1.	สถานศึกษามีการกำหนดกลยุทธ์และแนวทางปฏิบัติการบริหารงานด้านส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม โดยมุ่งเน้นให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตนเพื่อให้บรรลุความสำเร็จในชีวิตที่มีคุณค่า มีคุณธรรม (P)	2.41	0.64	น้อย	4.49	0.64	มาก
2.	สถานศึกษามีการวางแผนแนวทางการดำเนินงานเกี่ยวกับ กิจกรรมโครงการ หลักการ โดยมุ่งเน้นให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตนเพื่อให้มีชีวิตที่มีคุณค่า (P)	2.23	0.68	น้อย	4.51	0.60	มากที่สุด
3.	สถานศึกษามีการจัดประชุมชี้แจงครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อทำความเข้าใจในการปฏิบัติงานตามแผนการบริหารงานด้านส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันเป็นที่พึงประสงค์ของสังคม (D)	2.34	0.65	น้อย	4.39	0.66	มาก
4.	สถานศึกษา มีแนวทางในการดำเนินงานกิจการนักเรียน ตามแผนการบริหารงาน มุ่งเน้นให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตนเพื่อให้บรรลุความสำเร็จที่ดีตามที่มุ่งหวัง มีชีวิตที่มีคุณค่า มีคุณธรรม อันเป็นที่พึงประสงค์ของสังคมด้าน	2.23	0.71	น้อย	4.56	0.62	มากที่สุด

ตาราง 3 (ต่อ)

ข้อ	ด้านส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม	N = 160		ระดับ สภาพ ปัจจุบัน	N = 160		ระดับสภาพ ที่พึง ประสงค์
		μ	σ		μ	σ	
5.	สถานศึกษามีการช่วยเหลือดูแล ส่งเสริม สนับสนุน ให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารงาน ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม แก่ครูที่ปรึกษา (D)	2.15	0.73	น้อย	4.52	0.58	มากที่สุด
6.	สถานศึกษามีการส่งเสริม สนับสนุน ทรัพยากรด้านงบประมาณในการบริหารงาน ด้าน ส่งเสริม คุณ ธรรม แสดงออก ทางกายและความคิดในลักษณะที่ดีงาม (D)	2.19	0.69	น้อย	4.58	0.67	มากที่สุด
7.	สถานศึกษามีการกำหนด วัตถุประสงค์ กำหนดตัวชี้วัด กำหนดเกณฑ์มาตรฐาน และ เครื่องมือ ในการประเมินผล กิจกรรมของนักเรียนด้าน ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม (C)	2.32	0.57	น้อย	4.52	0.66	มากที่สุด
8.	สถานศึกษามีการติดตาม ประเมินผล ข้อมูลของกิจกรรม โครงการ การบริหารงานด้าน ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม เป็นระบบสารสนเทศ (C)	2.29	0.69	น้อย	4.47	0.61	มาก
9.	สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ทุกคน มีส่วนร่วมดำเนินการวิเคราะห์ จุดเด่น-จุดด้อย เพื่อกำหนด แนวทางในการพัฒนาปรับปรุง การบริหารงาน ส่งเสริม คุณธรรม จริยธรรม (A)	2.26	0.66	น้อย	4.69	0.58	มากที่สุด

ตาราง 3 (ต่อ)

ข้อ	ด้านส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม	N = 160		ระดับ สภาพ ปัจจุบัน	N = 160		ระดับสภาพ ที่พึง ประสงค์
		μ	σ		μ	σ	
10.	สถานศึกษามีการติดตามผล การปรับปรุงงาน การเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ สร้างข้อมูลเป็น ระบบ สารสนเทศในการ บริหารงาน ด้านส่งเสริม คุณธรรม จริยธรรม (A)	2.19	0.71	น้อย	4.49	0.59	มาก
รวมเฉลี่ย		2.26	0.67	น้อย	4.52	0.62	มากที่สุด

จากตาราง 3 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 ในด้านส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม โดยรวมอยู่ในระดับน้อย (μ 2.26, σ 0.67) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษามีการกำหนดกลยุทธ์และแนวทางปฏิบัติการบริหารงานด้านส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม โดยมุ่งเน้นให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตนเพื่อให้บรรลุความสำเร็จ มีชีวิตที่มีคุณค่า มีคุณธรรม (P) (μ 2.41, σ 0.64) รองลงมา คือ สถานศึกษามีการจัดประชุมชี้แจงครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อทำความเข้าใจในการปฏิบัติงานตามแผนการบริหารงานด้านส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันเป็นที่พึงประสงค์ของสังคม (D) (μ 2.34, σ 0.65) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ สถานศึกษามีการช่วยเหลือดูแลส่งเสริม สนับสนุนให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม แก่ครูที่ปรึกษา (D) (μ 2.15, σ 0.73)

เมื่อพิจารณาสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 ในด้านส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (μ 4.52, σ 0.62) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมดำเนินการวิเคราะห์ จุดเด่น-จุดด้อย เพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการบริหารงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม (A) (μ 4.69, σ 0.58) รองลงมา คือ สถานศึกษามีการส่งเสริมสนับสนุนทรัพยากรด้านงบประมาณในการบริหารงานด้าน ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมให้นักเรียนได้

แสดงออกทางกายและความคิดในลักษณะที่ดิ่งาม (D) (μ 4.58, σ 0.67) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ สถานศึกษามีการจัดประชุมชี้แจงครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อทำความเข้าใจในการปฏิบัติงานตามแผนการบริหารงานด้านส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันเป็นที่พึงประสงค์ของสังคม (D) (μ 4.39, σ 0.66)

ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานกิจการนักเรียน ด้านส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน

ข้อ	ด้านส่งเสริมประชาธิปไตย ในโรงเรียน	N = 160		ระดับ สภาพ ปัจจุบัน	N = 160		ระดับสภาพ ที่พึง ประสงค์
		μ	σ		μ	σ	
1.	สถานศึกษามีการกำหนดกลยุทธ์และแนวทางปฏิบัติในการสร้างกระบวนการเรียนรู้ประชาธิปไตยในโรงเรียน ของนักเรียน (P)	1.64	0.48	น้อย	4.66	0.56	มากที่สุด
2.	สถานศึกษามีการวางแผนเกี่ยวกับการส่งเสริมให้นักเรียนได้ตระหนักถึงความสำคัญ ของระบอบประชาธิปไตยในการบริหารงานด้านส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน (P)	2.78	0.69	ปานกลาง	4.57	0.50	มากที่สุด
3.	สถานศึกษามีการจัดประชุมชี้แจงต่อสังคมและชุมชนเพื่อทำความเข้าใจในการปฏิบัติงานตามแผนการบริหารงานด้านส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน (D)	1.25	0.43	น้อยที่สุด	4.76	0.43	มากที่สุด
4.	สถานศึกษามีการปฏิบัติงานตามแผนและเผยแพร่องค์ความรู้ในการบริหารงานด้านส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ของนักเรียนสู่เครือข่าย ชุมชน (D)	2.78	0.69	ปานกลาง	4.30	0.46	มาก

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อ	ด้านส่งเสริมประชาธิปไตย ในโรงเรียน	N = 160		ระดับ สภาพ ปัจจุบัน	N = 160		ระดับสภาพ ที่พึง ประสงค์
		μ	σ		μ	σ	
5.	สถานศึกษามีกระบวนการนิเทศติดตามให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนแก่ครูที่ปรึกษา ผู้ปกครอง (D)	1.96	0.19	น้อย	4.78	0.42	มากที่สุด
6.	สถานศึกษามีการส่งเสริมสนับสนุนทรัพยากรและสรรหา ด้านงบประมาณในการบริหารงานด้านส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน (D)	2.41	0.64	ปานกลาง	4.40	0.67	มาก
7.	สถานศึกษามีการกำหนดกระบวนการเรียนรู้ วัตถุประสงค์ กำหนดตัวชี้วัด กำหนดเกณฑ์มาตรฐานและเครื่องมือในการประเมินผลการบริหารงาน (C)	2.23	0.68	น้อย	4.38	0.65	มาก
8.	สถานศึกษามีการติดตามประเมินผลการบริหารงานด้านส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนจากนักเรียน ครูที่ปรึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน (C)	2.34	0.65	น้อย	4.46	0.64	มาก
9.	สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการดำเนินการวิเคราะห์ จุดเด่น-จุดด้อย เพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการบริหารงานด้านส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน (A)	2.23	0.71	น้อย	4.52	0.61	มากที่สุด

ตาราง 4 (ต่อ)

ด้านส่งเสริมประชาธิปไตย ในโรงเรียน	N = 160		ระดับ สภาพ ปัจจุบัน	N = 160		ระดับสภาพ ที่พึง ประสงค์
	μ	σ		μ	σ	
10. สถานศึกษามีการติดตามผลการ ปรับปรุงงานการบริหารงานด้าน ประชาธิปไตยในโรงเรียน ของ นักเรียน เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ นักเรียนได้ตระหนักถึงความสำคัญ ของระบอบประชาธิปไตยซึ่งเป็น พื้นฐานสำหรับการนำไปใช้สังคม และชุมชนเป็นการเตรียมความ พร้อมผู้เรียนให้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ ดีในอนาคต (A)	2.15	0.73	น้อย	4.54	0.56	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	2.18	0.59	น้อย	4.54	0.57	มากที่สุด

จากตาราง 4 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 ในด้านส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับน้อย (μ 2.18, σ 0.59) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษามีการวางแผนเกี่ยวกับการส่งเสริมให้นักเรียนได้ตระหนักถึงความสำคัญของระบอบประชาธิปไตยในการบริหารงานด้านส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน (P) (μ 2.78, σ 0.69) และสถานศึกษามีการปฏิบัติงานตามแผนและเผยแพร่องค์ความรู้ในการบริหารงานด้าน ส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ของนักเรียนสู่เครือข่าย ชุมชน (D) (μ 2.78, σ 0.69) รองลงมา คือ สถานศึกษามีการส่งเสริมสนับสนุนทรัพยากรและสรรหา ด้านงบประมาณในการบริหารงานด้านส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน (D) (μ 2.41, σ 0.64) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สถานศึกษามีการจัดประชุมชี้แจงต่อสังคมและชุมชนเพื่อทำความเข้าใจในการปฏิบัติงานตามแผนการบริหารงานด้านส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน (D) (μ 1.25, σ 0.43)

เมื่อพิจารณาสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 ในด้านส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (μ 4.54, σ 0.57) เมื่อพิจารณา

เป็นรายชื่อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษามีกระบวนการนิเทศ ติดตามให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนแก่ครูที่ปรึกษา ผู้ปกครอง (D) (μ 4.78, σ 0.42) และรองลงมา คือ สถานศึกษามีการจัดประชุมชี้แจงต่อสังคมและชุมชนเพื่อทำความเข้าใจในการปฏิบัติงานตามแผนการบริหารงานด้านส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน (D) (μ 4.76, σ 0.43) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ สถานศึกษามีการกำหนดกระบวนการเรียนรู้ วัตถุประสงค์ กำหนดตัวชี้วัด กำหนดเกณฑ์มาตรฐานและเครื่องมือในการประเมินผล การบริหารงานด้านส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมผู้เรียนให้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดีในอนาคต (C) (μ 4.38, σ 0.65)

ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานกิจการนักเรียน ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ข้อ	ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	N = 160		ระดับสภาพปัจจุบัน	N = 160		ระดับสภาพที่พึงประสงค์
		μ	σ		μ	σ	
1.	สถานศึกษามีการกำหนดกระบวนการดำเนินงานดูแลและช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอน รวมถึงกลยุทธ์และแนวทางปฏิบัติการบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (P)	2.19	0.69	น้อย	4.68	0.61	มากที่สุด
2.	สถานศึกษามีการวางแผนกระบวนการดำเนินงานดูแลและช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอน พร้อมด้วยวิธีการและเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจนเกี่ยวกับการบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (P)	2.32	0.57	น้อย	4.51	0.64	มากที่สุด

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อ	ด้านระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน	N = 160		ระดับ สภาพ ปัจจุบัน	N = 160		ระดับสภาพ ที่พึง ประสงค์
		μ	σ		μ	σ	
3.	สถานศึกษามีการประชุมชี้แจง ครู ผู้ปกครอง ก่อน - หลัง เกี่ยวกับการบริหารงานด้าน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อทำความเข้าใจในการ ปฏิบัติงานตามแผนงานอย่าง ชัดเจน (D)	2.29	0.69	น้อย	4.53	0.61	มากที่สุด
4.	สถานศึกษามีการติดตาม ประเมินผลการบริหารงาน กิจการนักเรียนเกี่ยวกับการ บริหารงานด้านระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน (D)	2.26	0.66	น้อย	4.52	0.66	มากที่สุด
5.	สถานศึกษามีการส่งเสริม สนับสนุนทรัพยากร สรรหา และ จัดสรรงบประมาณ ในการ บริหารงานด้านระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนอย่างมี ประสิทธิภาพ (D)	2.19	0.71	น้อย	4.43	0.63	มาก
6.	สถานศึกษามีการส่งเสริม สนับสนุนทรัพยากร สรรหา และ จัดสรรงบประมาณ ในการ บริหารงานด้านระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนอย่างมี ประสิทธิภาพ (D)	1.96	0.19	น้อย	4.47	0.67	มาก
7.	สถานศึกษามีการกำหนด วัตถุประสงค์ กำหนดตัวชี้วัด กำหนดเกณฑ์มาตรฐานและ เครื่องมือในการประเมินผล การบริหารงานด้านระบบดูแล	2.41	0.64	น้อย	4.40	0.66	มาก

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อ	ด้านระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน	N = 160		ระดับ สภาพ ปัจจุบัน	N = 160		ระดับสภาพ ที่พึง ประสงค์
		μ	σ		μ	σ	
	ช่วยเหลือนักเรียน ตาม กระบวนการดำเนินงานดูแล และช่วยเหลือนักเรียนอย่างมี ขั้นตอน พร้อมด้วยวิธีการและ เครื่องมือการทำงานที่ชัดเจน (C)						
8.	สถานศึกษามีการมอบหมาย แต่งตั้งคณะกรรมการในการ ติดตามประเมินผลการ ปฏิบัติงานด้านระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนของนักเรียน ครูที่ปรึกษา และผู้ปกครอง อย่างมีประสิทธิภาพ (C)	2.23	0.68	น้อย	4.59	0.60	มากที่สุด
9.	สถานศึกษามีการมีส่วนร่วม ดำเนินการวิเคราะห์ จุดเด่น – จุดด้อย เพื่อกำหนดแนวทาง ในการพัฒนาปรับปรุงการ บริหารงานด้านระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน (A)	2.34	0.65	น้อย	4.59	0.62	มากที่สุด
10.	สถานศึกษามีการติดตาม กระบวนการดำเนินงานดูแลและ ช่วยเหลือนักเรียนอย่างมี ขั้นตอน พร้อมด้วยวิธีการ เครื่องมือการทำงานที่ชัดเจน (A)	2.23	0.71	น้อย	4.54	0.57	มากที่สุด
	รวมเฉลี่ย	2.24	0.62	น้อย	4.53	0.63	มากที่สุด

จากตาราง 5 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารงานกิจการนักเรียน โรงเรียนจักร
คำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 ในด้านระบบ
ดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับน้อย (μ 2.24, σ 0.62) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ
พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษามีการกำหนดวัตถุประสงค์ กำหนดตัวชี้วัด กำหนด

เกณฑ์มาตรฐานและเครื่องมือในการประเมินผลการบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน ตามกระบวนการดำเนินงานดูแลและช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอน พร้อมด้วยวิธีการและเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจน (C) (μ 2.41, σ 0.64) รองลงมา คือ สถานศึกษามีการมีส่วนร่วมดำเนินการวิเคราะห์ จุดเด่น – จุดด้อย เพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (A) (μ 2.34, σ 0.65) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สถานศึกษามีการส่งเสริมสนับสนุนทรัพยากร สรรหา และจัดสรรงบประมาณในการบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ (D) (μ 1.96, σ 0.19)

เมื่อพิจารณาสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 ในด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (μ 4.53, σ 0.63) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษามีการกำหนดกระบวนการดำเนินงานดูแลและช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอน รวมถึงกลยุทธ์และแนวทางปฏิบัติการบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (P) (μ 4.68, σ 0.61) รองลงมา คือ สถานศึกษามีการมีส่วนร่วมดำเนินการวิเคราะห์ จุดเด่น – จุดด้อย เพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (A) (μ 4.59, σ 0.62) และสถานศึกษามีการมอบหมาย แต่งตั้งคณะกรรมการในการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของนักเรียน ครูที่ปรึกษา และผู้ปกครอง อย่างมีประสิทธิภาพ (C) (μ 4.59, σ 0.60) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ สถานศึกษามีการกำหนดวัตถุประสงค์ กำหนดตัวชี้วัด กำหนดเกณฑ์มาตรฐานและเครื่องมือในการประเมินผลการบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามกระบวนการดำเนินงานดูแลและช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอน พร้อมด้วยวิธีการและเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจน (C) (μ 4.40, σ 0.66)

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานกิจการนักเรียน ด้านส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมนักเรียน

ข้อ	ด้านส่งเสริมวินัย และพฤติกรรมนักเรียน	N = 160		ระดับ สภาพ ปัจจุบัน	N = 160		ระดับสภาพ ที่พึง ประสงค์
		μ	σ		μ	σ	
1.	สถานศึกษามีการกำหนดกลยุทธ์และแนวทางการปฏิบัติ กระบวนการดำเนินงานด้านส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมของนักเรียน ความมีวินัยในตนเอง ความสามารถของนักเรียนในการควบคุม ตนเองทั้งทางด้านอารมณ์และพฤติกรรมให้ปฏิบัติตนไปในทิศทางที่เหมาะสม (P)	2.26	0.66	น้อย	4.68	0.59	มากที่สุด
2.	สถานศึกษามีการวางแผน กระบวนการดำเนินงานด้านส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมของนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ (P)	2.19	0.71	น้อย	4.54	0.62	มากที่สุด
3.	สถานศึกษามีการประชุมชี้แจงครูผู้ปกครอง ชุมชน ก่อน-หลัง เกี่ยวกับการบริหารงานส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมของนักเรียน เพื่อทำความเข้าใจในการปฏิบัติงานตามแผนงาน (D)	1.96	0.19	น้อย	4.52	0.58	มากที่สุด
4.	สถานศึกษามีการติดตามประเมินผล การบริหารงานกิจการนักเรียน เกี่ยวกับการบริหารงานส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมของนักเรียน เพื่อนำผลมาพัฒนาผู้เรียนให้มีวินัยในตนเอง ส่งเสริมความสามารถของนักเรียนในการควบคุมตนเองทั้งทางด้านอารมณ์ และพฤติกรรมให้ปฏิบัติตนไปในทิศทางที่เหมาะสมอย่างมีประสิทธิภาพ (D)	2.41	0.64	น้อย	4.58	0.64	มากที่สุด

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อ	ด้านส่งเสริมวินัย และพฤติกรรมนักเรียน	N = 160		ระดับ สภาพ ปัจจุบัน	N = 160		ระดับสภาพ ที่พึง ประสงค์
		μ	σ		μ	σ	
5.	สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการนิเทศติดตามให้ความรู้แก่นักเรียน ครูที่ปรึกษา ผู้ปกครอง และชุมชนเกี่ยวกับการบริหารงานส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมนักเรียน (D)	2.23	0.68	น้อย	4.44	0.62	มาก
6.	สถานศึกษามีการส่งเสริมสนับสนุนทรัพยากร สรรหาและจัดสรรงบประมาณ ในการบริหารงานส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมของนักเรียน (D)	2.26	0.66	น้อย	4.57	0.63	มากที่สุด
7.	สถานศึกษามีการกำหนดวัตถุประสงค์กำหนดตัวชี้วัด กำหนดเกณฑ์มาตรฐานและเครื่องมือในการประเมินผลการบริหารงานส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมของนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ (C)	2.19	0.71	น้อย	4.79	0.41	มากที่สุด
8.	สถานศึกษามีการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ในการบริหารงานส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมของนักเรียน (C)	1.96	0.19	น้อย	4.82	0.39	มากที่สุด
9.	สถานศึกษา นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินการวิเคราะห์จุดเด่น-จุดด้อยเพื่อนำผลการวิเคราะห์ มากำหนดแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการบริหารงานส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมของนักเรียน (A)	2.41	0.64	น้อย	4.69	0.47	มากที่สุด

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อ	ด้านส่งเสริมวินัย และพฤติกรรมนักเรียน	N = 160		ระดับ สภาพ ปัจจุบัน	N = 160		ระดับสภาพ ที่พึง ประสงค์
		μ	σ		μ	σ	
10.	ดำเนินงานด้านส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมของนักเรียน เพื่อส่งเสริมความมีวินัยในตนเอง ความสามารถของนักเรียน ในการควบคุม ตนเองทั้งทางด้าน อารมณ์และพฤติกรรมให้ปฏิบัติตนไปในทิศทางที่เหมาะสม อย่างมีประสิทธิภาพ (A)	2.23	0.68	น้อย	4.89	0.32	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย		2.21	0.58	น้อย	4.65	0.50	มากที่สุด

จากตาราง 6 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารงานกิจการนักเรียน โรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 ในด้านส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับน้อย (μ 2.21, σ 0.58) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษามีการติดตามประเมินผลการบริหารงานกิจการนักเรียนเกี่ยวกับการบริหารงานส่งเสริมวินัย และพฤติกรรมของนักเรียน เพื่อนำผลมาพัฒนาผู้เรียนให้มีวินัยในตนเอง ส่งเสริมความสามารถของนักเรียนในการควบคุมตนเองทั้งทางด้านอารมณ์ (D) (μ 2.41, σ 0.64) และสถานศึกษา นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินการวิเคราะห์จุดเด่น – จุดด้อยเพื่อนำผลการวิเคราะห์มากำหนดแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการบริหารงานส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมของนักเรียน (A) (μ 2.41, σ 0.64) รองลงมา คือ สถานศึกษามีการกำหนดกลยุทธ์และแนวทางการปฏิบัติ กระบวนการดำเนินงานด้านส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมของนักเรียน ความมีวินัยในตนเอง ความสามารถของนักเรียน ในการควบคุม ตนเองทั้งทางด้านอารมณ์และพฤติกรรมให้ปฏิบัติตนไปในทิศทางที่เหมาะสม (P) (μ 2.26, σ 0.66) และสถานศึกษามีการส่งเสริมสนับสนุน ทรัพยากร สรรหาและจัดสรรงบประมาณ ในการบริหารงานส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมของนักเรียน (D) (μ 2.26, σ 0.66) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สถานศึกษามีการประชุมชี้แจงครู ผู้ปกครอง ชุมชน ก่อน – หลัง เกี่ยวกับการบริหารงานส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมของนักเรียน

เพื่อทำความเข้าใจในการปฏิบัติงานตามแผนงาน(D) (μ 1.96, σ 0.19) และสถานศึกษามีการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ในการบริหารงานส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมของนักเรียน (C) (μ 1.96, σ 0.19)

เมื่อพิจารณาสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 ในด้านส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมนักเรียน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (μ 4.65, σ 0.50) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษามีการติดตามผลการปรับปรุงกระบวนการดำเนินงานด้านส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมของนักเรียน เพื่อส่งเสริมความมีวินัยในตนเอง ความสามารถของนักเรียน ในการควบคุม ตนเองทั้งทางด้านอารมณ์และพฤติกรรมให้ปฏิบัติตนไปในทิศทางที่เหมาะสม อย่างมีประสิทธิภาพ (A) (μ 4.89, σ 0.32) รองลงมา คือ สถานศึกษามีการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ในการบริหารงานส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมของนักเรียน (C) (μ 4.82, σ 0.39) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการนิเทศติดตามให้ความรู้แก่นักเรียน ครูที่ปรึกษา ผู้ปกครอง และชุมชน เกี่ยวกับการบริหารงานส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมของนักเรียน (D) (μ 4.44, σ 0.62)

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานกิจการนักเรียน ด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชน

ข้อ	ด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชน	N = 160		ระดับสภาพปัจจุบัน	N = 160		ระดับสภาพที่พึงประสงค์
		μ	σ		μ	σ	
1.	สถานศึกษามีการกำหนดกลยุทธ์และแนวทางการปฏิบัติกระบวนการดำเนินงานด้านการมีส่วนร่วมการเข้ามามีบทบาทของผู้ปกครองในฐานะการสร้างความร่วมมือการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาบริหารงานด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชน (P)	2.29	0.69	น้อย	4.69	0.55	มากที่สุด

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อ	ด้านเครือข่ายผู้ประกอบการ และบริการชุมชน	N = 160		ระดับ สภาพ ปัจจุบัน	N = 160		ระดับสภาพ ที่พึง ประสงค์
		μ	σ		μ	σ	
2.	สถานศึกษามีการวางแผนเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานในด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการสร้างความร่วมมือการพัฒนาการศึกษาบริหารด้านเครือข่ายผู้ประกอบการและบริการชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ (P)	2.26	0.66	น้อย	4.72	0.54	มากที่สุด
3.	สถานศึกษามีการจัดประชุมชี้แจงครูที่ปรึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน เพื่อทำความเข้าใจในการปฏิบัติงานตามแผนการบริหารงานด้านเครือข่ายผู้ประกอบการและบริการชุมชนอย่างน้อย 2 ครั้งต่อภาคเรียน (D)	2.19	0.71	น้อย	4.49	0.62	มาก
4.	สถานศึกษา ครูที่ปรึกษา ผู้ปกครอง มีการดำเนินงานการปฏิบัติงานตามแผนการบริหารงานด้านเครือข่ายผู้ประกอบการและบริการชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ (D)	1.96	0.19	น้อย	4.73	0.50	มากที่สุด
5.	สถานศึกษามีการนิเทศติดตามให้ความรู้แก่ ผู้ปกครอง ชุมชนเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านการมีส่วนร่วม การเข้ามามีบทบาทของผู้ปกครองในฐานะ การสร้างความร่วมมือ การมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาการบริหารงานด้านเครือข่ายผู้ประกอบการและบริการชุมชนอย่างทั่วถึง (D)	2.41	0.64	น้อย	4.61	0.55	มากที่สุด

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อ	ด้านเครือข่ายผู้ประกอบการ และบริการชุมชน	N = 160		ระดับ สภาพ ปัจจุบัน	N = 160		ระดับสภาพ ที่พึง ประสงค์
		μ	σ		μ	σ	
6.	สถานศึกษามีการส่งเสริม สนับสนุนทรัพยากร สรรหาและ จัดสรรงบประมาณ เพื่อนำใช้ใน การบริหารงานด้านเครือข่าย ผู้ประกอบการและบริการชุมชนอย่าง เพียงพอและมีประสิทธิภาพ (D)	2.23	0.68	น้อย	4.72	0.54	มากที่สุด
7.	สถานศึกษามีส่วนร่วมกับ ผู้ประกอบการและชุมชนในการ กำหนดวัตถุประสงค์ กำหนด ตัวชี้วัดกำหนดเกณฑ์มาตรฐาน และเครื่องมือในการประเมินผล การบริหารงานด้านเครือข่าย ผู้ประกอบการและบริการชุมชน (C)	2.34	0.65	น้อย	4.64	0.60	มากที่สุด
8.	สถานศึกษามีการติดตาม ประเมินผลการบริหารงานด้าน เครือข่ายผู้ประกอบการและบริการ ชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ (C)	2.23	0.71	น้อย	4.62	0.57	มากที่สุด
9.	สถานศึกษามีการมีส่วนร่วม ดำเนินการวิเคราะห์ จุดเด่น – จุดด้อย เพื่อกำหนดแนวทางใน การพัฒนาปรับปรุงการ บริหารงานด้านเครือข่าย ผู้ประกอบการและบริการชุมชน (A)	2.41	0.64	น้อย	4.68	0.58	มากที่สุด
10.	สถานศึกษา ผู้ปกครอง และ ชุมชนมีการติดตามผลการ ปรับปรุงพัฒนางานด้าน เครือข่ายผู้ประกอบการและบริการ ชุมชน อย่างมีประสิทธิภาพ (A)	2.23	0.68	น้อย	4.57	0.56	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย		2.26	0.63	น้อย	4.65	0.56	มากที่สุด

จากตาราง 7 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 ในด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชน โดยรวมอยู่ในระดับน้อย (μ 2.26, σ 0.63) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษามีการนิเทศติดตามให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง ชุมชน เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านการมีส่วนร่วม การเข้ามามีบทบาทของผู้ปกครอง ในฐานะ การสร้างความร่วมมือ การมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาการบริหารงานด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชนอย่างทั่วถึง (D) (μ 2.41, σ 0.64) และสถานศึกษามีการมีส่วนร่วมดำเนินการวิเคราะห์ จุดเด่น – จุดด้อย เพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการบริหารงานด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชน (A) (μ 2.41, σ 0.64) รองลงมา คือ สถานศึกษามีส่วนร่วมกับผู้ปกครอง และชุมชน ในการกำหนดวัตถุประสงค์ กำหนดตัวชี้วัด กำหนดเกณฑ์มาตรฐานและเครื่องมือในการประเมินผลการบริหารงานด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชน (C) (μ 2.34, σ 0.65) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สถานศึกษา ครูที่ปรึกษา ผู้ปกครอง มีการดำเนินงานการปฏิบัติงานตามแผนการบริหารงานด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ (D) (μ 1.96, σ 0.19)

เมื่อพิจารณาสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 ในด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (μ 4.65, σ 0.56) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษา ครูที่ปรึกษา ผู้ปกครอง มีการดำเนินงานการปฏิบัติงานตามแผนการบริหารงานด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ (D) (μ 4.73, σ 0.50) รองลงมา คือสถานศึกษามีการวางแผนเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านการมีส่วนร่วม ของผู้ปกครอง ในฐานะ การสร้างความร่วมมือในการพัฒนาการศึกษาบริหารด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ (P) (μ 4.72, σ 0.54) และสถานศึกษามีการส่งเสริมสนับสนุนทรัพยากร สรรหา และจัดสรรงบประมาณ เพื่อนำใช้ในการบริหารงานด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชนอย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ (D) (μ 4.72, σ 0.54) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ สถานศึกษามีการจัดประชุมชี้แจง ครูที่ปรึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน เพื่อทำความเข้าใจในการปฏิบัติงานตามแผนการบริหารงานด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชนอย่างน้อย 2 ครั้ง ต่อภาคเรียน (D) (μ 4.49, σ 0.62)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์จัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการบริหารงาน
กิจการนักเรียนโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35

ตาราง 8 แสดงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการบริหารงานกิจการนักเรียน
โรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 35 ในภาพรวม

การบริหารงานกิจการนักเรียน ทั้ง 5 ด้าน	PNI _{Modified}	ลำดับที่
1. ด้านส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม	1.00	5
2. ด้านส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน	1.21	3
3. ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	1.28	2
4. ด้านส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมนักเรียน	1.01	4
5. ด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชน	1.33	1

จากตาราง 8 พบว่า ค่าความต้องการจำเป็น (PNI_{Modified}) แสดงลำดับความสำคัญของ
ความต้องการจำเป็น ในการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานกิจการ
นักเรียนโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 35 ทั้ง 5 ด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่า (PNI_{Modified}) ลำดับสำคัญของ
ความต้องการจำเป็นมากที่สุด คือ ด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชน มีค่า PNI_{Modified} = 1.33
รองลงมา คือ ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีค่า PNI_{Modified} = 1.28 และด้านที่อยู่ลำดับ
ความสำคัญสุดท้าย คือด้านส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม มีค่า PNI_{Modified} = 1.00

ตาราง 9 แสดงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการบริหารงานกิจการนักเรียน
โรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 35 ในภาพรวม

ด้านส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม	PNI _{Modified}	ลำดับที่
1. สถานศึกษามีการกำหนดกลยุทธ์และแนวทางปฏิบัติการ บริหารงานด้านส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม โดยมุ่งเน้น ให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตนเพื่อให้บรรลุความสำเร็จ	0.86	9

ตาราง 9 (ต่อ)

ด้านส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม	PNI _{Modified}	ลำดับที่
มีชีวิตที่มีคุณค่า มีคุณธรรม (P)		
2. สถานศึกษามีการวางแผนแนวทางในการดำเนินงานเกี่ยวกับ กิจกรรม โครงการ หลักการ โดยมุ่งเน้นให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตนเพื่อให้มีชีวิตที่มีคุณค่า (P)	1.02	6
3. สถานศึกษามีการจัดประชุมชี้แจงครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อทำความเข้าใจในการปฏิบัติงานตามแผนการบริหารงานด้านส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันเป็นที่พึงประสงค์ของสังคม (D)	0.88	8
4. สถานศึกษามีแนวทางในการดำเนินงานกิจการนักเรียนตามแผนการบริหารงาน มุ่งเน้นให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตนเพื่อให้บรรลุความสำเร็จที่ดีตามที่มุ่งหวัง มีชีวิตที่มีคุณค่า มีคุณธรรม อันเป็นที่พึงประสงค์ของสังคมด้าน ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม (D)	1.04	5
5. สถานศึกษามีการช่วยเหลือ ดูแล ส่งเสริม สนับสนุน ให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม แก่ครูที่ปรึกษา (D)	1.10	1
6. สถานศึกษามีการส่งเสริมสนับสนุนทรัพยากรด้านงบประมาณในการบริหารงานด้าน ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมให้นักเรียนได้แสดงออกทางกายและความคิดในลักษณะที่ดีงาม (D)	1.09	2
7. สถานศึกษามีการกำหนดวัตถุประสงค์ กำหนดตัวชี้วัด กำหนดเกณฑ์มาตรฐานและเครื่องมือในการประเมินผลกิจกรรมของนักเรียนด้านส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม (C)	0.95	7
8. สถานศึกษามีการติดตาม ประเมินผล ข้อมูลของกิจกรรม โครงการ การบริหารงานด้านส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม เป็นระบบสารสนเทศ (C)	0.95	7

ตาราง 9 (ต่อ)

ด้านส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม	PNI _{Modified}	ลำดับที่
9. สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมดำเนินการวิเคราะห์ จุดเด่น-จุดด้อย เพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการบริหารงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม (A)	1.08	3
10. สถานศึกษามีการติดตามผล การปรับปรุงงาน การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ สร้างข้อมูลเป็นระบบสารสนเทศ ในการบริหารงานด้าน ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม (A)	1.05	4
รวมเฉลี่ย	1.00	

จากตาราง 9 พบว่า ค่าความต้องการจำเป็น (PNI_{Modified}) ในการศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 ด้านส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม โดยรวมมีค่า PNI_{Modified} = 1.00 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่า (PNI_{Modified}) มากที่สุด คือ สถานศึกษามีการช่วยเหลือ ดูแล ส่งเสริม สนับสนุน ให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม แก่ครูที่ปรึกษา (D) มีค่า PNI_{Modified} = 1.10 รองลงมา คือ สถานศึกษามีการส่งเสริมสนับสนุนทรัพยากรด้านงบประมาณในการบริหารงานด้าน ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมให้นักเรียนได้แสดงออกทางกายและความคิดในลักษณะที่ดิงาม (D) มีค่า PNI_{Modified} = 1.09

ตาราง 10 แสดงลำดับความสำคัญ ความต้องการจำเป็นในการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 ในภาพรวม

ด้านส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน	PNI _{Modified}	ลำดับที่
1. สถานศึกษามีการกำหนดกลยุทธ์และแนวทางปฏิบัติในการสร้างกระบวนการเรียนรู้ประชาธิปไตยในโรงเรียน ของนักเรียน (P)	1.84	2
2. สถานศึกษามีการวางแผนเกี่ยวกับการส่งเสริมให้นักเรียนได้ตระหนักถึงความสำคัญของระบอบประชาธิปไตยในการบริหารงานด้านส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน (P)	0.64	9

ตาราง 10 (ต่อ)

ด้านส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน	PNI _{Modified}	ลำดับที่
3. สถานศึกษามีการจัดประชุมชี้แจงต่อสังคมและชุมชนเพื่อทำความเข้าใจในการปฏิบัติงานตามแผนการบริหารงานด้านส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน (D)	2.81	1
4. สถานศึกษามีการปฏิบัติงานตามแผนและเผยแพร่องค์ความรู้ในการบริหารงานด้าน ส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ของนักเรียนสู่เครือข่าย ชุมชน (D)	0.55	10
5. สถานศึกษามีกระบวนการนิเทศ ติดตามให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนแก่ครูที่ปรึกษา ผู้ปกครอง (D)	1.44	3
6. สถานศึกษามีการส่งเสริมสนับสนุนทรัพยากรและสรรหา ด้านงบประมาณ ในการบริหารงานด้าน ส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน (D)	0.83	8
7. สถานศึกษามีการกำหนดกระบวนการเรียนรู้ วัตถุประสงค์ กำหนดตัวชี้วัด กำหนดเกณฑ์มาตรฐานและเครื่องมือในการประเมินผลการบริหารงานด้านส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมผู้เรียนให้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดีในอนาคต (C)	0.96	6
8. สถานศึกษามีการติดตาม ประเมินผลการบริหารงานด้าน ส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนจากนักเรียน ครูที่ปรึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน (C)	0.91	7
9. สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการดำเนินการวิเคราะห์ จุดเด่น – จุดด้อย เพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการบริหารงานด้านส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน (A)	1.03	5
10. สถานศึกษามีการติดตามผลการปรับปรุงงานการบริหารงานด้านประชาธิปไตยในโรงเรียน ของนักเรียน เพื่อเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนได้ตระหนักถึงความสำคัญของระบอบประชาธิปไตยซึ่งเป็นพื้นฐานสำหรับการนำไปใช้	1.11	4

ตาราง 10 (ต่อ)

ด้านส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน	PNI _{Modified}	ลำดับที่
สังคมและชุมชนเป็นการเตรียมความพร้อมผู้เรียนให้เติบโต เป็นผู้ใหญ่ที่ดีในอนาคต (A)		
รวมเฉลี่ย	1.21	

จากตาราง 10 พบว่า ค่าความต้องการจำเป็น (PNI_{Modified}) ในการศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 ด้านส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน โดยรวมมีค่า PNI_{Modified} = 1.21 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่า (PNI_{Modified}) มากที่สุด คือ สถานศึกษามีการจัดประชุมชี้แจงต่อสังคมและชุมชนเพื่อทำความเข้าใจในการปฏิบัติงานตามแผนการบริหารงานด้านส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน (D) มีค่า PNI_{Modified} = 2.81 รองลงมา คือ สถานศึกษามีการกำหนดกลยุทธ์และแนวทางปฏิบัติในการสร้างกระบวนการเรียนรู้ประชาธิปไตยในโรงเรียน ของนักเรียน (P) มีค่า PNI_{Modified} = 1.84

ตาราง 11 แสดงลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็นในการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 ในภาพรวม

ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	PNI _{Modified}	ลำดับที่
1. สถานศึกษามีการกำหนดกระบวนการดำเนินงานดูแลและช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอน รวมถึงกลยุทธ์และแนวทางปฏิบัติการบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (P)	1.14	2
2. สถานศึกษามีการวางแผนกระบวนการดำเนินงานดูแลและช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอน พร้อมด้วยวิธีการและเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจนเกี่ยวกับการบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (P)	0.94	9
3. สถานศึกษามีการประชุมชี้แจง ครู ผู้ปกครอง ก่อน – หลัง เกี่ยวกับการบริหารงานด้าน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อทำความเข้าใจในการปฏิบัติงานตามแผนงานอย่างชัดเจน (D)	0.98	7

ตาราง 11 (ต่อ)

ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	PNI _{Modified}	ลำดับที่
4. สถานศึกษามีการติดตามประเมินผลการบริหารงานกิจการนักเรียนเกี่ยวกับการบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (D)	1.00	6
5. สถานศึกษามีการนิเทศติดตามให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (D)	1.02	5
6. สถานศึกษามีการส่งเสริมสนับสนุนทรัพยากร สรรหา และจัดสรรงบประมาณในการบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ (D)	1.28	1
7. สถานศึกษามีการกำหนดวัตถุประสงค์ กำหนดตัวชี้วัด กำหนดเกณฑ์มาตรฐานและเครื่องมือในการประเมินผลการบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามกระบวนการดำเนินงานดูแลและช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอน พร้อมด้วยวิธีการและเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจน (C)	0.83	10
8. สถานศึกษามีการมอบหมาย แต่งตั้งคณะกรรมการในการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของนักเรียน ครูที่ปรึกษา และผู้ปกครอง อย่างมีประสิทธิภาพ (C)	1.06	3
9. สถานศึกษามีการมีส่วนร่วมดำเนินการวิเคราะห์ จุดเด่น-จุดด้อย เพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (A)	0.96	8
10. สถานศึกษามีการติดตามกระบวนการดำเนินงานดูแลและช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอน พร้อมด้วยวิธีการเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจน (A)	1.04	4
รวมเฉลี่ย	1.28	

จากตาราง 11 พบว่า ค่าความต้องการจำเป็น (PNI_{Modified}) ในการศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 ด้านระบบดูแลช่วยเหลือ

นักเรียนโดยรวมมีค่า $PNI_{Modified} = 1.28$ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่า ($PNI_{Modified}$) มากที่สุด คือ สถานศึกษามีการส่งเสริมสนับสนุนทรัพยากร สรรหา และจัดสรรงบประมาณในการบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ (D) มีค่า $PNI_{Modified} = 1.28$ รองลงมา คือ สถานศึกษามีการกำหนดกระบวนการดำเนินงานดูแลและช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอน รวมถึงกลยุทธ์และแนวทางปฏิบัติการบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (P) มีค่า $PNI_{Modified} = 1.14$

ตาราง 12 แสดงลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็นในการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 ในภาพรวม

ด้านส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมนักเรียน	$PNI_{Modified}$	ลำดับที่
1. สถานศึกษามีการกำหนดกลยุทธ์และแนวทางการปฏิบัติการกระบวนการดำเนินงานด้านส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมของนักเรียน ความมีวินัยในตนเอง ความสามารถของนักเรียน ในการควบคุม ตนเองทั้งทางด้านอารมณ์และพฤติกรรมให้ปฏิบัติตนไปในทิศทางที่เหมาะสม (P)	1.07	4
2. สถานศึกษามีการวางแผน กระบวนการดำเนินงานด้านส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมของนักเรียน อย่างมีประสิทธิภาพ (P)	1.07	4
3. สถานศึกษามีการประชุมชี้แจงครู ผู้ปกครอง ชุมชน ก่อน – หลัง เกี่ยวกับการบริหารงานส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมของนักเรียน เพื่อทำความเข้าใจในการปฏิบัติงานตามแผนงาน (D)	1.31	2
4. สถานศึกษามีการติดตามประเมินผลการบริหารงานกิจการนักเรียนเกี่ยวกับการบริหารงานส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมของนักเรียนเพื่อนำผลมาพัฒนาผู้เรียนให้มีวินัยในตนเอง ส่งเสริมความสามารถของนักเรียน ในการควบคุมตนเองทั้งทางด้านอารมณ์และพฤติกรรมให้ปฏิบัติตนในทิศทางที่เหมาะสมอย่างมีประสิทธิภาพ (D)	0.90	8

ตาราง 12 (ต่อ)

ด้านส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมนักเรียน	PNI _{Modified}	ลำดับที่
5. สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการนิเทศติดตามให้ความรู้แก่นักเรียน ครูที่ปรึกษา ผู้ปกครอง และชุมชน เกี่ยวกับการบริหารงานส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมของนักเรียน (D)	0.99	6
6. สถานศึกษามีการส่งเสริมสนับสนุนทรัพยากร สรรหา และจัดสรรงบประมาณ ในการบริหารงานส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมของนักเรียน (D)	1.02	5
7. สถานศึกษามีการกำหนดวัตถุประสงค์กำหนดตัวชี้วัด กำหนดเกณฑ์มาตรฐานและเครื่องมือในการประเมินผล การบริหารงานส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมของนักเรียน อย่างมีประสิทธิภาพ (C)	1.19	3
8. สถานศึกษามีการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่องในการบริหารงานส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมของนักเรียน (C)	1.46	1
9. สถานศึกษา นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน มีส่วนร่วมในการดำเนินการวิเคราะห์จุดเด่น – จุดด้อยเพื่อนำผลการวิเคราะห์มากำหนดแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการบริหารงานส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมของนักเรียน (A)	0.95	7
10. สถานศึกษามีการติดตามผลการปรับปรุง กระบวนการดำเนินงานด้านส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมของนักเรียน เพื่อส่งเสริมความมีวินัยในตนเอง – ความสามารถของนักเรียน ในการควบคุม ตนเองทั้งทางด้านอารมณ์และพฤติกรรมให้ปฏิบัติตนไปในทิศทางที่เหมาะสม อย่างมีประสิทธิภาพ (A)	1.19	3
รวมเฉลี่ย	1.01	

จากตาราง 12 พบว่า ค่าความต้องการจำเป็น (PNI_{Modified}) ในการศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 ด้านส่งเสริมวินัยและพฤติกรรม

นักเรียน โดยรวมมีค่า $PNI_{Modified} = 1.01$ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่า ($PNI_{Modified}$) มากที่สุด คือ สถานศึกษามีการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่องในการบริหารงานส่งเสริมวินัย และพฤติกรรมของนักเรียน (C) มีค่า $PNI_{Modified} = 1.46$ รองลงมา คือ สถานศึกษามีการประชุมชี้แจงครู ผู้ปกครอง ชุมชน ก่อน – หลัง เกี่ยวกับการบริหารงานส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมของนักเรียน เพื่อทำความเข้าใจในการปฏิบัติงานตามแผนงาน (D) มีค่า $PNI_{Modified} = 1.31$

ตาราง 13 แสดงลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็นในการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 ในภาพรวม

ด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชน	$PNI_{Modified}$	ลำดับที่
1. สถานศึกษามีการกำหนดกลยุทธ์และแนวทางการปฏิบัติ กระบวนการดำเนินงานด้านการมีส่วนร่วม การเข้ามามีบทบาท ของผู้ปกครองในฐานะ การสร้างความร่วมมือ การมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาบริหารงานด้าน เครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชน (P)	1.05	5
2. สถานศึกษามีการวางแผนเกี่ยวกับกระบวนการ ดำเนินงานด้านการมีส่วนร่วม ของผู้ปกครอง ในฐานะ การสร้างความร่วมมือในการพัฒนาการศึกษาบริหาร ด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชนอย่างมี ประสิทธิภาพ (P)	1.09	3
3. สถานศึกษามีการจัดประชุมชี้แจง ครูที่ปรึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน เพื่อทำความเข้าใจในการปฏิบัติงาน ตามแผนการบริหารงานด้านเครือข่ายผู้ปกครองและ บริการชุมชนอย่างน้อย 2 ครั้งต่อภาคเรียน (D)	1.05	5
4. สถานศึกษา ครูที่ปรึกษา ผู้ปกครอง มีการดำเนินงาน การปฏิบัติงานตามแผนการบริหารงานด้านเครือข่าย ผู้ปกครองและบริการชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ (D)	1.41	1

ตาราง 13 (ต่อ)

ด้านส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมนักเรียน	PNI _{Modified}	ลำดับที่
5. สถานศึกษามีการนิเทศติดตามให้ความรู้แก่ ผู้ปกครอง ชุมชน เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านการมีส่วนร่วม บทบาทของผู้ปกครองในฐานะ สร้างความร่วมมือการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาการบริหารงานด้านเครือข่าย ผู้ปกครองและบริการชุมชนอย่างทั่วถึง (D)	0.91	8
6. สถานศึกษามีการส่งเสริมสนับสนุนทรัพยากร สรรหาและ จัดสรรงบประมาณ เพื่อนำใช้ในการบริหารงานด้าน เครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชนอย่างเพียงพอและมี ประสิทธิภาพ (D)	1.12	2
7. สถานศึกษามีส่วนร่วมกับผู้ปกครอง และชุมชน ในการ กำหนดวัตถุประสงค์ กำหนดตัวชี้วัด กำหนดเกณฑ์ มาตรฐานและเครื่องมือในการประเมินผลการบริหารงาน ด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชน (C)	0.98	6
8. สถานศึกษามีการติดตามประเมินผลการบริหารงาน ด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชนอย่างมี ประสิทธิภาพ (C)	1.07	4
9. สถานศึกษามีการมีส่วนร่วมดำเนินการวิเคราะห์ จุดเด่น – จุดด้อย เพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาปรับปรุง การบริหารงานด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการ ชุมชน (A)	0.94	7
10. สถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชนมีการติดตามผลการ ปรับปรุงพัฒนางานด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการ ชุมชน อย่างมีประสิทธิภาพ (A)	1.05	5
รวมเฉลี่ย	1.33	

จากตาราง 13 พบว่า ค่าความต้องการจำเป็น (PNI_{Modified}) ในการศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัด ลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 ด้านเครือข่ายผู้ปกครองและ

บริการชุมชน โดยรวมมีค่า $PNI_{Modified} = 1.33$ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่า ($PNI_{Modified}$) มากที่สุด คือ สถานศึกษา ครูที่ปรึกษา ผู้ปกครอง มีการดำเนินงานการปฏิบัติงานตามแผนการบริหารงานด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ (D) มีค่า $PNI_{Modified} = 1.12$ รองลงมา คือ สถานศึกษามีการส่งเสริมสนับสนุนทรัพยากร สรรหาและจัดสรรงบประมาณ เพื่อนำใช้ในการบริหารงานด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชนอย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ (D) มีค่า $PNI_{Modified} = 1.31$

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น กับแนวทาง ในการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35

ผู้วิจัยได้นำผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 โดยแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ด้วยกระบวนการแบบวงจรคุณภาพ PDCA ดังนี้ 1. ด้านส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม 2. ด้านส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน 3. ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 4. ด้านส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมนักเรียน 5. ด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชน ซึ่งจัดลำดับค่าความต้องการจำเป็นแต่ละด้านมา 3 ลำดับ โดยสามารถสรุปแนวทางเพื่อสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 กลุ่มส่งเสริมจัดการศึกษาได้ดังนี้

1. ด้านส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ($PNI_{Modified}=1.00$)

1.1 สถานศึกษาควรมีการช่วยเหลือ ดูแล ส่งเสริม สนับสนุน ให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม แก่ครูที่ปรึกษา (การปฏิบัติตามแผน Do)

1.2 สถานศึกษาควรมีการส่งเสริมสนับสนุนทรัพยากรด้านงบประมาณในการบริหารงานด้าน ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมให้นักเรียนได้แสดงออกทางกายและความคิดในลักษณะ ที่ดีงาม (การปฏิบัติตามแผน Do)

1.3 สถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมดำเนินการวิเคราะห์ จุดเด่น-จุดด้อย เพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการบริหารงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม (การปรับปรุงงาน A - Act)

2. ด้านส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน (PNI_{Modified}=1.21)

2.1 สถานศึกษาควรมีการจัดประชุมชี้แจงต่อสังคมและชุมชนเพื่อทำความเข้าใจในการปฏิบัติงานตามแผนการบริหารงานด้านส่งเสริมประชาธิปไตยใน (การปฏิบัติตามแผน Do)

2.2 สถานศึกษาควรมีการกำหนดกลยุทธ์และแนวทางปฏิบัติในการสร้างกระบวนการเรียนรู้ประชาธิปไตยในโรงเรียน ของนักเรียน (การวางแผน P – Plan)

2.3 สถานศึกษาควรมีกระบวนการนิเทศ ติดตามให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนแก่ครูที่ปรึกษา ผู้ปกครอง (การปฏิบัติตามแผน Do)

3. ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (PNI_{Modified}=1.28)

3.1 สถานศึกษาควรมีการส่งเสริมสนับสนุนทรัพยากร สรรหา และจัดสรรงบประมาณในการบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ (การปฏิบัติตามแผน Do)

3.2 สถานศึกษาควรมีการกำหนดกระบวนการดำเนินงานดูแลและช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอน รวมถึงกลยุทธ์และแนวทางปฏิบัติการบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (การวางแผน P – Plan)

3.3 สถานศึกษาควรมีการมอบหมาย แต่งตั้งคณะกรรมการในการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของนักเรียน ครูที่ปรึกษา และผู้ปกครอง อย่างมีประสิทธิภาพ การตรวจสอบประเมินผล (C –Check)

4. ด้านส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมนักเรียน (PNI_{Modified}=1.01)

4.1 สถานศึกษาควรมีการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่องในการบริหารงานส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมของนักเรียน การตรวจสอบประเมินผล (C –Check)

4.2 สถานศึกษาควรมีการประชุมชี้แจงครูผู้ปกครอง ชุมชน ก่อน – หลัง เกี่ยวกับการบริหารงานส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมของนักเรียนเพื่อทำความเข้าใจในการปฏิบัติงานตามแผนงาน (การปฏิบัติตามแผน Do)

4.3 สถานศึกษาควรมีการติดตามผลการปรับปรุง กระบวนการดำเนินงานด้านส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมของนักเรียน เพื่อส่งเสริมความมีวินัยในตนเอง ความสามารถของนักเรียน ในการควบคุม ตนเองทั้งทางด้านอารมณ์และพฤติกรรมให้ปฏิบัติตามไปในทิศทางที่เหมาะสม อย่างมีประสิทธิภาพ (การปรับปรุงงาน A – Act)

5. ด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชน (PNI_{Modified}=1.33)

5.1 สถานศึกษา ครูที่ปรึกษา ผู้ปกครอง ควรมีการดำเนินงานการปฏิบัติงานตามแผนการบริหารงานด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ (การปฏิบัติตามแผน Do)

5.2 สถานศึกษาควรมีการส่งเสริมสนับสนุนทรัพยากร สรรหาและจัดสรรงบประมาณ เพื่อนำใช้ในการบริหารงานด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชนอย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ (การปฏิบัติตามแผน Do)

5.3 สถานศึกษาควรมีการวางแผนเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในฐานะการสร้างความร่วมมือในการพัฒนาการศึกษาบริหารด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ (การวางแผน P – Plan)

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะแนวทางจากแบบสอบถามปลายเปิดโดยผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการครูเพื่อใช้เป็นแนวทางของการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35

ตาราง 14 แสดงข้อเสนอแนะแนวทางของการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35

ข้อ	ข้อเสนอแนะแนวทาง	ความถี่	ร้อยละ
	ด้านส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม		
1.	ควรมีการช่วยเหลือ ดูแล ส่งเสริม สนับสนุน ให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม แก่ครูที่ปรึกษา และผู้ปกครอง ควรสนับสนุนด้านงบประมาณให้นักเรียนได้แสดงออกความคิดในลักษณะที่ดีงาม มีจิตสาธารณะ ควรเปิดโอกาสให้ทุกคน ชุมชนมีส่วนร่วม ดำเนินการวิเคราะห์ จุดเด่น-จุดด้อย เพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการบริหารงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม อย่างมีประสิทธิภาพ	67	60.36
2.	ควรมีการติดตาม ประเมินผล ข้อมูลของกิจกรรม โครงการการบริหารงานด้านส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม เป็นระบบ	32	28.83

ตาราง 14 (ต่อ)

ข้อ	ข้อเสนอแนะแนวทาง ด้านส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม	ความถี่	ร้อยละ
	<p>สารสนเทศ ควรมีการกำหนดวัตถุประสงค์ กำหนดตัวชี้วัด กำหนดเกณฑ์มาตรฐานและเครื่องมือในการประเมินผล กิจกรรมของนักเรียน ด้านส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดี</p>		
3.	<p>ควรมีการติดตามผล การปรับปรุงงาน การเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ สร้างข้อมูลเป็นระบบสารสนเทศ ในการบริหารงานด้าน ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม มุ่งเน้นให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตนเพื่อให้บรรลุความสำเร็จที่ดีตามที่มุ่งหวัง มีชีวิตที่มีคุณค่า มีคุณธรรม อันเป็นที่พึงประสงค์ของสังคมด้าน ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม</p>	12	10.81
ข้อ	ข้อเสนอแนะแนวทาง ด้านส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน	ความถี่	ร้อยละ
1.	<p>ควรมีการจัดประชุมชี้แจงต่อสังคมและชุมชนเพื่อทำความเข้าใจในการปฏิบัติงานตามแผนการบริหารงานด้านส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง กำหนดกลยุทธ์และแนวทางปฏิบัติในการสร้างกระบวนการเรียนรู้ประชาธิปไตยในโรงเรียนของนักเรียน มีกระบวนการนิเทศ ติดตามให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนแก่ครูที่ปรึกษา ผู้ปกครอง และชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ</p>	54	40.60
2.	<p>ควรมีการติดตามผลการปรับปรุงงานการบริหารงานด้านประชาธิปไตยในโรงเรียน ของนักเรียน เพื่อเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนได้ตระหนักถึงความสำคัญของระบอบประชาธิปไตยซึ่งเป็นพื้นฐานสำหรับการนำไปใช้สังคมและชุมชนเป็นการเตรียมความพร้อมผู้เรียนให้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดีในอนาคต</p>	48	36.09

ตาราง 14 (ต่อ)

ข้อ	ข้อเสนอแนะแนวทาง	ความถี่	ร้อยละ
ด้านส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน			
3.	ควรมีการวางแผนเกี่ยวกับการส่งเสริมให้นักเรียนได้ตระหนักถึงความสำคัญของระบอบประชาธิปไตยในการบริหารงานด้านส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม ฝึกฝนภาวะผู้นำและผู้ตามที่ดี เผยแพร่องค์ความรู้ในการบริหารงานด้าน ส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน งานสภานักเรียนสู่เครือข่าย ชุมชน สามารถเป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้ที่ดีได้อย่างมีประสิทธิภาพ	31	23.31
รวม		133	100.00
ข้อ	ข้อเสนอแนะแนวทาง	ความถี่	ร้อยละ
ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน			
1.	ควรมีการส่งเสริมสนับสนุนทรัพยากร สรรหา และจัดสรรงบประมาณในการบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ควรกำหนดกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลและช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอน รวมถึงกลยุทธ์และแนวทางปฏิบัติการบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีระบบข้อมูลเป็นสารสนเทศ	45	38.80
2.	ควรนิเทศ ติดตาม ประเมินผล ให้ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของนักเรียน ครูที่ปรึกษา และผู้ปกครอง อย่างมีประสิทธิภาพ ควรติดตามกระบวนการดำเนินงานดูแลและช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอน พร้อมด้วยตรวจสอบวิธีการ เครื่องมือการทำงานที่ชัดเจน	36	31.03
3.	ควรมีการประชุมชี้แจง ครู ผู้ปกครอง ก่อน – หลัง เกี่ยวกับการบริหารงานด้าน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อทำความเข้าใจในการปฏิบัติงานตามแผนงานอย่าง	35	30.17

ตาราง 14 (ต่อ)

ชื่อ	ข้อเสนอแนะแนวทาง ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ความถี่	ร้อยละ
ชัดเจน ครูที่ปรึกษาต้องรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีการ ออกเยี่ยมบ้านนักเรียน มีข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนเป็น ระบบสารสนเทศ	รวม	116	100.00
ชื่อ	ข้อเสนอแนะแนวทาง ด้านส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมนักเรียน	ความถี่	ร้อยละ
1. ควรมีการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่องในการ บริหารงานส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมของนักเรียน ควรมี การประชุมชี้แจงครู ผู้ปกครอง ชุมชน ก่อน – หลัง เกี่ยวกับการบริหารงานส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมของ นักเรียน เพื่อทำความเข้าใจในการปฏิบัติงานตามแผนงาน ควรมีการติดตามผลการปรับปรุง กระบวนการดำเนินงาน ด้านส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมของนักเรียน เพื่อส่งเสริม ความมีวินัยในตนเองความสามารถของนักเรียนในการ ควบคุมตนเองด้านอารมณ์และพฤติกรรมให้ปฏิบัติตนไป ในทิศทางที่เหมาะสม	48	41.74	
2. ควรกรณีเหตุติดตามให้ความรู้แก่นักเรียน ครูที่ปรึกษา ผู้ปกครอง และชุมชน เกี่ยวกับการบริหารงานส่งเสริมวินัย และพฤติกรรมของนักเรียนในแบบกัลยาณมิตรนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน มีส่วนร่วมในการดำเนินการวิเคราะห์ จุดเด่น – จุดด้อยเพื่อนำผลการวิเคราะห์มากำหนดแนวทาง ในการพัฒนาปรับปรุงการบริหารงานส่งเสริมวินัยและ พฤติกรรมของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพ	35	30.43	

ตาราง 14 (ต่อ)

ข้อ	ข้อเสนอแนะแนวทาง ด้านส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมนักเรียน	ความถี่	ร้อยละ
3.	ควรมีการติดตามประเมินผลการบริหารงานกิจการนักเรียน เกี่ยวกับการบริหารงานส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมของนักเรียน เพื่อนำผลมาพัฒนาผู้เรียนให้มีวินัยในตนเอง ส่งเสริมความสามารถของนักเรียน ในการควบคุมตนเอง ทั้งทางด้านอารมณ์และพฤติกรรมให้ปฏิบัติตนไปในทิศทางที่เหมาะสม อย่างมีประสิทธิภาพ	32	27.83
รวม		115	100.00
ข้อ	ข้อเสนอแนะแนวทาง ด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชน	ความถี่	ร้อยละ
1.	ควรมีการดำเนินงานการปฏิบัติงานตามแผนการบริหารงานด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชน ควรมีการส่งเสริมสนับสนุนทรัพยากร สรรหาและจัดสรรงบประมาณ เพื่อนำใช้ในการบริหารงานด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชนอย่างเพียงพอ ควรมีการวางแผนเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านการมีส่วนร่วม ของผู้ปกครอง ในฐานะ การสร้างความร่วมมือในการพัฒนาการศึกษาบริหารด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ	46	40.71
2.	ควรมีการวางแผนเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านการมีส่วนร่วม ของผู้ปกครอง ควรสร้างความร่วมมือในการพัฒนาการศึกษาบริหารด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ กำหนดกลยุทธ์และแนวทางการปฏิบัติ กระบวนการดำเนินงานด้านการมีส่วนร่วม การเข้ามา มีบทบาท ของผู้ปกครอง ในการพัฒนาการศึกษาบริหารงานด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชน อย่างมีประสิทธิภาพ	39	34.51

ตาราง 14 (ต่อ)

ข้อ	ข้อเสนอแนะแนวทาง ด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชน	ความถี่	ร้อยละ
3.	ควรมีการจัดประชุมชี้แจง ผู้ปกครอง ชุมชน เพื่อทำความเข้าใจในการปฏิบัติงานตามแผนการบริหารงานด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชนอย่างน้อย 2 ครั้งต่อภาคเรียน ควรมีส่วนร่วมกับผู้ปกครอง และชุมชน ในการกำหนดวัตถุประสงค์ กำหนดตัวชี้วัด กำหนดเกณฑ์มาตรฐานและเครื่องมือในการประเมินผลการบริหารงานด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชน	28	24.78
รวม		113	100.00

จากตาราง 14 พบว่า ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะแนวทาง ของผู้บริหารสถานศึกษา และข้าราชการครู เกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางเพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35

ด้านส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม คือ ควรมีการช่วยเหลือ ดูแล ส่งเสริม สนับสนุน ให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม แก่ครูที่ปรึกษา และผู้ปกครอง ควรส่งเสริมสนับสนุนทรัพยากรด้านงบประมาณ ให้นักเรียนได้แสดงออกทางกายและความคิดในลักษณะที่ดีงาม มีจิตสาธารณะ ควรเปิดโอกาสให้ทุกคน ชุมชนมีส่วนร่วมดำเนินการวิเคราะห์ จุดเด่น-จุดด้อย เพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการบริหารงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม อย่างมีประสิทธิภาพ คิดเป็นร้อยละ 60.36 ควรมีการติดตาม ประเมินผล ข้อมูลของกิจกรรม โครงการ การบริหารงานด้านส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม เป็นระบบสารสนเทศ ควรมีการกำหนดวัตถุประสงค์ กำหนดตัวชี้วัด กำหนดเกณฑ์มาตรฐานและเครื่องมือในการประเมินผลกิจกรรมของนักเรียน ด้านส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดี คิดเป็นร้อยละ 28.83 ควรมีการติดตามผล การปรับปรุงงาน การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ สร้างข้อมูลเป็นระบบสารสนเทศ ในการบริหารงานด้าน ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม มุ่งเน้นให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตนเพื่อให้บรรลุความสำเร็จที่ดีตามที่มุ่งหวัง มีชีวิตที่มีคุณค่า มีคุณธรรม อันเป็นที่พึงประสงค์ของสังคมด้าน ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม คิดเป็นร้อยละ 10.81

ด้านส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน คือ ควรมีการจัดประชุมชี้แจงต่อสังคมและชุมชนเพื่อทำความเข้าใจในการปฏิบัติงานตามแผนการบริหารงานด้านส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง กำหนดกลยุทธ์และแนวทางปฏิบัติในการสร้างกระบวนการเรียนรู้ประชาธิปไตยในโรงเรียน ของนักเรียน มีกระบวนการนิเทศ ติดตามให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนแก่ครูที่ปรึกษา ผู้ปกครอง และชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพสร้างกระบวนการเรียนรู้ประชาธิปไตยในโรงเรียน ของนักเรียน มีกระบวนการนิเทศ ติดตามให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนแก่ครูที่ปรึกษา ผู้ปกครอง และชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ คิดเป็นร้อยละ 40.60 ควรมีการติดตามผลการปรับปรุงงานการบริหารงานด้านประชาธิปไตยในโรงเรียน ของนักเรียน เพื่อเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนได้ตระหนักถึงความสำคัญของระบอบประชาธิปไตยซึ่งเป็นพื้นฐานสำหรับการนำไปใช้สังคมและชุมชนเป็นการเตรียมความพร้อมผู้เรียนให้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดีในอนาคต คิดเป็นร้อยละ 36.09 ควรมีการวางแผนเกี่ยวกับการส่งเสริมให้นักเรียนได้ตระหนักถึงความสำคัญของระบอบประชาธิปไตยในการบริหารงานด้านส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม ฝึกฝนภาวะผู้นำและผู้ตามที่ดี เผยแพร่องค์ความรู้ในการบริหารงานด้าน ส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน งานสถานักเรียนสู่เครือข่าย ชุมชน สามารถเป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้ที่ดีได้อย่างมีประสิทธิภาพ คิดเป็นร้อยละ 23.31

ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือ ควรมีการส่งเสริมสนับสนุนทรัพยากร สรรหา และจัดสรรงบประมาณในการบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ควรกำหนดกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลและช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอน รวมถึงกลยุทธ์และแนวทางปฏิบัติการบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีระบบข้อมูลเป็นสารสนเทศ คิดเป็นร้อยละ 38.80 ควรนิเทศ ติดตามประเมินผล ให้ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของนักเรียน ครูที่ปรึกษา และผู้ปกครอง อย่างมีประสิทธิภาพ ควรติดตามกระบวนการดำเนินงานดูแลและช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอนพร้อมด้วยตรวจสอบวิธีการ เครื่องมือการทำงานที่ชัดเจน คิดเป็นร้อยละ 31.03 ควรมีการประชุมชี้แจง ครู ผู้ปกครอง ก่อน - หลัง เกี่ยวกับการบริหารงานด้าน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อทำความเข้าใจในการปฏิบัติงานตามแผนงานอย่างชัดเจน ครูที่ปรึกษาต้องรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีการออกเยี่ยมบ้านนักเรียน มีข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนเป็นระบบสารสนเทศ คิดเป็นร้อยละ 30.17

ด้านส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมนักเรียน คือ ควรมีการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่องในการบริหารงานส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมของนักเรียน ควรมีการประชุมชี้แจงครู

ผู้ปกครอง ชุมชน ก่อน – หลัง เกี่ยวกับการบริหารงานส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมของนักเรียน เพื่อทำความเข้าใจในการปฏิบัติงานตามแผนงาน ควรมีการติดตามผลการปรับปรุง กระบวนการดำเนินงานด้านส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมของนักเรียน เพื่อส่งเสริมความมีวินัยในตนเอง ความสามารถของนักเรียน ในการควบคุมตนเองทั้งทางด้านอารมณ์และพฤติกรรมให้ ปฏิบัติตนไปในทิศทางที่เหมาะสม อย่างมีประสิทธิภาพ คิดเป็นร้อยละ 41.74 ควรมีการนิเทศ ติดตามให้ความรู้แก่นักเรียน ครูที่ปรึกษา ผู้ปกครอง และชุมชน เกี่ยวกับการบริหารงาน ส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมของนักเรียนในแบบกัลยาณมิตรนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน มีส่วน ร่วมในการดำเนินการวิเคราะห์จุดเด่น – จุดด้อยเพื่อนำผลการวิเคราะห์มากำหนดแนวทางใน การพัฒนาปรับปรุงการบริหารงานส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพ คิดเป็นร้อยละ 30.43 ควรมีการติดตามประเมินผลการบริหารงานกิจการนักเรียน เกี่ยวกับการ บริหารงานส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมของนักเรียน เพื่อนำผลมาพัฒนาผู้เรียนให้มีวินัยใน ตนเอง ส่งเสริมความสามารถของนักเรียน ในการควบคุมตนเอง ทั้งทางด้านอารมณ์และ พฤติกรรมให้ปฏิบัติตนไปในทิศทางที่เหมาะสม อย่างมีประสิทธิภาพ คิดเป็นร้อยละ 27.83

ด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชน คือ ควรมีการดำเนินการปฏิบัติงาน ตามแผนการบริหารงานด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ มีการ ส่งเสริมสนับสนุนทรัพยากร สรรหาและจัดสรรงบประมาณ เพื่อนำใช้ในการบริหารงานด้าน เครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชนอย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ ควรมีการวางแผน เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านการมีส่วนร่วม ของผู้ปกครอง ในฐานะ การสร้างความ ร่วมมือในการพัฒนาการศึกษาบริหารด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชนอย่างมี ประสิทธิภาพ คิดเป็นร้อยละ 40.71 ควรมีการวางแผนเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านการ มีส่วนร่วม ของผู้ปกครอง ในฐานะ การสร้างความร่วมมือในการพัฒนาการศึกษาบริหารด้าน เครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ กำหนดกลยุทธ์และแนวทางการ ปฏิบัติ กระบวนการดำเนินงานด้านการมีส่วนร่วม การเข้ามามี บทบาท ของผู้ปกครองในฐานะ การสร้างความร่วมมือ การมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาบริหารงานด้านเครือข่าย ผู้ปกครองและบริการชุมชน คิดเป็นร้อยละ 34.51 ควรมีการจัดประชุมชี้แจง ผู้ปกครอง ชุมชน เพื่อทำความเข้าใจในการปฏิบัติงานตามแผนการบริหารงานด้านเครือข่ายผู้ปกครองและ บริการชุมชนอย่างน้อย 2 ครั้งต่อภาคเรียน ควรมีส่วนร่วมกับผู้ปกครอง และชุมชน ในการ กำหนดวัตถุประสงค์ กำหนดตัวชี้วัด กำหนดเกณฑ์มาตรฐานและเครื่องมือในการประเมินผล การบริหารงานด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชน คิดเป็นร้อยละ 24.78

บทที่ 5

บทสรุป

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการการศึกษา สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 ด้วยกระบวนการแบบวงจรคุณภาพ PDCA เพื่อใช้เป็นแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนทุกด้านอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะแนวทางตามลำดับ ดังนี้

1. คำถามในการวิจัย
2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผลการวิจัย
6. ข้อเสนอแนะ

คำถามในการวิจัย

1. สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 เป็นอย่างไร
2. ความต้องการความจำเป็นของการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 เป็นอย่างไร
3. ข้อเสนอแนะ แนวทางในของการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 ควรเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35
2. เพื่อศึกษาความต้องการความจำเป็นของการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35

3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะ แนวทางในการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร ข้าราชการครู โรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 จำนวน 160 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งลักษณะของแบบสอบถาม แบ่งออกเป็นแบ่งออกเป็น 3 ตอน ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานะสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน ตำแหน่ง มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check-list) ตอนที่ 2 เป็นสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานกิจการนักเรียน โรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 ซึ่งประยุกต์ใช้กระบวนการบริหารแบบวงจรคุณภาพ PDCA โดยแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้ 1. ด้านส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม 2. ด้านส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน 3. ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 4. ด้านส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมนักเรียน 5. ด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชน เป็นแบบสอบถามที่มีตัวเล็อก เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ เป็นแบบคำถามคู่ขนาน ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่น สภาพปัจจุบัน เท่ากับ 0.85 และสภาพที่พึงประสงค์ เท่ากับ 0.88 ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางในการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลผลการวิจัย สรุปเป็นประเด็นสำคัญ ได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป พบว่า จากตาราง 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 63.80 เพศชาย จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 36.20 ส่วนใหญ่มีอายุ 50 – 60 ปี จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 35.00 ด้านระดับการศึกษา ส่วนใหญ่ เป็นวุฒิปริญญาตรี จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 75.00 ด้านประสบการณ์ทำงาน ส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 30 ปีขึ้นไป จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 35.00 ด้านตำแหน่งปัจจุบัน ส่วนใหญ่เป็น ข้าราชการครู จำนวน 154 คน คิดเป็นร้อยละ 96.20 รองลงมาคือผู้บริหาร จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 3.80

2. ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 โดยภาพรวม อยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับน้อย ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชน รองลงมา คือ ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และด้านมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน มีผลการวิจัย ดังนี้

2.1 ด้านส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 ในด้านส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษามีการกำหนดกลยุทธ์และแนวทางปฏิบัติการบริหารงานด้านส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม โดยมุ่งเน้นให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตนเพื่อให้บรรลุความสำเร็จ มีชีวิตที่มีคุณค่า มีคุณธรรม รองลงมา คือสถานศึกษามีการจัดประชุมชี้แจงครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อทำความเข้าใจในการปฏิบัติงานตามแผนการบริหารงานด้านส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันเป็นที่พึงประสงค์ของสังคม และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือสถานศึกษามีการช่วยเหลือดูแลส่งเสริมสนับสนุนให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม แก่ครูที่ปรึกษา

2.2 ด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชน พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารงานกิจการนักเรียน โรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 ในด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชน โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษามีการนิเทศติดตามให้ความรู้แก่ ผู้ปกครอง ชุมชน เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านการมีส่วนร่วม การเข้ามามี บทบาทของผู้ปกครองในฐานะ การสร้างความร่วมมือ การมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาการบริหารงานด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชนอย่างทั่วถึง และสถานศึกษามีการมีส่วนร่วมดำเนินการวิเคราะห์ จุดเด่น – จุดด้อย เพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการบริหารงานด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชน รองลงมา คือสถานศึกษามีส่วนร่วมกับผู้ปกครองและชุมชน ในการกำหนดวัตถุประสงค์กำหนดตัวชี้วัด กำหนดเกณฑ์มาตรฐานและเครื่องมือในการประเมินผลการบริหารงานด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือสถานศึกษา ครูที่ปรึกษา ผู้ปกครอง มี

การดำเนินงานการปฏิบัติงานตามแผนการบริหารงานด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ

2.3 ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 ในด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษามีการกำหนดวัตถุประสงค์ กำหนดตัวชี้วัด กำหนดเกณฑ์มาตรฐานและเครื่องมือในการประเมินผลการบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามกระบวนการดำเนินงานดูแลและช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอน พร้อมด้วยวิธีการและเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจน รองลงมา คือสถานศึกษามีการมีส่วนร่วมดำเนินการวิเคราะห์ จุดเด่น – จุดด้อย เพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือสถานศึกษามีการส่งเสริมสนับสนุนทรัพยากร สรรพหา และจัดสรรงบประมาณในการบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

2.4 ด้านส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมนักเรียน พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 ในด้านส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษามีการติดตามประเมินผลการบริหารงานกิจการนักเรียนเกี่ยวกับการบริหารงานส่งเสริมวินัย และพฤติกรรมของนักเรียน เพื่อนำผลมาพัฒนาผู้เรียนให้มีวินัยในตนเอง ส่งเสริมความสามารถของนักเรียนในการควบคุมตนเองทั้งทางด้านอารมณ์ และสถานศึกษา นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน มีส่วนร่วมในการดำเนินการวิเคราะห์จุดเด่น – จุดด้อยเพื่อนำผลการวิเคราะห์มากำหนดแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการบริหารงานส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมของนักเรียน รองลงมา คือสถานศึกษามีการกำหนดกลยุทธ์และแนวทางการปฏิบัติ กระบวนการดำเนินงานด้านส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมของนักเรียน ความมีวินัยในตนเอง ความสามารถของนักเรียน ในการควบคุม ตนเองทั้งทางด้านอารมณ์และพฤติกรรมให้ปฏิบัติตนไปในทิศทางที่เหมาะสม และสถานศึกษามีการส่งเสริมสนับสนุนทรัพยากรสรรพหาและจัดสรรงบประมาณ ในการบริหารงานส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมของนักเรียน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือสถานศึกษามีการประชุมชี้แจงครู ผู้ปกครอง ชุมชน ก่อน – หลัง เกี่ยวกับการบริหารงานส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมของนักเรียน เพื่อทำความเข้าใจในการปฏิบัติงานตามแผนงาน และสถานศึกษามีการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ในการบริหารงานส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมของนักเรียน

2.5 ด้านส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน พบว่าสภาพปัจจุบันของการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 ในด้านส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษามีการวางแผนเกี่ยวกับการส่งเสริมให้นักเรียนได้ตระหนักถึงความสำคัญของระบอบประชาธิปไตยในการบริหารงานด้านส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน และสถานศึกษามีการปฏิบัติงานตามแผนและเผยแพร่องค์ความรู้ในการบริหารงานด้าน ส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ของนักเรียนสู่เครือข่าย ชุมชน รongลงมา คือ สถานศึกษามีการส่งเสริมสนับสนุนทรัพยากรและสรรหา ด้านงบประมาณในการบริหารงานด้านส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สถานศึกษามีการจัดประชุมชี้แจงต่อสังคมและชุมชนเพื่อทำความเข้าใจในการปฏิบัติงานตามแผนการบริหารงานด้านส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน

3. ผลการวิเคราะห์สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 ผลการวิจัย พบว่า สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชน ด้านส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมนักเรียนรongลงมา คือ ด้านส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน และด้านมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน มีผลการวิจัย ดังนี้

3.1 ด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชน พบว่า สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 ในด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษา ครูที่ปรึกษา ผู้ปกครอง มีการดำเนินงานการปฏิบัติงานตามแผนการบริหารงานด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ รongลงมา คือสถานศึกษามีการวางแผนเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านการมีส่วนร่วม ของผู้ปกครอง ในฐานะ การสร้างความร่วมมือในการพัฒนาการศึกษาบริหารด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ และสถานศึกษามีการส่งเสริมสนับสนุนทรัพยากร สรรหาและจัดสรรงบประมาณ เพื่อนำใช้ในการบริหารงานด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชนอย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ สถานศึกษามีการจัดประชุมชี้แจง

ครูที่ปรึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน เพื่อทำความเข้าใจในการปฏิบัติงานตามแผนการบริหารงาน ด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชนอย่างน้อย 2 ครั้งต่อภาคเรียน

3.2 ด้านส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมนักเรียน พบว่า สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 ในด้านส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือสถานศึกษามีการติดตาม ผลการปรับปรุง กระบวนการดำเนินงานด้านส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมของนักเรียน เพื่อ ส่งเสริมความมีวินัยในตนเอง ความสามารถของนักเรียน ในการควบคุม ตนเองทั้งทางด้าน อารมณ์และพฤติกรรมให้ปฏิบัติตนไปในทิศทางที่เหมาะสม อย่างมีประสิทธิภาพ รองลงมา คือ สถานศึกษามีการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ในการบริหารงานส่งเสริมวินัยและ พฤติกรรมของนักเรียน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการ ในการนิเทศติดตามให้ความรู้แก่นักเรียน ครูที่ปรึกษา ผู้ปกครอง และชุมชน เกี่ยวกับการ บริหารงานส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมของนักเรียน

3.3 ด้านส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน พบว่า สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 ในด้านส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ สถานศึกษามีกระบวนการ นิเทศ ติดตามให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนแก่ครูที่ ปรึกษา ผู้ปกครอง รองลงมา คือ สถานศึกษามีการจัดประชุมชี้แจงต่อสังคมและชุมชนเพื่อทำ ความเข้าใจในการปฏิบัติงานตามแผนการบริหารงานด้านส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ สถานศึกษามีการกำหนดกระบวนการเรียนรู้ วัตถุประสงค์ กำหนดตัวชี้วัด กำหนดเกณฑ์มาตรฐานและเครื่องมือในการประเมินผลการบริหารงานด้าน ส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมผู้เรียนให้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดี ในอนาคต

3.4 ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน พบว่า สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 ในด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ สถานศึกษามีการกำหนด กระบวนการดำเนินงานดูแลและช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอน รวมถึงกลยุทธ์และแนวทาง ปฏิบัติการบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน รองลงมา คือ สถานศึกษามีการมีส่วนร่วม

ร่วมดำเนินการวิเคราะห์ จุดเด่น – จุดด้อย เพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และสถานศึกษามีการมอบหมาย แต่งตั้งคณะกรรมการในการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของนักเรียน ครูที่ปรึกษา และผู้ปกครอง อย่างมีประสิทธิภาพ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ สถานศึกษามีการกำหนดวัตถุประสงค์ กำหนดตัวชี้วัด กำหนดเกณฑ์มาตรฐานและเครื่องมือในการประเมินผลการบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามกระบวนการดำเนินงานดูแลและช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอนพร้อมด้วยวิธีการและเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจน

3.5 ด้านส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม พบว่า สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 ในด้านส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมดำเนินการวิเคราะห์ จุดเด่น-จุดด้อย เพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการบริหารงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม รองลงมา คือ สถานศึกษามีการส่งเสริมสนับสนุนทรัพยากรด้านงบประมาณในการบริหารงานด้าน ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมให้นักเรียนได้แสดงออกทางกายและความคิดในลักษณะที่ตีงาม และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ สถานศึกษามีการจัดประชุมชี้แจงครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อทำความเข้าใจในการปฏิบัติงานตามแผนการบริหารงานด้านส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันเป็นที่พึงประสงค์ของสังคม

4. ผลการวิเคราะห์จัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 โดยผู้วิจัยได้ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นมาจัดลำดับ เพื่อใช้เป็นแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 ผลการวิจัย พบว่า การจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 ในภาพรวม ลำดับที่ 1 คือ ด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชน ลำดับที่รองลงมา คือ ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และลำดับที่สุดท้าย คือ ด้านส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม มีความสำคัญความต้องการจำเป็นในการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 ซึ่งสอดคล้องกับคำถามในการวิจัยและวัตถุประสงค์ของการวิจัย เมื่อพิจารณาจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นรายด้าน พบว่า

4.1 ด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชน ควร มีแนวทางการบริหารจัดการ ดังนี้

4.1.1 การปฏิบัติตามแผน (Do) สถานศึกษา ครูที่ปรึกษา ผู้ปกครอง ควร มีการดำเนินงานการปฏิบัติงานตามแผนการบริหารงานด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ

4.1.2 ปฏิบัติตามแผน (Do) สถานศึกษาควร มีการส่งเสริมสนับสนุนทรัพยากรสรรหาและจัดสรรงบประมาณ เพื่อนำใช้ในการบริหารงานด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชนอย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ

4.2 ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ควร มีแนวทางการบริหารจัดการ ดังนี้

4.2.1 การปฏิบัติตามแผน (Do) สถานศึกษาควร มีการส่งเสริมสนับสนุนทรัพยากร สรรหา และจัดสรรงบประมาณในการบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

4.2.2 การวางแผน (Plan) สถานศึกษาควร มีการกำหนดกระบวนการดำเนินงานดูแลและช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอน รวมถึงกลยุทธ์และแนวทางปฏิบัติการบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

4.3 ด้านส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ควร มีแนวทางการบริหารจัดการ ดังนี้

4.3.1 การปฏิบัติตามแผน (Do) สถานศึกษาควร มีการจัดประชุมชี้แจงต่อสังคมและชุมชนเพื่อทำความเข้าใจในการปฏิบัติงานตามแผนการบริหารงานด้านส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน

4.3.2 การวางแผน (Plan) สถานศึกษาควร มีการกำหนดกลยุทธ์และแนวทางปฏิบัติในการสร้างกระบวนการเรียนรู้ประชาธิปไตยในโรงเรียนของนักเรียน

4.4 ด้านส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมนักเรียน ควร มีแนวทางการบริหารจัดการ ดังนี้

4.4.1 การตรวจสอบประเมินผล (Check) สถานศึกษาควร มีการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่องในการบริหารงานส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมของนักเรียน

4.4.2 การปฏิบัติตามแผน (Do) สถานศึกษาควร มีการประชุมชี้แจงครูผู้ปกครอง ชุมชน ก่อน – หลัง เกี่ยวกับการบริหารงานส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมของนักเรียน เพื่อทำความเข้าใจในการปฏิบัติงานตามแผนงาน

4.5 ด้านส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมควร มีแนวทางการบริหารจัดการ ดังนี้

4.5.1 การปฏิบัติตามแผน (Do) สถานศึกษาควร มีการช่วยเหลือ ดูแลส่งเสริม สนับสนุน ให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม แก่ครูที่ปรึกษา

4.5.2 การปฏิบัติตามแผน (Do) สถานศึกษาควรมีการส่งเสริมสนับสนุนทรัพยากรด้านงบประมาณในการบริหารงานด้าน ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมให้นักเรียนได้แสดงออกทางกายและความคิดในลักษณะที่ดีงาม

5. ข้อเสนอแนะแนวทาง ในการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35

ด้านส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม คือ สถานศึกษาควรมีการช่วยเหลือ ดูแล ส่งเสริม สนับสนุน ให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม แก่ครูที่ปรึกษา และผู้ปกครอง ควรส่งเสริมสนับสนุนทรัพยากรด้านงบประมาณ ให้นักเรียนได้แสดงออกทางกายและความคิดในลักษณะที่ดีงาม มีจิตสาธารณะ ควรเปิดโอกาสให้ทุกคน ชุมชนมีส่วนร่วมดำเนินการวิเคราะห์ จุดเด่น-จุดด้อย เพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนา ปรับปรุงการบริหารงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งควรมีการติดตาม ประเมินผล ข้อมูลของกิจกรรม โครงการ การบริหารงานด้านส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม เป็นระบบสารสนเทศ ควรมีการกำหนดวัตถุประสงค์ กำหนดตัวชี้วัด กำหนดเกณฑ์มาตรฐานและเครื่องมือในการประเมินผลกิจกรรมของนักเรียน ด้านส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดี ควรมีการติดตามผล การปรับปรุงงาน การเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ สร้างข้อมูลเป็นระบบสารสนเทศ ในการบริหารงานด้าน ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม มุ่งเน้นให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตนเพื่อให้บรรลุความสำเร็จที่ดีตามที่มุ่งหวัง มีชีวิตที่มีคุณค่า มีคุณธรรม อันเป็นที่พึงประสงค์ของสังคมด้าน ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม

ด้านส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน คือ สถานศึกษาควรมีการจัดประชุมชี้แจงต่อสังคมและชุมชนเพื่อทำความเข้าใจในการปฏิบัติงานตามแผนการบริหารงานด้าน ส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง กำหนดกลยุทธ์และแนวทางปฏิบัติในการสร้างกระบวนการเรียนรู้ประชาธิปไตยในโรงเรียน ของนักเรียน มีกระบวนการนิเทศ ติดตามให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนแก่ครูที่ปรึกษา ผู้ปกครอง และชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพสร้างกระบวนการเรียนรู้ประชาธิปไตยในโรงเรียน ของนักเรียน มีกระบวนการนิเทศ ติดตามให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนแก่ครูที่ปรึกษา ผู้ปกครอง และชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ ควรมีการติดตามผลการปรับปรุงงานการบริหารงานด้านประชาธิปไตยในโรงเรียน ของนักเรียน เพื่อเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนได้ตระหนักถึงความสำคัญของระบอบประชาธิปไตยซึ่งเป็นพื้นฐานสำหรับการนำไปใช้สังคมและชุมชนเป็นการเตรียมความพร้อมผู้เรียนให้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดีในอนาคต ควรมีการวางแผนเกี่ยวกับการส่งเสริมให้นักเรียนได้ตระหนักถึงความสำคัญของ

ระบอบประชาธิปไตยในการบริหารงานด้านส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม ฝึกฝนภาวะผู้นำและผู้ตามที่ดี เผยแพร่องค์ความรู้ในการบริหารงานด้านส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน งานสถานักเรียนสู่เครือข่าย ชุมชน สามารถเป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้ที่ดีได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือ สถานศึกษาควรมีการส่งเสริมสนับสนุนทรัพยากร ทรัพยากร และจัดสรรงบประมาณในการบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ควรกำหนดกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลและช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอน รวมถึงกลยุทธ์และแนวทางปฏิบัติการบริหารงานด้านระบบดูแลและช่วยเหลือนักเรียน มีระบบข้อมูลเป็นสารสนเทศ ควรนิเทศ ติดตาม ประเมินผล ให้ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของนักเรียน ครูที่ปรึกษา และผู้ปกครอง อย่างมีประสิทธิภาพ ควรติดตามกระบวนการดำเนินงานดูแลและช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอน พร้อมด้วยตรวจสอบวิธีการ เครื่องมือการทำงานที่ชัดเจน ควรมีการประชุมชี้แจง ครูผู้ปกครอง ก่อน – หลัง เกี่ยวกับการบริหารงานด้าน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อทำความเข้าใจในการปฏิบัติงานตามแผนงานอย่างชัดเจน ครูที่ปรึกษาต้องรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีการออกเยี่ยมบ้านนักเรียน มีข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนเป็นระบบสารสนเทศ

ด้านส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมนักเรียน คือ สถานศึกษาควรมีการติดตาม ประเมินผลอย่างต่อเนื่องในการบริหารงานส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมของนักเรียน ควรมีการประชุมชี้แจงครู ผู้ปกครอง ชุมชน ก่อน – หลัง เกี่ยวกับการบริหารงานส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมของนักเรียน เพื่อทำความเข้าใจในการปฏิบัติงานตามแผนงาน ควรมีการติดตามผลการปรับปรุง กระบวนการดำเนินงานด้านส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมของนักเรียน เพื่อส่งเสริมความมีวินัยในตนเอง ความสามารถของนักเรียน ในการควบคุม ตนเองทั้งทางด้านอารมณ์ และพฤติกรรมให้ปฏิบัติตนไปในทิศทางที่เหมาะสมอย่างมีประสิทธิภาพ ควรการนิเทศติดตาม ให้ความรู้แก่นักเรียน ครูที่ปรึกษา ผู้ปกครอง และชุมชน เกี่ยวกับการบริหารงานส่งเสริมวินัย และพฤติกรรมของนักเรียนในแบบกัลยาณมิตรนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน มีส่วนร่วมในการดำเนินการวิเคราะห์จุดเด่น – จุดด้อยเพื่อนำผลการวิเคราะห์มากำหนดแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการบริหารงานส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพ ควรมีการติดตามประเมินผลการบริหารงานกิจการนักเรียน เกี่ยวกับการบริหารงานส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมของนักเรียน เพื่อนำผลมาพัฒนาผู้เรียนให้มีวินัยในตนเอง ส่งเสริมความสามารถของนักเรียน ในการควบคุมตนเอง ทั้งทางด้านอารมณ์และพฤติกรรมให้ปฏิบัติตนไปในทิศทางที่เหมาะสม อย่างมีประสิทธิภาพ

ด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชน คือ สถานศึกษาควรมีการดำเนินงานการปฏิบัติงานตามแผนการบริหารงานด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ มีการส่งเสริมสนับสนุนทรัพยากร สรรหาและจัดสรรงบประมาณ เพื่อนำใช้ในการบริหารงานด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชนอย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ ควรมีการวางแผนเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านการมีส่วนร่วม ของผู้ปกครอง ในฐานะการสร้างความร่วมมือในการพัฒนาการศึกษาบริหารด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ ควรมีการวางแผนเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านการมีส่วนร่วม ของผู้ปกครอง ในฐานะ การสร้างความร่วมมือในการพัฒนาการศึกษาบริหารด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ กำหนดกลยุทธ์และแนวทางการปฏิบัติ กระบวนการดำเนินงานด้านการมีส่วนร่วม การเข้ามามี บทบาท ของผู้ปกครองในฐานะ การสร้างความร่วมมือ การมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาบริหารงานด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชน ควรมีการจัดประชุมชี้แจง ผู้ปกครอง ชุมชน เพื่อทำความเข้าใจในการปฏิบัติงานตามแผนการบริหารงานด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชนอย่างน้อย 2 ครั้ง ต่อภาคเรียน ควรมีส่วนร่วมกับผู้ปกครอง และชุมชน ในการกำหนดวัตถุประสงค์ กำหนดตัวชี้วัด กำหนดเกณฑ์มาตรฐานและเครื่องมือในการประเมินผลการบริหารงานด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชน

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 พบประเด็นที่ควรนำมาอภิปราย ดังนี้

1. สภาพปัจจุบันของการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 โดยภาพรวม อยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับน้อย อันเนื่องมาจาก สถานศึกษาขาดการกำหนดกลยุทธ์และแนวทางปฏิบัติการบริหารงานกิจการนักเรียน การกำหนดวัตถุประสงค์ กำหนดตัวชี้วัด กำหนดเกณฑ์มาตรฐานและเครื่องมือในการประเมินผลการบริหารงานไม่ชัดเจน การส่งเสริมสนับสนุนทรัพยากร สรรหา และจัดสรรงบประมาณยังไม่เพียงพอกับโครงการและกิจกรรม ขาดกระบวนการดำเนินงานดูแลระบบช่วยเหลือนักเรียน พร้อมด้วยวิธีการและเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจน ขาดความต่อเนื่องในกระบวนการดำเนินงานด้านส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมของนักเรียน ความมีวินัยในตนเอง ความสามารถของนักเรียน ใน

การควบคุม ตนเองทั้งทางด้านอารมณ์และพฤติกรรมให้ปฏิบัติตนไปในทิศทางที่เหมาะสม สถานศึกษาขาดการช่วยเหลือดูแลส่งเสริม สนับสนุนให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานส่งเสริม คุณธรรม จริยธรรม แก่ครูที่ปรึกษาอย่างเป็นระบบ สถานศึกษาขาดความต่อเนื่องในการนิเทศ ติดตามให้ความรู้แก่ ผู้ปกครอง ชุมชน เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านการมีส่วนร่วม การ เข้ามา มี บทบาทของผู้ปกครองในฐานะ การสร้างความร่วมมือ การมีส่วนร่วมในการพัฒนา การศึกษาการบริหารงานด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชนอย่างทั่วถึง ขาดความ ต่อเนื่องในการเผยแพร่องค์ความรู้ด้านส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ของนักเรียนสู่ เครือข่าย ชุมชน และขาดการมีส่วนร่วมดำเนินการวิเคราะห์ จุดเด่น – จุดด้อย เพื่อกำหนด แนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ นางลักษณ ใจฉลาด,(2555 :24) โดยศึกษาหลักการบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษาสถานศึกษา พบว่า การวางแผนคือการเลือกภารกิจวัตถุประสงค์และกลยุทธ์นโยบาย กระบวนการก่อนการตัดสินใจลงมือปฏิบัติเพื่อที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ การวางแผนคือ กิจกรรมหรืองานที่จะต้องทำกำหนดวัตถุประสงค์ นโยบายและวิธีปฏิบัติที่ดีไว้ล่วงหน้าเพื่อเป็น แนวทางสำหรับดำเนินการให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประมวล วิลาจันทร์ (2555 : 30) โดยศึกษาการพัฒนารูปแบบการบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษา ของสถาบันการอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่า การวางแผน เป็นการกำหนดเป้าหมายด้วยการวิเคราะห์ วิธีการและกระบวนการให้บรรลุ เป้าหมายการบริหารงานกิจการนักเรียน การศึกษาสภาพการบริหาร การกำหนดวัตถุประสงค์ การบริหาร การกำหนดทิศทางการบริหาร การกำหนดกลยุทธ์การบริหาร และกำหนด แผนปฏิบัติการของการบริหารงานในส่วนของงานกิจการนักเรียนเพื่อเป็นการคิดเตรียมการไว้ ล่วงหน้าในการทำงานให้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุงานในส่วนนี้ของสถานศึกษาตาม กระบวนการบริหารแบบวงจรคุณภาพ PDCA นำมาใช้ในการบริหารกิจการนักเรียน จะ สามารถดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน ทั้งในและนอกสถานศึกษาที่ไม่ใช่การสอนในชั้นเรียน ปกติ ตั้งแต่การสรรหาเข้ามาเรียน การพัฒนาผู้เรียนด้านต่าง ๆ การบริการ การให้คำปรึกษา การให้ความช่วยเหลือปัจจัยทางการศึกษา จนสำเร็จการศึกษา

2. สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะ สถานศึกษาผู้บริหาร ครูที่ปรึกษา ผู้ปกครอง มีความประสงค์ที่จะดำเนินงานตาม กลยุทธ์ วัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด เกณฑ์มาตรฐานและเครื่องมือที่ชัดเจน ในการประเมินผลและแนวทาง

ปฏิบัติการบริหารงานกิจการนักเรียน ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน ให้การส่งเสริมสนับสนุนทรัพยากร สรรหา และจัดสรรงบประมาณอย่างเพียงพอและ ยั่งยืนกับโครงการและกิจกรรมของนักเรียน เน้นการดำเนินงานดูแลระบบช่วยเหลือนักเรียน แบบกระบวนการบริหารแบบวงจรคุณภาพ PDCA ส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมของนักเรียน ความมีวินัยในตนเอง ความสามารถของนักเรียน ในการควบคุม ตนเองทั้งทางด้านอารมณ์และ พฤติกรรมให้ปฏิบัติตนไปในทิศทางที่เหมาะสม ฝึกภาวะความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี ส่งเสริม สนับสนุนให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม แก่ครูที่ปรึกษาอย่าง เป็นระบบ มีการนิเทศติดตามให้ความรู้แก่ ผู้ปกครอง ชุมชน เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงาน ด้านการมีส่วนร่วม การสร้างความร่วมมือ การมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาการบริหารงานด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชนอย่างทั่วถึง ส่งเสริมการเผยแพร่องค์ ความรู้ด้านส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ของนักเรียนสู่เครือข่าย ชุมชน สถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชนมีส่วนร่วมดำเนินการวิเคราะห์ จุดเด่น – จุดด้อย เพื่อกำหนดแนวทางในการ พัฒนาปรับปรุงการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ โฉมฉาย กาศโอสถ (2554, หน้า 57) โดยศึกษารูปแบบการบริหารกิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วมใน สถานศึกษาประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กล่าวว่า การ วางแผนเป็นกระบวนการในการกำหนดวัตถุประสงค์ขององค์กร หรือคณะทำงานที่สำคัญเริ่ม จากภารกิจจุดมุ่งหมายและแผนซึ่งเป็นหรือค่าชดใช้ต่าง ๆ การตัดสินใจถึงสิ่งที่จะทำในอนาคต ด้วยวิธีทางที่ดีที่สุดและยังเป็นการตัดสินใจล่วงหน้าของผู้บริหารว่าจะทำอะไร เมื่อไหร่และใคร เป็นผู้ทำ โดยกำหนดวัตถุประสงค์ นโยบาย โครงการ และวิธีปฏิบัติงานเพื่อที่จะบรรลุ วัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อุเทน วิระทูล (2559, หน้า 9-10) โดย ศึกษาแบบการมีส่วนร่วมการบริหารงานกิจการนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษา เขต 27 กล่าวว่า วิสัยทัศน์ คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมี คุณภาพ เป้าหมาย ภายในปี 2561 มีการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ โดย เน้นประเด็นหลักสามประการ คือ 1) คุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและเรียนรู้ของคนไทย โอกาสทางการศึกษาและเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนสถานศึกษาแหล่งเรียนรู้ สภาพแวดล้อม หลักสูตรและเนื้อหา พัฒนาวิชาชีพครูให้เป็นวิชาชีพที่มีคุณค่าสามารถดึงดูดคนเก่งดีและมีใจ รักมาเป็นครูคณาจารย์ได้อย่างยั่งยืน ภายใต้ระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ 2) เพิ่ม โอกาสการศึกษาและเรียนรู้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ เพื่อให้ประชาชนทุกคน ทุกเพศ ทุกวัยมี โอกาสเข้าถึงการศึกษาและเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต 3) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุก ภาคส่วนของสังคม ในการบริหารและจัดการศึกษา โดยเพิ่มบทบาทของผู้ที่อยู่ภายนอกระบบ

การศึกษาด้วยกรอบแนวทางการปฏิรูปการศึกษา มีการปฏิรูปการศึกษาและเรียนรู้อย่างเป็นระบบสอดคล้องกับผลการวิจัยของจิตรา พลศักดิ์ (2556, หน้า 87) ได้ศึกษาการดำเนินงานเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 (ขยายโอกาส) ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 โดยมีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาการดำเนินงานเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 (ขยายโอกาส) ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 (ขยายโอกาส) ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก (μ 3.41) โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันเป็นที่พึงประสงค์ของสังคม และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ บุญทริกา ผ่าภูธร (2557, หน้า 90) ได้ศึกษาการศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียน ที่มีต่อการบริหารงานกิจการนักเรียน ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการศึกษาพบว่า 1. ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียน ที่มีต่อการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวม พบว่า ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานกิจการนักเรียน ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานกิจการนักเรียน อยู่ในระดับมาก ผู้ปกครองได้เสนอแนะแนวทางแก้ปัญหางานกิจการนักเรียนที่สำคัญ ได้แก่ โรงเรียนควรเคร่งครัดกับกฎระเบียบวินัยของนักเรียนให้มากขึ้น ควรมีบุคลากรดูแลนักเรียนอย่างเหมาะสมและเพียงพอ ควรเข้มงวดกับการป้องกันสารเสพติดในโรงเรียน ฯลฯ

3. ผลการวิเคราะห์แนวทางการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 พบว่า โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยของสภาพที่พึงประสงค์สูงกว่าสภาพปัจจุบันในทุกด้านและทุกประเด็น ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ ลำดับที่ 1 ด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชน ลำดับที่ 2 ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ลำดับที่ 3 ด้านส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ลำดับที่ 4 ด้านส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมนักเรียน และลำดับที่ 5 ด้านส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ทั้งนี้เป็นเพราะ สถานศึกษา ผู้บริหาร ครูที่ปรึกษา ผู้ปกครอง มีความประสงค์ที่จะดำเนินงานตามกลยุทธ์ วัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด เกณฑ์มาตรฐานและเครื่องมือที่ชัดเจน ในการประเมินผลและแนวทางปฏิบัติการบริหารงานกิจการนักเรียน ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน ให้การส่งเสริมสนับสนุนทรัพยากร สรรหา และจัดสรรงบประมาณอย่างเพียงพอและยั่งยืนกับโครงการและ

กิจกรรมของนักเรียน เน้นการดำเนินงานดูแลระบบช่วยเหลือนักเรียน กระบวนการบริหารแบบวงจรคุณภาพ PDCA ส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมของนักเรียน ความมีวินัยในตนเอง ความสามารถของนักเรียน ในการควบคุม ตนเองทั้งทางด้านอารมณ์และพฤติกรรมให้ปฏิบัติตนไปในทิศทางที่เหมาะสม ฝึกภาวะความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี ส่งเสริมสนับสนุนให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม แก่ครูที่ปรึกษาอย่างเป็นระบบ มีการนิเทศติดตามให้ความรู้แก่ ผู้ปกครอง ชุมชน เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านการมีส่วนร่วม การสร้างความร่วมมือ การมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาการบริหารงานด้านเครือข่าย ผู้ปกครองและบริการชุมชนอย่างทั่วถึง ส่งเสริมการเผยแพร่องค์ความรู้ด้านส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ของนักเรียนสู่เครือข่าย ชุมชน สถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชนมีส่วนร่วมดำเนินการวิเคราะห์ จุดเด่น – จุดด้อย เพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วาทยุทธ พุทธพรหม (2555, หน้า 81) ได้ศึกษาการพัฒนากระบวนการบริหารงานกิจการนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ โดยศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ของระบบการบริหารงานกิจการนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ ผลการวิจัยสรุปได้ว่า 1) การบริหารงานกิจการนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์มีค่าเฉลี่ยของสภาพที่พึงประสงค์สูงกว่าสภาพปัจจุบันในทุกด้านและทุกประเด็น ค่าดัชนี PNI modified ของความต้องการจำเป็นในการพัฒนาระบบการบริหารงานกิจการนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์โดยภาพรวม ที่มีค่ามากที่สุด คือ ด้านการประเมินผล (PNI modified 0.85) รองลงไปคือด้านการวางแผน (PNI modified 0.66) และด้านการนำแผนสู่การปฏิบัติ(PNI modified 0.65) 2) ระบบการบริหารงานกิจการนักเรียน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ความต้องการจำเป็น จากค่า (PNI Modified) ในการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 โดยแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ด้วยกระบวนการบริหารแบบวงจรคุณภาพ PDCA ดังนี้ 1. ด้านส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม 2. ด้านส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน 3. ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 4. ด้านส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมนักเรียน 5. ด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชน โดยจัดลำดับค่าความต้องการจำเป็นแต่ละด้านมา 3 ลำดับ ซึ่งสามารถใช้เป็น

แนวทาง เพื่อใช้ในการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 ได้ดังนี้

1. ด้านส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม

1.1 สถานศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 ควรมีการช่วยเหลือ ดูแลส่งเสริมสนับสนุนให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมแก่ครูที่ปรึกษา

1.2 สถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 ควรส่งเสริมสนับสนุนทรัพยากรด้านงบประมาณในการบริหารงานด้าน ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมให้นักเรียนได้แสดงออกทางกาย และความคิดในลักษณะที่ดีงาม

1.3 สถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 ควรเปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมดำเนินการวิเคราะห์ จุดเด่น-จุดด้อย เพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการบริหารงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม

2. ด้านส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน

2.1 สถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 ควรจัดประชุมชี้แจงต่อสังคมและชุมชนเพื่อทำความเข้าใจในการปฏิบัติงานตามแผนการบริหารงานด้านส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง

2.2 สถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 ควรจัดทำกลยุทธ์และแนวทางปฏิบัติในการสร้างกระบวนการเรียนรู้ประชาธิปไตยในโรงเรียน ของนักเรียน

2.3 สถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 ควรมีกระบวนการนิเทศ ติดตามให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนแก่ครูที่ปรึกษา ผู้ปกครอง

3. ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

3.1 สถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 ควรส่งเสริมสนับสนุนทรัพยากร สรรหา และจัดสรรงบประมาณในการบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

3.2 สถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 กำหนดกระบวนการดำเนินงานดูแลและช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอน รวมถึงกลยุทธ์และแนวทางปฏิบัติการบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

3.3 สถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 มอบหมาย แต่งตั้งคณะกรรมการในการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือของนักเรียน ของนักเรียน ครูที่ปรึกษาและผู้ปกครองอย่างมีประสิทธิภาพ

4. ด้านส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมนักเรียน

4.1 สถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 ควรมีการ ติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่องในการบริหารงานส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมของนักเรียน

4.2 สถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 ควรจัด ประชุมชี้แจงครู ผู้ปกครอง ชุมชน ก่อน – หลัง เกี่ยวกับการบริหารงานส่งเสริมวินัยและ พฤติกรรมของนักเรียน เพื่อทำความเข้าใจในการปฏิบัติงานตามแผนงาน

4.3 สถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 มี กระบวนการติดตามผลการปรับปรุง กระบวนการดำเนินงานด้านส่งเสริมวินัยและพฤติกรรม ของนักเรียน เพื่อส่งเสริมความมีวินัยในตนเอง ความสามารถของนักเรียน ในการควบคุม ตนเองทั้งทางด้านอารมณ์และพฤติกรรมให้ปฏิบัติตนไปในทิศทางที่เหมาะสม อย่างมี ประสิทธิภาพ

5. ด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชน

5.1 สถานศึกษา ครูที่ปรึกษา ผู้ปกครอง และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 ควรประสานความร่วมมือในการดำเนินงานการปฏิบัติงานตามแผนการ บริหารงานด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ

5.2 สถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 ควร ส่งเสริมสนับสนุนทรัพยากร สรรหาและจัดสรรงบประมาณ เพื่อนำใช้ในการบริหารงานด้าน เครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชนอย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ

5.3 สถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 ควรมีการ วางแผนเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านการมีส่วนร่วม ของผู้ปกครอง ในฐานะ การสร้าง ความร่วมมือในการพัฒนาการศึกษาบริหารด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชนอย่างมี ประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาถึงสภาพปัญหาของการบริหารงานกิจการนักเรียนในเชิงลึก หรือเฉพาะด้าน เพื่อหาแนวทางในการบริหารงานกิจการนักเรียนในเชิงลึก หรือเฉพาะด้าน

2. ศึกษาเพื่อหาความสัมพันธ์ของระดับสภาพการดำเนินงาน และสภาพปัญหาการบริหารกิจการนักเรียน ระหว่างกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา หรือระหว่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

3. ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน จากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา เช่น ศึกษาจากนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน หรือคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 เป็นต้น

บรรณานุกรม

- กาญจนา ศรีกาฬสินธุ์. (2538). การบริหารกิจการนักเรียน เล่ม 1- 2. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ชนิษฐา จำปาทอง. (2559). สภาพและปัญหาการบริหารกิจการนักเรียนด้านความมีวินัยในตนเองของนักเรียนโรงเรียน บ้านใหม่พัฒนา อำเภอสังขละบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3. วิทยานิพนธ์ ศศ.บ., มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ, กรุงเทพฯ.
- จิตรา พลศักดิ์. (2556). การดำเนินงานเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนระดับ มัธยมศึกษาปีที่ 1-3 (ขยายโอกาส) ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2. ศษ.ม., วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ, กรุงเทพฯ.
- เจนจิรา ชูประเสริฐ. (2558). การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 36 (กลุ่มย่อยที่ 6 จังหวัดพะเยา). การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง กศ.ม., มหาวิทยาลัยพะเยา, พะเยา.
- โฉมฉาย กาศโอสถ. (2554). รูปแบบการบริหารกิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ กศ.ด., มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.
- ชนิกานต์ เขียนสุตร. (2552). วงจร PDCA. สืบค้นเมื่อ 9 พฤศจิกายน 2561, จาก <http://www.rpu.ac.th>.
- ดิเรก วรชัยสวัสดิ์. (2557). การนำเสนอแนวทางการจัดการระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานกิจการนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, พระนครศรีอยุธยา.
- นงลักษณ์ ใจฉลาด. (2555). หลักการบริหารงานกิจการนักเรียนนักศึกษาสถานศึกษา. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญทริกา ฝ่าภูธร. (2557). การศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียน ที่มีต่อการบริหารงานกิจการนักเรียน ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัด

- ร้อยเอ็ด.** วิทยานิพนธ์ ศ.ม., มหาวิทยาลัยธนบุรีกรุงเทพฯ, กรุงเทพฯ.
- ประมวล วิลาจันท์. (2555). **การพัฒนาารูปแบบการบริหารงานกิจการนักเรียนนักศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.** วิทยานิพนธ์ กศ.ด., มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.
- ผุสดี รุมาคม. (2553). **การบริหารทรัพยากรมนุษย์/งานบุคคล (พิมพ์ครั้งที่ 3).** กรุงเทพฯ: ประสิทธิ์ ภัณฑแอนพริ้นติ้ง.
- พนิดา นามประเสริฐ. (2551). **การประเมินการปฏิบัติงาน.** กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- มัลลิกา คูสีวิน. (2559). **แนวทางการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนบ้านป่าซางนาเงิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3.** การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, เชียงราย.
- วาทยุทธ พุทธพรหม. (2555). **การพัฒนาระบบการบริหารงานกิจการนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์.** วิทยานิพนธ์ ค.ด., จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ.
- วราภรณ์ บุญดอก. (2559). **สภาพและปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2.** วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- สนอง คล่องสมุทร. (2558). **ความคาดหวังของครูต่อการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพังงา.** วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, กรุงเทพฯ.
- สมพร โพธิ์กำเนิด. (2557). **การศึกษาปัญหาและแนวทาง การพัฒนาการบริการงานกิจการนักเรียน นักศึกษาของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.** วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม. พิษณุโลก.
- สุจิรา สังข์รัตน์. (2550). **การพัฒนาแนวทางการปฏิบัติงานส่งเสริมกิจการนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 และเขต 2.** วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, พระนครศรีอยุธยา.
- สำนักคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2.** กรุงเทพฯ: สำนักคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- อุเทน วิระทูล. (2559). **รูปแบบการมีส่วนร่วมการบริหารงานกิจการนักเรียนของ**

สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.,
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยพะเยา

UNIVERSITY OF PHAYAO

ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1. นายสกล ทะแกลัวพันธ์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน ระดับ เชี่ยวชาญ
สถานที่ทำงาน โรงเรียนบุญวาทย์วิทยาลัย จังหวัดลำปาง
อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง
2. นายกนที บุญมากาศ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน ระดับ เชี่ยวชาญ
สถานที่ทำงาน โรงเรียนส่วนบุญโญปถัมภ์ ลำพูน
อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน
3. ผศ.ดร.สุนทร คล้ายอ่ำ ตำแหน่ง รองคณบดีฝ่ายกิจการนิสิต ระดับ อาจารย์
สถานที่ทำงาน วิทยาลัยการศึกษามหาวิทยาลัยพะเยา
อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา

ภาคผนวก ข การหาค่า IOC

ค่า IOC ของแบบสอบถาม

สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานกิจการนักเรียน
โรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 35

คำชี้แจง แบบตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Index of Congruence) หรือ ค่า IOC โดยให้ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน เป็นผู้พิจารณาให้คะแนนแต่ละข้อ
อธิบายความหมาย ดังนี้

- ให้คะแนน +1 แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
ให้คะแนน 0 ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
ให้คะแนน -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

การวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC ด้านส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม

รายการประเมิน	ค่า IOC				สรุป
	+1	0	-1	IOC	
1. สถานศึกษามีการกำหนดกลยุทธ์และแนวทางปฏิบัติการบริหารงานด้านส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม โดยมุ่งเน้นให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตนเพื่อให้บรรลุความสำเร็จ มีชีวิตที่มีคุณค่ามีคุณธรรม (P)	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง
2. สถานศึกษามีการวางแผนแนวทางในการดำเนินงานเกี่ยวกับกิจกรรม โครงการ หลักการ โดยมุ่งเน้นให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตนเพื่อให้มีชีวิตที่มีคุณค่า (P)	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง
3. สถานศึกษามีการจัดประชุมชี้แจงครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อทำความเข้าใจในการปฏิบัติงานตามแผนการบริหารงานด้านส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมโดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันเป็นที่พึงประสงค์ของสังคม (D)	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง
4. สถานศึกษามีแนวทางในการดำเนินงานกิจการนักเรียน ตามแผนการบริหารงาน มุ่งเน้นให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตนเพื่อให้บรรลุความสำเร็จที่ดีตามที่มุ่งหวัง มีชีวิตที่มีคุณค่า มีคุณธรรมอันเป็นที่พึงประสงค์ของสังคมด้าน ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม (D)	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง

รายการประเมิน	ค่า IOC				สรุป
	+1	0	-1	IOC	
5. สถานศึกษามีการช่วยเหลือ ดูแล ส่งเสริม สนับสนุน ให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม แก่ครูที่ปรึกษา (D)	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง
6. สถานศึกษามีการส่งเสริมสนับสนุนทรัพยากรด้านงบประมาณในการบริหารงานด้าน ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมให้นักเรียนได้แสดงออกทางกายและความคิดในลักษณะที่ดีงาม (D)	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง
7. สถานศึกษามีการกำหนดวัตถุประสงค์ กำหนดตัวชี้วัด กำหนดเกณฑ์มาตรฐานและเครื่องมือในการประเมินผลกิจกรรมของนักเรียน ด้านส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม (C)	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง
8. สถานศึกษามีการติดตาม ประเมินผล ข้อมูลของกิจกรรมโครงการ การบริหารงานด้านส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม เป็นระบบสารสนเทศ (C)	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง
9. สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมดำเนินการวิเคราะห์ จุดเด่น-จุดด้อย เพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการบริหารงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม (A)	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง
10. สถานศึกษามีการติดตามผล การปรับปรุงงาน การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ สร้างข้อมูลเป็นระบบสารสนเทศ ในการบริหารงานด้าน ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม (A)	+2	0	-	0.67	สอดคล้อง

การวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC ด้านส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน

รายการประเมิน	ค่า IOC				สรุป
	+1	0	-1	IOC	
11. สถานศึกษามีการกำหนดกลยุทธ์และแนวทางปฏิบัติในการสร้างกระบวนการเรียนรู้ประชาธิปไตยในโรงเรียน ของนักเรียน (P)	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง
12. สถานศึกษามีการวางแผนเกี่ยวกับการส่งเสริมให้นักเรียนได้ตระหนักถึงความสำคัญของระบอบประชาธิปไตยในการบริหารงานด้านส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน (P)	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง
13. สถานศึกษามีการจัดประชุมชี้แจงต่อสังคมและชุมชน เพื่อทำความเข้าใจในการปฏิบัติงานตามแผนการบริหารงานด้านส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน (D)	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง

รายการประเมิน	ค่า IOC				สรุป
	+1	0	-1	IOC	
14. สถานศึกษามีการปฏิบัติงานตามแผนและเผยแพร่องค์ความรู้ในการบริหารงานด้าน ส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ของนักเรียนสู่เครือข่าย ชุมชน (D)	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง
15. สถานศึกษามีกระบวนการนิเทศ ติดตามให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนแก่ครูที่ปรึกษา ผู้ปกครอง (D)	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง
16. สถานศึกษามีการส่งเสริมสนับสนุนทรัพยากรและสรรหา ด้านงบประมาณในการบริหารงานด้านส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน (D)	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง
17. สถานศึกษามีการกำหนดกระบวนการเรียนรู้ วัตถุประสงค์ กำหนดตัวชี้วัด กำหนดเกณฑ์มาตรฐานและเครื่องมือในการประเมินผลการบริหารงานด้านส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมผู้เรียนให้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดีในอนาคต (C)	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง
18. สถานศึกษามีการติดตาม ประเมินผลการบริหารงานด้าน ส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนจากนักเรียน ครูที่ปรึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน (C)	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง
19. สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการดำเนินการวิเคราะห์ จุดเด่น - จุดด้อย เพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนา ปรับปรุงการบริหารงานด้านส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน (A)	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง
20. สถานศึกษามีการติดตามผลการปรับปรุงงานการบริหารงานด้านประชาธิปไตยในโรงเรียน ของนักเรียน เพื่อเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนได้ตระหนักถึงความสำคัญของระบอบประชาธิปไตยซึ่งเป็นพื้นฐานสำหรับการนำไปใช้สังคมและชุมชนเป็นการเตรียมความพร้อมผู้เรียนให้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดีในอนาคต (A)	+2	0	-	0.6 7	สอดคล้อง

การวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

รายการประเมิน	ค่า IOC				สรุป
	+1	0	-1	IOC	
21. สถานศึกษามีการกำหนดกระบวนการดำเนินงานดูแลและช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอน รวมถึงกลยุทธ์และแนวทางการปฏิบัติการบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (P)	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง
22. สถานศึกษามีการวางแผนกระบวนการดำเนินงานดูแลและช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอน พร้อมด้วยวิธีการและเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจนเกี่ยวกับการบริหารงานด้าน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (P)	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง
23. สถานศึกษามีการประชุมชี้แจง ครู ผู้ปกครอง ก่อน - หลัง เกี่ยวกับการบริหารงานด้าน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อทำความเข้าใจในการปฏิบัติงานตามแผนงานอย่างชัดเจน (D)	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง
24. สถานศึกษามีการติดตามประเมินผลการบริหารงานกิจการนักเรียนเกี่ยวกับการบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (D)	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง
25. สถานศึกษามีการนิเทศติดตามให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (D)	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง
26. สถานศึกษามีการส่งเสริมสนับสนุนทรัพยากร สรรหา และจัดสรรงบประมาณในการบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ (D)	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง
27. สถานศึกษามีการกำหนดวัตถุประสงค์ กำหนดตัวชี้วัด กำหนดเกณฑ์มาตรฐานและเครื่องมือในการประเมินผลการบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามกระบวนการดำเนินงานดูแลและช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอน พร้อมด้วยวิธีการและเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจน (C)	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง
28. สถานศึกษามีการมอบหมาย แต่งตั้งคณะกรรมการในการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของนักเรียน ครูที่ปรึกษา และผู้ปกครอง อย่างมีประสิทธิภาพ (C)	+2	0	-	0.67	สอดคล้อง
29. สถานศึกษามีการมีส่วนร่วมดำเนินการวิเคราะห์ จุดเด่น - จุดด้อย เพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (A)	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง

รายการประเมิน	ค่า IOC				สรุป
	+1	0	-1	IOC	
30. สถานศึกษามีการติดตามกระบวนการดำเนินงานดูแลและช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอน พร้อมด้วยวิธีการ เครื่องมือ การทำงานที่ชัดเจน (A)	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง

การวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC ด้านส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมนักเรียน

รายการประเมิน	ค่า IOC				สรุป
	+1	0	-1	IOC	
31. สถานศึกษามีการกำหนดกลยุทธ์และแนวทางการปฏิบัติ กระบวนการดำเนินงานด้านส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมของนักเรียน ความมีวินัยในตนเอง ความสามารถของนักเรียน ในการควบคุมตนเองทั้งทางด้านอารมณ์และพฤติกรรมให้ปฏิบัติตนไปในทิศทางที่เหมาะสม (P)	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง
32. สถานศึกษามีการวางแผน กระบวนการดำเนินงานด้านส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมของนักเรียน อย่างมีประสิทธิภาพ (P)	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง
33. สถานศึกษามีการประชุมชี้แจงครู ผู้ปกครอง ชุมชน ก่อน – หลัง เกี่ยวกับการบริหารงานส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมของนักเรียน เพื่อทำความเข้าใจในการปฏิบัติงานตามแผนงาน (D)	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง
34. สถานศึกษามีการติดตามประเมินผลการบริหารงานกิจการนักเรียนเกี่ยวกับการบริหารงานส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมของนักเรียน เพื่อนำผลมาพัฒนาผู้เรียนให้มีวินัยในตนเอง ส่งเสริมความสามารถของนักเรียน ในการควบคุม ตนเองทั้งทางด้านอารมณ์ และพฤติกรรมให้ปฏิบัติตนไปในทิศทางที่เหมาะสม อย่างมีประสิทธิภาพ (D)	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง
35. สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการนิเทศติดตามให้ความรู้แก่นักเรียน ครูที่ปรึกษา ผู้ปกครอง และชุมชน เกี่ยวกับการบริหารงานส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมของนักเรียน (D)	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง
36. สถานศึกษามีการส่งเสริมสนับสนุนทรัพยากร สรรหาและจัดสรรงบประมาณ ในการบริหารงานส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมของนักเรียน (D)	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง
37. สถานศึกษามีการกำหนดวัตถุประสงค์กำหนดตัวชี้วัดกำหนดเกณฑ์มาตรฐานและเครื่องมือในการประเมินผลการบริหารงานส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมของนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ (C)	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง

รายการประเมิน	ค่า IOC				สรุป
38. สถานศึกษามีการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ในการบริหารงานส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมของนักเรียน (C)	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง
39. สถานศึกษา นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน มีส่วนร่วมในการดำเนินการวิเคราะห์จุดเด่น –จุดด้อยเพื่อนำผลการวิเคราะห์มา กำหนดแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการบริหารงานส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมของนักเรียน (A)	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง
40. สถานศึกษามีการติดตามผลการปรับปรุง กระบวนการดำเนินงานด้านส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมของนักเรียน เพื่อส่งเสริมความมีวินัยในตนเอง ความสามารถของนักเรียน ในการควบคุมตนเองทั้งทางด้านอารมณ์และพฤติกรรมให้ปฏิบัติตนไปในทิศทางที่เหมาะสม อย่างมีประสิทธิภาพ (A)	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง

การวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC ด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชน

รายการประเมิน	ค่า IOC				สรุป
	+1	0	-1	IOC	
41. สถานศึกษามีการกำหนดกลยุทธ์และแนวทางการปฏิบัติ กระบวนการดำเนินงานด้านการมีส่วนร่วม การเข้ามามี บทบาทของผู้ปกครองในฐานะ การสร้างความร่วมมือ การมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาบริหารงานด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชน (P)	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง
42. สถานศึกษามีการวางแผนเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านการมีส่วนร่วม ของผู้ปกครอง ในฐานะ การสร้างความร่วมมือในการพัฒนาการศึกษาบริหารงานด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ (P)	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง
43. สถานศึกษามีการจัดประชุมชี้แจง ครูที่ปรึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน เพื่อทำความเข้าใจในการปฏิบัติงานตามแผนการบริหารงานด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชนอย่างน้อย 2 ครั้งต่อภาคเรียน (D)	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง
44. สถานศึกษา ครูที่ปรึกษา ผู้ปกครอง มีการดำเนินงานการปฏิบัติงานตามแผนการบริหารงานด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ (D)	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง

รายการประเมิน	ค่า IOC				สรุป
	+1	0	-1	IOC	
45. สถานศึกษามีการนิเทศติดตามให้ความรู้แก่ ผู้ปกครอง ชุมชน เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านการมีส่วนร่วม การเข้ามามีบทบาทของผู้ปกครองในฐานะการสร้างความร่วมมือ การมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาการบริหารงานด้านเครือข่าย ผู้ปกครองและบริการชุมชนอย่างทั่วถึง (D)	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง
46. สถานศึกษามีการส่งเสริมสนับสนุนทรัพยากร สรรหาและจัดสรรงบประมาณ เพื่อนำใช้ในการบริหารงานด้านเครือข่าย ผู้ปกครองและบริการชุมชนอย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ (D)	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง
47. สถานศึกษามีส่วนร่วมกับผู้ปกครอง และชุมชน ในการกำหนดวัตถุประสงค์ กำหนดตัวชี้วัด กำหนดเกณฑ์มาตรฐานและเครื่องมือในการประเมินผลการบริหารงานด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชน (C)	+2	0	-	0.67	สอดคล้อง
48. สถานศึกษามีการติดตามประเมินผลการบริหารงานด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ (C)	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง
49. สถานศึกษามีการมีส่วนร่วมดำเนินการวิเคราะห์ จุดเด่น – จุดด้อย เพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการบริหารงานด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชน (A)	+2	0	-	0.67	สอดคล้อง
50. สถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชนมีการติดตามผลการปรับปรุงพัฒนางานด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ (A)	+3	-	-	1.0	สอดคล้อง

ภาคผนวก ค เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถามเพื่อทำการวิจัย

เรื่อง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานกิจการนักเรียน
โรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 35

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามเพื่อการวิจัยฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพ แนวทางในการบริหารงานของงานบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35

2. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เกี่ยวกับข้อเสนอแนะ แนวทางของการบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35

ขอขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงที่กรุณาตอบแบบสอบถามวิจัยในครั้งนี้

ว่าที่ร้อยตรีกมลศิษฐ์ ชลมนัสสรณ์

นิสิตหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยพะเยา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ( ) หน้าข้อความที่เป็นจริงเกี่ยวกับท่าน

1. เพศ

( ) ชาย ( ) หญิง

2. อายุ

( ) 20 – 29 ปี ( ) 30 – 39 ปี

( ) 40 – 49 ปี ( ) 50 – 60 ปี

3. ระดับการศึกษา

( ) ปริญญาตรี ( ) ปริญญาโท ( ) ปริญญาเอก

4. ประสบการณ์ทำงาน

( ) 1 – 10 ปี ( ) 11 – 20 ปี

( ) 21–30 ปี ( ) 30 ปีขึ้นไป

5. ตำแหน่งปัจจุบัน

( ) ผู้บริหาร ( ) ข้าราชการครู

ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานกิจการนักเรียน ในโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน โดยระดับความคิดเห็นมีเกณฑ์ระดับความคิดเห็นดังนี้

5 หมายถึง สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานกิจการนักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานกิจการนักเรียน อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานกิจการนักเรียน อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานกิจการนักเรียน อยู่ในระดับน้อย

ตอนที่ 3 แบบสอบถาม เกี่ยวกับข้อเสนอแนะ แนวทางการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียน
จักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35

คำชี้แจง โปรดแสดงความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ แนวทางการบริหารกิจการ
ของโรงเรียน จักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน

1. ท่านคิดว่า การบริหารกิจการนักเรียน ของโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน ทั้ง 5 ด้าน
มีข้อเสนอแนะ แนวทางในการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 อย่างไรบ้าง

1.1 ด้านส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม

.....

.....

1.2 ด้านส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน

.....

.....

1.3 ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

.....

.....

1.4 ด้านส่งเสริมวินัยและพฤติกรรมนักเรียน

.....

.....

1.5 ด้านเครือข่ายผู้ปกครองและบริการชุมชน

.....

.....

2. ท่านคิดว่าการนำหลักการบริหารแบบวงจรมคุณภาพ PDCA มาใช้ในการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน จะมีผลของการบริหารงานทั้ง 5 ด้านออกมาเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

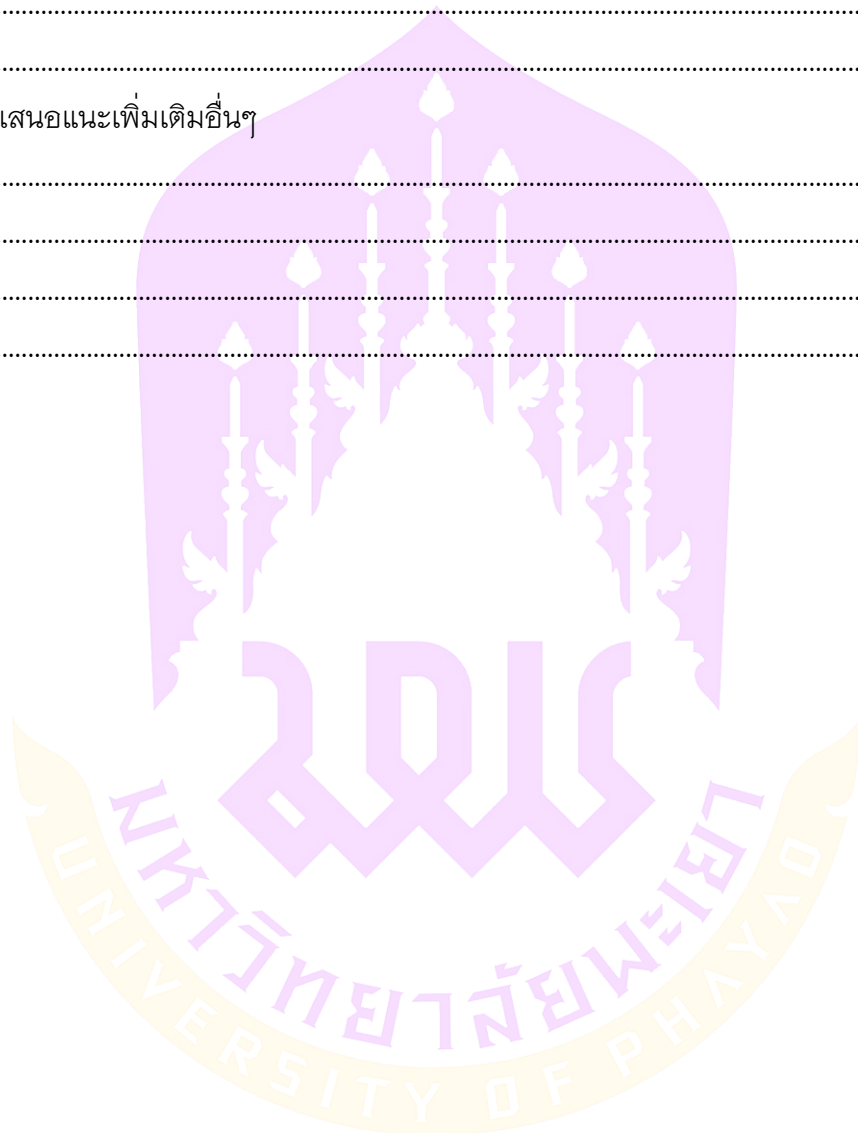
3. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	กมลศิษฐ์ ชลมนัสสรณ์
วัน เดือน ปี เกิด	9 สิงหาคม 2522
สถานที่เกิด	ลำพูน
วุฒิการศึกษา	พ.ศ.2545 คบ.(พลศึกษาและนันทนาการ), สถาบันราชภัฏเชียงใหม่, เชียงใหม่
ที่อยู่ปัจจุบัน	191/1 หมู่ที่ 2 ตำบลเหมืองง่า อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน
ผลงานตีพิมพ์	กมลศิษฐ์ ชลมนัสสรณ์ และวัชระ จตุพร (ผู้บรรยาย). (8 มิถุนายน 2562). สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35. ในการประชุมวิชาการบัณฑิตศึกษา ครั้งที่ 5 (หน้า 520-529). พะเยา: มหาวิทยาลัยพะเยา.

